

**UCHWAŁA NR XLIV/374/2014
RADY MIEJSKIEJ W RZEPINIE**

z dnia 19 sierpnia 2014 r.

w sprawie przyjęcia „ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021”

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2013r.,poz.594 z późn.zm.) oraz art. 18 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. -Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2013r., poz. 1232 z późn.zm.) , Rada Miejska w Rzepinie uchwala ,co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Rzepina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Robert Łukaszewicz

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021

Wykonawca:
Zakład Analiz Środowiskowych
Eko-precyzja Czupryn Paweł

Rzepin 2014

Spis treści:

1. Wstęp	6
1.1. Cel i zakres opracowania	6
1.2. Opis przyjętej metodyki	7
2. Charakterystyka Gminy	8
2.1. Położenie	8
2.2. Demografia	9
2.3. Budowa geologiczna i geomorfologia	10
2.4. Warunki klimatyczne	10
2.5. Infrastruktura inżynierijno-techniczna	10
2.5.1 Sieć wodociągowa	10
2.5.2 Sieć kanalizacyjna	11
2.5.3. Sieć gazowa	12
2.5.4 Sieć drogowa	13
2.5.5 Sieć kolejowa	13
3. Założenia programu	14
3.1. Uwarunkowania zewnętrzne	14
3.1.1. Uwarunkowania wynikające z polityki ekologicznej państwa	14
3.1.2. Uwarunkowania wynikające z polityki ekologicznej województwa	14
3.1.3 Uwarunkowania wynikające z polityki ekologicznej powiatu	17
4. Rozwiązania systemowe	18
4.1. Zarządzanie środowiskowe	18
4.1.1. Cele i strategia działań	20
4.2. Edukacja ekologiczna	20
4.2.1. Cele i strategia działań	24
4.3. Poważne awarie	24
4.3.1. Stan aktualny	24
4.3.2. Zagrożenia	29
4.3.3. Cele i strategia działań	29
5. Ochrona zasobów naturalnych	29
5.1. Ochrona przyrody	29
5.1.1. Stan aktualny	29
5.1.3. Cele i strategia działań	37
5.2. Ochrona powierzchni ziemi	37
5.2.1. Stan aktualny	37
5.2.2. Surowce naturalne oraz ich eksploatacja	41
5.2.3. Cele i strategia działań	43
6. Poprawa jakości środowiska	44
6.1. Wody	44
6.1.1. Stan wyjściowy - wody powierzchniowe	44
6.1.2. Jakość wód - wody powierzchniowe	44
6.1.3. Stan wyjściowy - wody podziemne	48
6.1.4. Jakość wód - wody podziemne	50
6.1.5. Gospodarka wodno-ściekowa	51
6.1.6. Sieć kanalizacyjna	51
6.1.7. Ujęcia wód	52
6.1.8 Zagrożenia	52
6.1.9 Cele i strategia działań	53
6.2. Ochrona powietrza	53
6.2.1. Źródła zanieczyszczenia powietrza	53
6.2.2. Jakość powietrza	56
6.2.3. Zagrożenia	65
6.2.4 Cele i strategia działań	65
6.3. Hałas	66
6.3.1. Stan wyjściowy	66
6.3.2. Źródła hałasu	67

6.3.3. Cele i strategia działań.....	71
6.3.4 Cele i strategia działań.....	71
6.4. Promieniowanie elektromagnetyczne	71
6.4.1. Stan wyjściowy.....	71
6.4.2 Cele i strategia działań.....	73
6.5. Gospodarka odpadami	73
6.5.1. Stan wyjściowy.....	73
6.5.2. Zagrożenia.....	79
6.5.3. Cele i strategia działań.....	79
6.6. Odnawialne źródła energii	80
6.6.1 Stan aktualny	80
6.6.2. Ograniczenia rozwoju energii odnawialnej	87
6.6.3 Zagrożenia.....	88
6.6.4. Cele i strategia działań.....	88
7. Plan operacyjny	89
7.1. Wprowadzenie.....	89
7.2. Kryteria wyboru przedsięwzięć	89
7.3. Lista przedsięwzięć	89
8. Uwarunkowania finansowe	101
8.1. Potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych.....	101
8.1.1. Fundusze krajowe.....	101
8.1.2. Fundusze Unii Europejskiej.....	103
9. Wdrażanie i monitoring	108
9.1. Działania polityki ochrony środowiska.....	108
9.3. Kontrola oraz dokumentacja realizacji programu	109
10. Streszczenie	111

Spis tabel:

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.XII.2012r.)	9
Tabela 2. Bezrobocie (stan na 31.XII.2012r.).....	9
Tabela 3. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Gminy Rzepin (stan na 2012 r.)	10
Tabela 4. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Rzepin (stan na 2012 r.)	11
Tabela 5. Charakterystyka oczyszczalni odbierającej ścieki z terenu Gminy Rzepin na podstawie danych z 2012 roku	12
Tabela 6. Charakterystyka sieci gazowej na terenie Gminy Rzepin (stan na 2012 r.).....	12
Tabela 7. Użytki ekologiczne na terenie Gminy Rzepin	34
Tabela 8. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Rzepin	35
Tabela 9. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie Gminy Rzepin (stan na rok 2005)	38
Tabela 10. Zmienność odczynu gleby wraz ze zmianą zakresu odczynu pH	38
Tabela 11. Uziarnienie gleb	39
Tabela 12. Odczyn gleb	39
Tabela 13. Substancje organiczne w glebach	39
Tabela 14. Właściwości sorpcyjne gleb	40
Tabela 15. Pozostałe właściwości gleb	40
Tabela 16. Właściwości sorpcyjne gleb	40
Tabela 17. Surowce naturalne występujące na terenie Gminy Rzepin (stan na rok 2012)	41
Tabela 18. Wyniki badań jakości wód powierzchniowych na terenie Gminy Rzepin (stan na rok 2012)	45
Tabela 19. Wyniki oceny JCWPd nr 59 na terenie powiatu słubickiego (stan za rok 2012)	50
Tabela 20. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Gminy Rzepin (stan na 2012 r.)	51
Tabela 21. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Rzepin (stan na 2012 r.)	52
Tabela 22. Charakterystyka oczyszczalni odbierającej ścieki z terenu Gminy Rzepin na podstawie danych z 2012 roku	52
Tabela 23. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza	54
Tabela 24. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo)	55
Tabela 25. Wykaz stałych stacji pomiarowych, stanowiących źródło wyników do oceny jakości powietrza ..	56
Tabela 26. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla dwutlenku siarki	59
Tabela 27. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla dwutlenku azotu	59

Tabela 28. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla pyłu PM ₁₀	59
Tabela 29. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla ołowiu w pyłe zawieszonym PM ₁₀ , z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia – 2012 r.	60
Tabela 30. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla benzenu.....	60
Tabela 31. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla tlenu węgla.....	60
Tabela 32. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla ozonu.....	61
Tabela 33. Poziom stężenia arsenu w pyłe zawieszonym PM ₁₀ w powietrzu w województwie lubuskim z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia (w odniesieniu do poziomu docelowego) – 2012 r.....	61
Tabela 34. Poziom stężenia kadmu w pyłe zawieszonym PM ₁₀ w powietrzu w województwie lubuskim z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia (w odniesieniu do poziomu docelowego) – 2012 r.....	61
Tabela 35. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla niklu w pyłe zawieszonym PM ₁₀ z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia – 2012 r.	62
Tabela 36. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla benzo(a)pirenu.....	62
Tabela 37. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla pyłu zawieszonego PM _{2,5} z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia (w odniesieniu do poziomu docelowego) – 2012 r.....	62
Tabela 38. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla dwutlenku siarki.....	63
Tabela 39. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla dwutlenku azotu.....	63
Tabela 40. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla dwutlenku ozonu.....	63
Tabela 41. Wynikowe klasy strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2012 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.....	64
Tabela 42. Wynikowe klasy strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2012 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.....	64
Tabela 43. Wyniki pomiarów hałasu w na drodze wojewódzkiej nr 137.....	68
Tabela 44. Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w ciągu drogi wojewódzkiej nr 137.....	68
Tabela 45. Podsumowanie stanu akustycznego środowiska w ciągu autostrady A2 na terenie Powiatu słubickiego. Wskaźnik L _N	70
Tabela 46. Podsumowanie stanu akustycznego środowiska w ciągu autostrady A2 na terenie Powiatu słubickiego. Wskaźnik L _{DWN}	70
Tabela 47. Zestawienie wyników pomiarów prowadzonych w ramach monitoringu pól elektromagnetycznych na obszarze Gminy Rzepin.....	73
Tabela 48. Wykaz przedsiębiorstw, prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Rzepin.....	74
Tabela 49. Lista zadań własnych i koordynowanych przeznaczonych do realizacji w ramach planu operacyjnego na lata 2014-2021.....	90
Tabela 50. Zestawienie wskaźników ogólne dla monitorowania osiągnięcia celów.....	110

Spis rysunków:

Rysunek 1. Położenie Gminy Rzepin na tle powiatu.....	8
Rysunek 2. Lokalizacja zakładów mogących spowodować poważne awarie na terenie województwa lubuskiego (stan na 31.12.2012 r.).....	25
Rysunek 3. Sieć drogowa województwa lubuskiego, po której przewożone są substancje niebezpieczne (stan na 31.12.2012 r.).....	27
Rysunek 4. Sieć linii kolejowych województwa lubuskiego, po której przewożone są substancje niebezpieczne (stan na 31.12.2012 r.).....	28
Rysunek 5. Obszary Natura 2000 na terenie Gminy Rzepin.....	31
Rysunek 6. Rezerваты na terenie Gminy Rzepin.....	32
Rysunek 7. Obszary chronionego krajobrazu na terenie Gminy Rzepin.....	33
Rysunek 8. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe na terenie Gminy Rzepin.....	33
Rysunek 9. Ocena stanu jednolitych części wód na terenie województwa lubuskiego (stan na rok 2012).....	45
Rysunek 10. Rys. Punkty pomiarowe PMS dotyczące stanu jakości wód jezior na terenie województwa lubuskiego.....	47
Rysunek 11. Lokalizacja GZWP w Polsce.....	48
Rysunek 12. Występowanie GZWP nr 144 na terenie Gminy Rzepin*.....	49
Rysunek 13. Charakterystyka JCWPd nr 59.....	49
Rysunek 14. Lokalizacja Gminy Rzepin względem JCWPd nr 59. Punkty pomiarowe PMS.....	50
Rysunek 15. Rzepińska Strefa Przemysłowa.....	55
Rysunek 16. Lokalizacja stacji pomiarów automatycznych jakości powietrza i ich zakres pomiarowy.....	57
Rysunek 17. Lokalizacja stacji pomiarów automatycznych jakości powietrza i ich zakres pomiarowy.....	58

Rysunek 18. Drogi badane przez GDDKiA na terenie powiatu słubickiego.	69
Rysunek 19. Podział administracyjny regionu centralnego.	77
Rysunek. 20. Strefy energetyczne warunków wiatrowych.	82
Rysunek. 21. Zasoby geotermalne Polski	84
Rysunek. 22. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski.	85
Rysunek. 23. Mapa nasłonecznienia Polski.	86

1. Wstęp

1.1. Cel i zakres opracowania

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021” jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, sporządzenie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia dokumentu, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w gminie, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska.

Przedmiotowy dokument wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów oraz racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a ocenę efektów jego realizacji, zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska, dokonuje się okresowo, co 2 lata.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie w odniesieniu m.in. do gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej. W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. Identyfikacja potrzeb gminy w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawnych, polega na sformułowaniu celów nadrzędnych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie gminy do roku 2021.

1.2. Opis przyjętej metodyki

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.), a w szczególności:

„Art. 17. 1. Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając wymagania, o których mowa w art. 14.

Projekty programów ochrony środowiska są opiniowane odpowiednio przez organ wykonawczy jednostki wyższego szczebla lub ministra właściwego do spraw środowiska. W miastach, w których funkcje organów powiatu sprawują organy gminy, program ochrony środowiska obejmuje działania powiatu i gminy.

Art. 18. 1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy.

Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.”

Ustawa – Prawo ochrony środowiska nie określa treści i zakresu programu ochrony środowiska, zwraca jednak uwagę (art. 17 pkt. 1), by uwzględniał on wymagania zawarte w art. 14 wynikające z polityki ekologicznej państwa:

„Art. 14. 1. Polityka ekologiczna państwa, na podstawie aktualnego stanu środowiska, określa w szczególności:

- cele ekologiczne,*
- priorytety ekologiczne,*
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych,*
- środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.”*

Politykę ekologiczną państwa przyjmuje się na 4 lata, z tym że przewidziane w niej działania w perspektywie obejmują kolejne 4 lata.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin na lata 2014-2017z perspektywą na lata 2018-2021” został opracowany zgodnie z założeniami Polityki Ekologicznej Państwa.

2. Charakterystyka Gminy

2.1. Położenie

Gmina Rzepin jest gminą miejsko-wiejską położoną w zachodniej części województwa lubuskiego, w powiecie słubickim. Gmina od zachodu graniczy z gminą Słubice, od południa z gminą Cybinka, od zachodu z gminą Torzym, od północnego-zachodu z gminą Górzycą natomiast od północnego-zachodu z gminą Ośno Lubuskie. Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym Polski wg Jerzego Kondrackiego Gmina Rzepin leży w obrębie megaregionu Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Pojezierze Południowobałtyckie, makroregionu Pojezierze Lubuskie, mezoregionu Równina Torzyska .

Rysunek 1. Położenie Gminy Rzepin na tle powiatu.

Źródło: www.osp.org.pl

W skład Gminy Rzepin wchodzi 22 miejscowości, z czego 10 ma status sołectwa (Drzeńsko, Gajec, Kowalów, Lubiechnia Mała, Lubiechnia Wielka, Radów, Serbów, Starków, Staroścín oraz Sułów), 11 to miejscowości niesołeckie (Brodniki, Grądnik, Ilanka, Jaworki, Jerzmanice, Kamienny Bród, Liszki, Maniszewo, Nowy Młyn, Rzepinek oraz Zielony Bór). Ostatnią miejscowością jest miasto Rzepin.

2.2. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w 2012 roku Gminę Rzepin zamieszkiwało 9 975 osób z czego 4 951 stanowili mężczyźni, natomiast 5 024 kobiety (stan na 31.12.2012r.). Powierzchnia Gminy Rzepin wynosi 190,99 km² co wraz z liczbą zamieszkujących go ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 52 os/km².

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.XII.2012r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość
Ludność według miejsca zameldowania		
Liczba ludności (ogółem)	osoba	9 975
Liczba kobiet	osoba	5 024
Liczba mężczyzn	osoba	4 951
Wskaźnik modułu gminnego		
Gęstość zaludnienia	ilość osób / km ²	52
Ilość kobiet na 100 mężczyzn	osoba	101
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-	0,5
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem		
W wieku przedprodukcyjnym	%	20,3
W wieku produkcyjnym	%	65,1
W wieku poprodukcyjnym	%	14,6

Źródło: GUS.

Informacje na temat wielkości bezrobocia na terenie Gminy Rzepin zestawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 2. Bezrobocie (stan na 31.XII.2012r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość
Bezrobotni zarejestrowani według płci		
Ogółem	osoba	450
Mężczyźni	osoba	238
Kobiety	osoba	212
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym		
Ogółem	%	6,9
Mężczyźni	%	6,8

Parametr	Jednostka miary	Wartość
Bezrobotni zarejestrowani według płci		
Kobiety	%	7,1

Źródło: GUS.

2.3. Budowa geologiczna i geomorfologia

Na obszarze Gminy Rzepin można wyróżnić trzy krainy o różnych cechach geologicznych i geomorfologicznych: Puszcę Rzepińską, Ziemię Rzepińską oraz Lasy Osińskie. Podłoże Ziemi Rzepińskiej tworzą utwory plejstoceńskie do których można zaliczyć między innymi gliny zwałowe, piaski akumulacyjne (zarówno pochodzenia rzeczno-glacialnego) oraz piaski wydymowe. Na obszarze Puszczy Rzepińskiej dominującymi utworami skalnymi są żwiry oraz piaski akumulacji glacialnej. Można także napotkać gliny zwałowe oraz piaski akumulacji tarasowej. Budowa geologiczna Lasów Osińskich wykazuje spore zróżnicowanie. Północną część obszaru tworzą głównie piaski rzeczne tarasów akumulacyjnych, które w kierunku południowym przechodzą w piaski i gminy zwałowe a także innych plejstoceńskich osadów akumulacyjnych.

2.4. Warunki klimatyczne

Zgodnie z klasyfikacją klimatu wg Wincentego Okołowicza, Polska leży w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego przejściowego. Na terenie kraju można wydzielić także regiony klimatyczne, które charakteryzują się określonym wpływem klimatu kontynentalnego lub oceanicznego. Gmina Rzepin leży w śląsko-wielkopolskiej strefie regionalnej, w której występuje przewaga wpływu klimatu oceanicznego. Charakteryzuje się ona małą amplitudą temperatur, łagodnymi zimami oraz ciepłym latem.

2.5. Infrastruktura inżynierjno-techniczna

2.5.1 Sieć wodociągowa.

Gmina Rzepin posiada wodociągową sieć rozdzielczą o długości 54,7 km z 1 037 podłączeniami do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego mieszkania. W 2012 roku dostarczono nią 289,8 dam³ wody. Z sieci wodociągowej Gminy Rzepin korzysta 8 476 osób co daje 85% ludności. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci wodociągowej na terenie Gminy Rzepin.

Tabela 3. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Gminy Rzepin (stan na 2012 r.).

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	długość czynnej sieci rozdzielczej	km	54,7
2.	połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1037
3.	woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	289,8
4.	ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	8476

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
5.	% ludności korzystający z instalacji	%	85
6.	Zużycie wody na jednego mieszkańca	m ³	29,1
7.	Zużycie wody na jednego korzystającego	m ³	34,2

Źródło: GUS.

W 2012 zużycie wód przez przemysł na terenie Gminy Rzepin wyniosło 123 dam³, natomiast pobór wód podziemnych był równy 136 dam³.

2.5.2 Sieć kanalizacyjna.

Gmina Rzepin posiada sieć kanalizacyjną o długości 31,8 km z 883 podłączeniami do budynków mieszkalnych oraz mieszkania zbiorowego. W 2012 roku odprowadzono nią 318 dam³. Z sieci kanalizacyjnej korzysta 7 339 osób co daje poziom skanalizowania gminy wynoszący 73,6%. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Rzepin.

Tabela 4. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Rzepin (stan na 2012 r.).

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	31,8
2.	połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	883
3.	Ścieki odprowadzone	dam ³	318
4.	ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	7 339
5.	% ludności korzystający z instalacji	%	73,6

Źródło: GUS.

Ścieki na terenie Gminy Rzepin odprowadzane są do oczyszczalni ścieków, której parametry opisano w tabeli.

Tabela 5. Charakterystyka oczyszczalni odbierającej ścieki z terenu Gminy Rzepin na podstawie danych z 2012 roku.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	Przepustowość oczyszczalni	m ³ /dobę	1460
2.	Równoważna liczba mieszkańców	osoba	8838
3.	Ścieki odprowadzane ogółem w ciągu roku	dam ³	318
4.	Ścieki odprowadzane do kanalizacji w ciągu doby	dam ³	0,9
5.	Osady wytworzone w ciągu roku	t	16

Źródło: GUS.

2.5.3. Sieć gazowa

Gmina Rzepin dysponuje siecią rozdzielczą gazu ziemnego o długości 66,1 km z 683 czynnymi przyłączami. Zużycie gazu w 2012 roku wyniosło 926 tys. m³, z czego na ogrzewanie przypadło 73,7 tys. m³. Na terenie Gminy z sieci gazowej korzysta 1 716 osób co daje 17,2% mieszkańców. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółową charakterystykę sieci gazowej występującej na terenie Gminy.

Tabela 6. Charakterystyka sieci gazowej na terenie Gminy Rzepin (stan na 2012 r.).

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	długość czynnej sieci ogółem	m	66154
2.	długość czynnej sieci przesyłowej	m	20222
3.	długość czynnej sieci rozdzielczej	m	45932
4.	czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	683
5.	odbiorcy gazu	gosp.dom.	588
6.	odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.dom.	175
7.	zużycie gazu	tys.m ³	926,4
8.	zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	tys.m ³	73,7
9.	ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	1716
10.	% ludności korzystający z instalacji	%	17,2

Źródło: GUS.

2.5.4 Sieć drogowa

Przez teren Gminy Rzepin przebiegają ważne drogi mające znaczenie dla powiązania jej z innymi jednostkami administracyjnymi i gospodarczymi kraju. Układ drogowy tworzą:

- Autostrada A2 przebiegająca przez południową część Gminy,
- Drogi krajowe:
 - Droga krajowa nr 92,
- Drogi wojewódzkie:
 - Droga wojewódzka nr 134,
 - Droga wojewódzka nr 137,
 - Droga wojewódzka nr 139,
- Drogi powiatowe,
- Drogi gminne,

2.5.5 Sieć kolejowa

Gmina Rzepin jest ważnym węzłem kolejowym na trasie łączącej Berlin z Moskwą w ciągu II Paneuropejskiego Korytarza Transportowego Zachód – Wschód. Na Gminy znajduje się także stacja przeładunkowa kontenerów oraz sekcja eksploatacji taboru trakcyjnego.

3. Założenia programu.

3.1. Uwarunkowania zewnętrzne.

„Programu ochrony środowiska dla Gminy Rzepin na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021” powinna być zgodna z następującymi dokumentami strategicznymi szczebla krajowego oraz wojewódzkiego:

- „Polityką Ekologiczną Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”,
- Krajowym Programem Ochrony Środowiska, Wojewódzkim Programem Ochrony Środowiska dla województwa lubuskiego,
- Krajowym Planem Gospodarki Odpadami, Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla województwa lubuskiego,
- „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, „Strategią Rozwoju Województwa Lubuskiego do roku 2020”.

3.1.1. Uwarunkowania wynikające z polityki ekologicznej państwa.

Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016:

Główne cele wynikające z polityki ekologicznej państwa dotyczące Gminy Rzepin:

1. W zakresie poprawy jakości środowiska:

- osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez uporządkowanie gospodarki ściekami komunalnymi oraz zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł rozproszonych, trafiających do wód wraz ze spływami powierzchniowymi,
- spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza,
- minimalizacja zagrożenia mieszkańców gminy ponadnormatywnym hałasem,
- wprowadzenie kompleksowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. W zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego:

- zachowanie różnorodności biologicznej i ochrona krajobrazu,
- utrzymanie i rozwój terenów zieleni miejskiej.

3. W zakresie zrównoważonego wykorzystania materiałów, wody i energii:

- wprowadzanie nowoczesnych technologii w przemyśle i energetyce w celu zmniejszenia wodochłonności, materiałochłonności, energochłonności i odpadowości produkcji oraz redukcji emisji zanieczyszczeń do środowiska,
- wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

4. W zakresie zadań systemowych:

- zapewnienie włączenia celów ochrony środowiska do ustaleń zawartych we wszystkich dokumentach strategicznych i przeprowadzenia oceny skutków ekologicznych ich realizacji przed ich zatwierdzeniem,
- upowszechnienie Systemów Zarządzania Środowiskowego,
- zagwarantowanie szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie,
- współpraca z sąsiednimi gminami.

3.1.2. Uwarunkowania wynikające z polityki ekologicznej województwa.

Wojewódzki Program Ochrony Środowiska dla województwa lubuskiego.

Główne cele wynikające z WPOŚ dotyczące Gminy Rzepin

CEL NADRZĘDNY: Zrównoważony rozwój województwa lubuskiego uwzględniający poprawę i właściwe wykorzystanie środowiska naturalnego

Cele długo i krótkoterminowe:

1. Powietrze atmosferyczne.

Cel długoterminowy do roku 2019:

- Kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza,

Cel krótkoterminowy do roku 2015:

- Wdrażanie i realizacja założeń programów służących ochronie powietrza,
- Spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji ze źródeł powierzchniowych, liniowych i punktowych.

2. Gospodarka wodna.

Cel długoterminowy do roku 2019:

- Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochrona przeciwpowodziowa,

Cel krótkoterminowy do roku 2015:

- Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych,
- Dobra jakość wód użytkowych i racjonalizacja ich wykorzystywania,
- Zwiększenie retencji w zlewniach i ochrona przed skutkami powodzi,
- Przywrócenie i ochrona ciągłości ekologicznej rzek.

3. Gospodarka odpadami.

Cel długoterminowy do roku 2019:

- Stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz hierarchią sposobów postępowania z odpadami,

Cel krótkoterminowy do roku 2015:

- Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB,
- Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony Środowiska,
- Zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.

4. Ochrona przyrody i krajobrazu.

Cel długoterminowy do roku 2019:

- Ochrona, odtwarzanie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej i georóżnorodności,

Cel krótkoterminowy do roku 2015:

- Pogłębianie wiedzy o zasobach przyrodniczych województwa,
- Stworzenie organizacyjnych i prawnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody,
- Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej poprzez zachowanie lub odtworzenie właściwego stanu ekosystemów i siedlisk oraz populacji gatunków zagrożonych,

- Ochrona i odtwarzanie różnorodności biologicznej systemów leśnych
- Zmiana struktury gatunkowej i wiekowej lasów, odnowienie uszkodzonych ekosystemów leśnych,
- Edukacja leśna społeczeństwa, dostosowanie lasów do pełnienia zróżnicowanych funkcji przyrodniczych i społecznych,
- Identyfikacja zagrożeń lasów i zapobiegania ich skutkom.

5. Ochrona przed hałasem.

Cel długoterminowy do roku 2019:

- Zmniejszenie uciążliwości hałasu poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów,

Cel krótkoterminowy do roku 2015:

- Monitoring hałasu i ocena stopnia narażenia mieszkańców województwa na ponadnormatywny hałas,
- Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców.

6. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.

Cel długoterminowy do roku 2019:

- Ochrona przed negatywnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych,

Cel krótkoterminowy do roku 2015:

- Utrzymanie poziomów promieniowania elektromagnetycznego poniżej wartości dopuszczalnych.

7. Odnawialne źródła energii.

Cel długoterminowy do roku 2019:

- Ograniczanie zużycia energii oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii,

Cel krótkoterminowy do roku 2015:

- Zwiększenie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii.

8. Przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym.

Cel długoterminowy do roku 2019:

- Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków,

Cel krótkoterminowy do roku 2015:

- Minimalizacja ryzyka wystąpienia poważnych awarii,
- Minimalizacja skutków wystąpienia poważnych awarii.

9. Kopaliny.

Cel długoterminowy do roku 2019:

- Zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi,

Cel krótkoterminowy do roku 2015:

- Minimalizacja strat w eksploatowanych złożach oraz ochrona środowiska przed negatywnym oddziaływaniem przemysłu wydobywczego.

10. Ochrona powierzchni ziemi i gleby.

Cel długoterminowy do roku 2019:

- Ochrona powierzchni ziemi przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych,

Cel krótkoterminowy do roku 2015:

- Zagospodarowanie powierzchni ziemi zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju
- Inwentaryzacja i rekultywacja gleb zdewastowanych i zdegradowanych
- Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem rolnictwa i innych rodzajów działalności gospodarczej.

11. Edukacja ekologiczna.

Cel długoterminowy do roku 2019:

- Propagowanie właściwych zachowań i postaw dotyczących środowiska naturalnego,

Cel krótkoterminowy do roku 2015:

- Promowanie właściwych zachowań w zakresie zużycia i zanieczyszczeń wody, gospodarki odpadami oraz ochrony powietrza,
- Rozwijanie działań z edukacji ekologicznej na obszarach cennych przyrodniczo,
- Stworzenie warunków dla rozwoju bazy edukacji ekologicznej.

3.1.3 Uwarunkowania wynikające z polityki ekologicznej powiatu.

Powiatowy Program Ochrony Środowiska dla powiatu ślubickiego.

Główne cele wynikające z PPOŚ:

1. Ochrona przyrody i krajobrazu.

- Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz doskonalenie systemu obszarów chronionych, w tym wdrożenie systemu NATURA 2000,
- Ochrona zagrożonych gatunków roślin i zwierząt,
- Ochrona i utrzymanie krajobrazu rekreacyjnego,
- Utrzymanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego,

2. Ochrona lasów.

- Ochrona istniejących zasobów leśnych oraz odtwarzanie ich różnorodności biologicznej,
- Zrównoważona pod względem ekonomicznym, społecznym i ekologicznym gospodarka leśna,

3. Ochrona gleb.

- Ochrona i właściwe wykorzystanie gleb powiatu ślubickiego,

4. Zasoby kopalin.

- Racjonalne wykorzystanie zasobów surowców powiatu ślubickiego oraz zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych,

5. Kształtowanie stosunków wodnych i ochrona przed powodzią.

- Zapewnienie wszystkim mieszkańcom powiatu odpowiedniej jakości wody do picia,
- Ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych, szczególnie płytko zalegających zbiorników czwartorzędowych,

- Ochrona przed powodzią,

6. Powietrze atmosferyczne.

- Systematyczna poprawa jakości powietrza na obszarach miejskich powiatu,
- Utrzymanie jakości powietrza na obecnym poziomie na terenach nieurbanizowanych,

7. Hałas i pola elektromagnetyczne.

- Zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego ze szczególnym uwzględnieniem obszarów zurbanizowanych,
- Kontrola źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego,

8. Awarie przemysłowe.

- Zmniejszanie zagrożenia dla mieszkańców i środowiska z powodu awarii przemysłowych i transportu materiałów niebezpiecznych,

9. Zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii.

- Racjonalizacja zużycia wody i energii,
- Wzrost wykorzystania energii odnawialnej,

10. Edukacja ekologiczna.

- Wykształcenie u mieszkańców powiatu słubickiego nawyków kultury ekologicznej oraz poczucia odpowiedzialności za stan i ochronę środowiska.

4. Rozwiązania systemowe

4.1. Zarządzanie środowiskowe

Obecnie każda nowocześnie funkcjonująca gmina powinna skutecznie zarządzać środowiskiem, wdrażając kompleksowy system planowania i wykonywania działań zgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju, które skierowane byłyby na racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska, ich ochronę oraz odnowienie.

Podstawowym elementem funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem powinien być Program Ochrony Środowiska, który uwzględnia m.in.:

- zasady ochrony środowiska określone przepisami,
- perspektywiczne cele w zakresie ochrony środowiska,
- monitoring osiąganych efektów.

Skuteczne zarządzanie środowiskowe musi być oparte na właściwym przygotowaniu merytorycznym oraz koordynowaniu działań, które zazwyczaj mają charakter wielokierunkowy. Taki stan rzeczy sprawia, że niezbędny w gminie jest sprawny przepływ informacji, oparty o sporządzane raporty. W tym celu zaleca się powołanie Zespołu Wdrażającego, którego zadaniem byłoby bieżące monitorowanie Programu oraz okresowe zdawanie przed Radą Miejską sprawozdania z przebiegu realizacji.

Zapisy niniejszego Programu Ochrony Środowiska powinny być bazą dla wprowadzania przez Gminę Rzepin rzeczywistego, sprawnego systemu zarządzania środowiskiem oraz koordynowania działań.

Systemy zarządzania

W celu zmniejszenia oddziaływania danego przedsiębiorstwa lub instytucji na środowisko wprowadza się systemy zarządzania środowiskowego, które pozwalają na podejmowanie przyjaznych środowisku działań technicznych i organizacyjnych wykraczających poza realizację ustawowych obowiązków w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów. Do tego typu rozwiązań systemowych zalicza się m.in. EMAS oraz ISO 14001. Systemy te stanowią dobrowolne zobowiązanie, które obejmują wyłącznie dany podmiot.

Wprowadzenie systemu EMAS lub ISO 14001 przed podmioty na terenie Gminy Rzepin, jak i sam Urząd Miejski, w istotny sposób ułatwiłoby całościowe zarządzanie środowiskiem, które integrowałoby aspekty ekonomiczne i ekologiczne poprzez wymuszanie prowadzenia działalności, w której trwa ciągła kontrola i redukcja zużycia zasobów naturalnych.

Do potencjalnych korzyści i efektów wynikających z wdrożenia jednego z powyższych systemów w Urzędzie Miejskim Rzepin zaliczyć można m.in.:

- wprowadzeniu obowiązku corocznego przeprowadzania przeglądu środowiskowego na terenie Urzędu Miejskiego;
- dostosowaniu działalności Urzędu do wymogów prawnych,
- obniżeniu zużycia papieru,
- zmniejszeniu ogólnej ilości odpadów komunalnych,
- wprowadzenie segregacji odpadów;
- wprowadzeniu zasady monitorowania energii cieplnej i elektrycznej oraz podejmowaniu działań celem ograniczenia ich zużycia;
- określeniu szczegółowych wymogów wobec dostawców i wykonawców dla Urzędu;
- utrzymywaniu sprawności urządzeń pomiarowych;
- przeprowadzeniu promującego postawy ekologiczne szkolenia pracowników Urzędu;
- zwiększenie przejrzystości procedur.

EMAS jest systemem zarządzania środowiskowego pozwalającym na wdrażanie rozwiązań w mieście, które wykraczają poza realizację ustawowych obowiązków w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów.

System ma za zadanie zachęcenie uczestników do ciągłego doskonalenia efektów działalności środowiskowej koncentrującego się na:

- identyfikowaniu obszarów, dla których należy opracować, poprawić i podnieść skuteczność systemu zarządzania środowiskowego,
- systematycznym poszukiwaniu możliwości praktycznego ograniczenia oddziaływania na środowisko i przyjmowaniu nowych celów w zakresie ochrony środowiska,
- systematycznym identyfikowaniu i eliminowaniu niezgodności z wewnętrznymi i zewnętrznymi wymaganiami,
- systematycznym identyfikowaniu aspektów środowiskowych wymagających nadzoru lub poprawy,
- szkoleniu personelu, aby zwiększyć efektywność prac środowiskowych,
- porównywaniu się z innymi firmami czy instytucjami działającymi w tej samej branży.

Organizacja, która chce zarejestrować się w systemie EMAS musi wdrożyć system zarządzania środowiskowego zgodnie z wymaganiami normy ISO 14001, opublikować deklarację środowiskową zweryfikowaną przez niezależnego, akredytowanego weryfikatora środowiskowego, aktywnie włączyć pracowników w proces zarządzania środowiskowego oraz postępować zgodnie z prawem.

4.1.1. Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2021:

Opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu zarządzania środowiskowego na terenie Gminy Rzepin

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Sporządzenie raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska.	Gmina Rzepin
2.	Opracowanie aktualizacji Programu Ochrony Środowiska.	Gmina Rzepin
3.	Wypełnianie obowiązków w zakresie planowania działań dotyczących środowiska oraz respektowanie wymagań ochrony środowiska w planowaniu przestrzennym.	Gmina Rzepin
4.	Prowadzenie kontroli stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym swoją właściwością.	Gmina Rzepin

4.2. Edukacja ekologiczna

Warunkiem niezbędnym w realizacji celów „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021” jest świadomość ekologiczna mieszkańców. Edukacja ekologiczna na terenie Gminy Rzepin powinna być realizowana zgodnie z „Narodowym Programem Edukacji Ekologicznej”.

Narodowy Program Edukacji Ekologicznej

Początki edukacji ekologicznej sięgają 1992 roku, kiedy to miał miejsce Szczyt Ziemi w Rio de Janeiro. Wówczas powstał dokument „Globalny Program Działań”, z którego wynika światowy nakaz powszechnej edukacji ekologicznej.

Stwierdzono w nim, że władze lokalne 179 państw, które podpisały dokument z Rio de Janeiro, „powinny przeprowadzić konsultację ze swoimi obywatelami i sporządzić – lokalną Agendę 21 dla własnych społeczności.”

W skali naszego kraju taki dokument to „Polityka Ekologiczna Państwa” przyjęta przez Sejm w 1992 roku. Natomiast „Polska Strategia Edukacji Ekologicznej” jest rozwinięciem zadań dotyczących edukacji ekologicznej i została opracowana przez samodzielny zespół ds. Edukacji Ekologicznej w Ministerstwie Środowiska.

Zgodnie z zapisami art. 5 Konstytucji RP, uchwalonej w 1997 roku, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.

„Narodowy Program Edukacji Ekologicznej” (NPEE), będący rozwinięciem i konkretyzacją zapisów „Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej” (NSEE), jest pierwszym dokumentem z zakresu tej problematyki, określającym podstawowe zadania edukacyjne, podmioty odpowiedzialne za ich realizację, możliwości i źródła finansowania, a także harmonogram ich wdrażania. Dokument ten, z uwagi na swoje przesłanie, sposób tworzenia i konstrukcję powinien stać się swoistą polską AGENDĄ 21.

Doświadczenia gromadzone zarówno w trakcie prac nad NSEE jak i w procesie tworzenia tego dokumentu wskazują, że różnorodne przedsięwzięcia określane mianem edukacji ekologicznej, bardzo popularne w wielu kręgach, często nie noszą znamion działań o charakterze systemowym o jasno sformułowanych celach i z poprawnie opisaną procedurą ewaluacyjną.

Ten dokument powinien stać się podstawą tworzenia systemu edukacji ekologicznej (EE) realizującej cele pożądane społecznie. Winien on eliminować działania pozorne i mało efektywne, czerpiąc inspiracje z życia społeczeństwa pragnącego zachować zdrowe środowisko oraz jego walory dla przyszłych pokoleń zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Główne cele „Narodowego Programu Edukacji Ekologicznej” to:

- 1) Wdrożenie zaleceń *Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej* z uwzględnieniem zmian zachodzących w procesie reformowania Państwa oraz integracji z Unią Europejską;
- 2) Stworzenie mechanizmów pozwalających sprostać wyzwaniom związanym z wdrażaniem idei i zasad rozwoju zrównoważonego, pozwalających kształtować świadomość ekologiczną w warunkach demokratyzacji życia społecznego i wzrastającej roli komunikacji społecznej;
- 3) Zwiększenie efektywności edukacji ekologicznej przez promowanie najskuteczniejszych jej form i najważniejszych treści, wskazanie sposobów optymalnej alokacji środków finansowych, uporządkowanie przepływu informacji i decyzji z wykorzystując najlepsze krajowe i zagraniczne doświadczenia.

Cele operacyjne „Narodowego Programu Edukacji Ekologicznej”:

- 1) Dokonanie kompleksowej, empirycznej diagnozy funkcjonowania edukacji ekologicznej w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem jej źródeł, priorytetów i stosowanych w niej metod i procedur wdrożenia;
- 2) Dostarczenie informacji o optymalnym systemie edukacji ekologicznej w kraju i o warunkach dochodzenia do takiego systemu;
- 3) Wypełnienie zobowiązań wynikających z sygnowanych przez RP porozumień międzynarodowych;
- 4) Inspirowanie potencjalnych podmiotów do tworzenia branżowych, resortowych, regionalnych, lokalnych, instytucjonalnych oraz innych programów edukacji ekologicznej;
- 5) Stworzenie jednolitego dokumentu pozwalającego monitorować rozwój edukacji ekologicznej w Polsce w kontekście oczekiwań społecznych i możliwości realizacyjnych.

Program nauczania

Przedszkola – w programie nauczania przedszkolnego treści ekologiczne zawarte są w części haseł dotyczących środowiska, pór roku i towarzyszących im przemian w przyrodzie. Od świadomości ekologicznej nauczyciela przedszkola zależy jak dalece potrafi program nauczania w przedszkolu nasycić treściami ekologicznymi, co potrafi przekazać uczniom w trakcie zabaw, spacerów, czy zajęć plastycznych.

Szkoła podstawowa i gimnazjum – edukacja ekologiczna w szkołach podstawowych prowadzona jest na przyrodzie lub na innych przedmiotach w postaci ścieżki edukacyjnej.

Ścieżka edukacyjna to zestaw treści i umiejętności o istotnym znaczeniu wychowawczym, których realizacja może odbywać się w ramach nauczania przedmiotów (bloków przedmiotowych) lub w postaci odrębnych zajęć.

Celami ogólnymi edukacji ekologicznej są:

- 1) Uświadamianie zagrożeń środowiska przyrodniczego, występujących w miejscu zamieszkania.
- 2) Budzenie szacunku do przyrody.
- 3) Rozumienie zależności istniejących w środowisku przyrodniczym.
- 4) Zdobycie umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczych i ich opisu.
- 5) Poznanie współzależności człowieka i środowiska.
- 6) WYROBIE NIE poczucia odpowiedzialności za środowisko.
- 7) Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska.

Ścieżka edukacyjna:

- 1) Program ścieżki edukacyjnej łączy ogólne treści niezbędne w edukacji ekologicznej w gimnazjum. Tymi koniecznymi treściami są:
- 2) Przyczyny i skutki niepożądanych zmian w atmosferze, biosferze, hydrosferze i litosferze.
- 3) Różnorodność biologiczna (gatunkowa, genetyczna, ekosystemów) – znaczenie jej ochrony.
- 4) Żywność – oddziaływanie produkcji żywności na środowisko.
- 5) Zagrożenia dla środowiska wynikające z produkcji i transportu energii; energetyka jądrowa – bezpieczeństwo i składowanie odpadów.

Program ten uszczegóławia powyższe treści, a w kilku miejscach wykracza poza nie. Dotyczy to szczególnie tych treści, które mają nawiązywać do własnego doświadczenia dziecka i jego znajomości najbliższej okolicy oraz regionu. Program koncentruje się wokół:

- 1) Zagadnień zmienności w środowisku: naturalnej, jako tła porównawczego oraz zależnej od działalności człowieka w środowisku.
- 2) Najważniejszych problemów ekologicznych współczesnego świata.
- 3) Sposobów gospodarowania w miejscu swojego zamieszkania.
- 4) Wartości, jaką stanowi różnorodność biologiczna.

W realizacji programu tak w szkole podstawowej jak i w gimnazjum ważne jest:

- 1) Prowadzenie lekcji terenowych: obserwacji i prostych badań w terenie
- 2) Preferowanie metod aktywizujących uczniów, takich jak: praca z mapą w terenie, zbieranie danych i ich opracowanie, dyskusje, debaty, wywiady, reportaże, ankietowanie, podejmowanie decyzji – metodą drzewa decyzyjnego, tworzenie „banków pomysłów”, metaplanów itp.
- 3) Porównywanie zjawisk, procesów, problemów występujących w najbliższej okolicy z podobnymi i odmiennymi w innych regionach, krajach, kontynentach.
- 4) Stosowanie różnorodnych skal przestrzennych prowadzących do porównywania i odróżniania zjawisk, procesów, przyczyn i skutków.
- 5) Wykorzystywanie na lekcjach danych liczbowych, tabel, map, wykresów, zdjęć, rycin w celu kształcenia umiejętności interpretacji zawartych w nich informacji.
- 6) Organizowanie wspólnych, wcześniej zaprojektowanych przez uczniów działań w najbliższym środowisku, prowadzących do pozytywnych zmian.
- 7) Ukazywanie pozytywnej działalności człowieka w środowisku, jako dróg właściwego i realnego rozwiązywania problemów ekologicznych.

- 8) Głoszenie idei, haseł proekologicznych, które są zgodne z własnymi czynami.
- 9) Integrowanie i korelowanie treści nauczania w obrębie różnych przedmiotów i bloków przedmiotowych.

Szkoły średnie

Geografia – wśród celów nauczania geografii w szkole średniej możemy znaleźć: zdobycie wiedzy o środowisku i relacjach w nim zachodzących; zrozumienie przez uczniów złożoności procesów, którym podlega środowisko i konieczności zachowania równowagi w środowisku.

W treściach kształcenia problemy ekologiczne przewijają się często np.:

- zanieczyszczenie i ochrona wód, zanieczyszczenie i ochrona powietrza, zagrożenie i ochrona lasów, motywy i zasady racjonalnej gospodarki, zasobami naturalnymi, uciążliwość przemysłu dla środowiska i zdrowia ludzi, przemiany środowiska w wyniku prowadzenia gospodarki rolnej;
- racjonalne gospodarowanie środowiskiem, wyczerpywanie się możliwości produkcyjnych biosfery, urbanizacja, racjonalne gospodarowanie energią, zagrożenie ekologiczne związane z transportem, oraz odpowiedzialność jednostek i społeczeństw za lokalne środowisko, stanowiące część przestrzeni globalnej.

Biologia i ochrona środowiska – hasła programowe, które wchodzi w skład materiału z ekologii i ochrony środowiska to m.in.:

- przyrodnicze podstawy kształtowania środowiska;
- populacja – struktura,
- dynamika; biocenoza – podstawowe poziomy troficzne;
- ekosystem – struktura krążenia materii i przepływ energii, produktywność ekosystemów; homeostaza;
- sukcesja;
- stan zasobów w Polsce i na świecie;
- zasoby odnawialne i nieodnawialne;
- racjonalna gospodarka zasobami;
- planowanie przestrzenne;
- kształtowanie krajobrazu;
- degradacja środowiska i sposoby jej przeciwdziałania;
- ekologiczne podstawy rekultywacji środowisk zniszczonych;
- organizacja ochrony środowiska w Polsce.

Hasła te poparte są analizą materiałów źródłowych dotyczących aktualnych problemów ochrony środowiska – parków narodowych, rezerwatów przyrody, roślin i zwierząt chronionych, oraz wpływem zanieczyszczeń środowiska na zdrowie człowieka.

Gmina Rzepin promuje edukację ekologiczną także na inne sposoby. Na terenie gminy utworzona została Ścieżka Edukacyjna Bobrowym Szlakiem, która ukazuje siedliska charakterystyczne dla terenów gminy, wraz z chronionymi okazami flory i fauny. Ścieżka obejmuje także zagadnienia z zakresu gospodarki leśnej o raz ochrony upraw leśnych. Ponadto w ramach Celowego Związku Gmin CZG-12 odbywają się konkursy promujące edukację ekologiczną, akcje edukacyjne, warsztaty, festyny oraz szkolenia. W ramach działalności Celowego Związku Gmin drukowane są ulotki oraz foldery przybliżające tematykę związaną z ochroną środowiska.

4.2.1. Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2021:

Wykształcenie u mieszkańców Gminy Rzepin nawyków kultury ekologicznej oraz poczucia odpowiedzialności za stan i ochronę środowiska.

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie szkodliwości spalania odpadów oraz węgla o słabej kaloryczności i wysokiej zawartości siarki w przydomowych kotłowniach.	Gmina Rzepin
2.	Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie wprowadzenia nowego systemu gospodarki odpadami ze szczególnym uwzględnieniem selektywnego zbierania odpadów komunalnych.	Gmina Rzepin, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy zajmujący się zbiórką odpadów komunalnych
3.	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie odnawialnych źródeł energii.	Gmina Rzepin
4.	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie ochrony przyrody.	Gmina Rzepin, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Lasy Państwowe
5.	Organizacja imprez masowych (np. Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata).	Gmina Rzepin
6.	Zrównoważony rozwój szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych, mający na celu promocję walorów przyrodniczych gminy.	Gmina Rzepin

4.3. Poważne awarie

4.3.1. Stan aktualny

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.), mówiąc o:

- a) „poważnej awarii - rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.
- b) „poważnej awarii przemysłowej” – rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

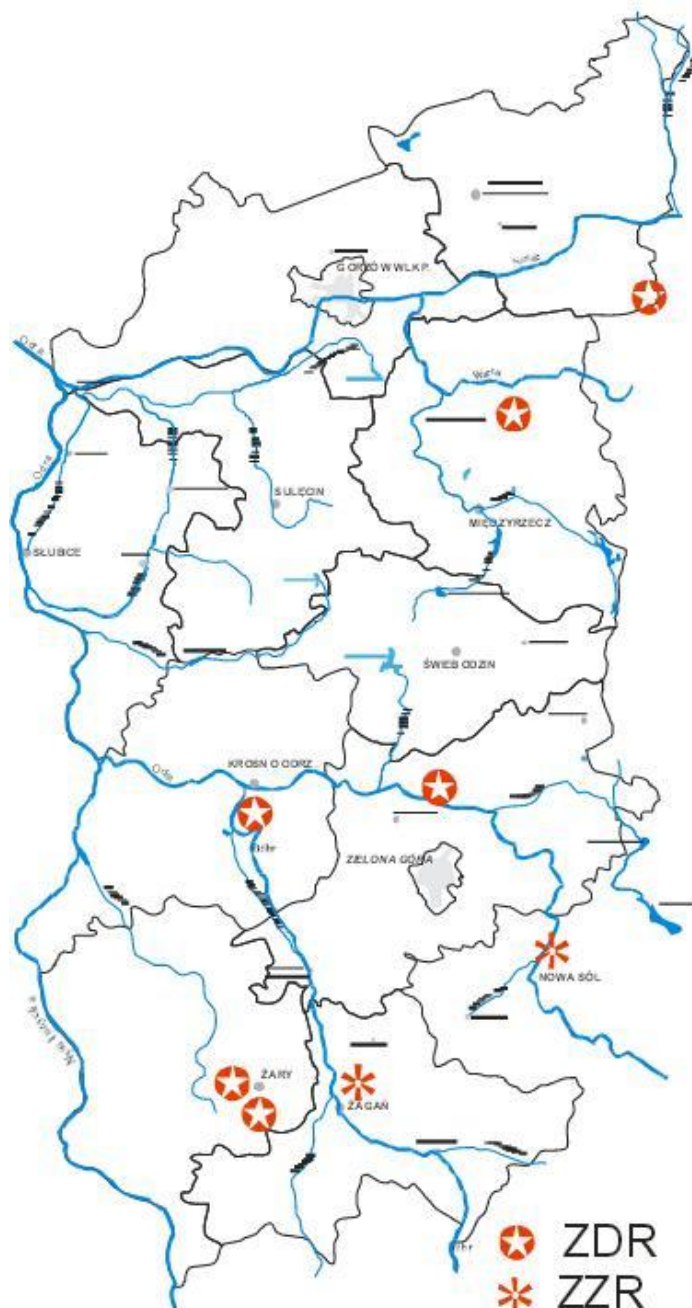
Obejmują one takie rodzaje zdarzeń jak:

1. pożary na dużych obszarach, pożary długo trwające, a także pożary towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, które powodują zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska;
2. awarie i katastrofy w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, powodujących zanieczyszczenie środowiska;
3. awarie budowli hydrotechnicznych, powodująca zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska;
4. klęski żywiołowe, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska.

Jak wynika z informacji przekazanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, według stanu na 31.12.2012 r. na terenie województwa lubuskiego występuje sześć Zakładów Zwiększonego Ryzyka (ZZR) oraz dwa Zakłady Dużego Ryzyka (ZDR). Na koniec roku 2012 wszystkie zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku występowania poważnych awarii przemysłowych, posiadały wymagane prawem decyzje i dokumentacje, które dotyczyły problematyki przeciwdziałania poważnym awariom.

Lokalizacja ZZR oraz ZDR została przedstawiona na poniższym rysunku. Warto zaznaczyć, iż na terenie Gminy Rzepin nie występują zarówno Zakłady Zwiększonego Ryzyka (ZZR), jak i Zakłady Dużego Ryzyka (ZDR).

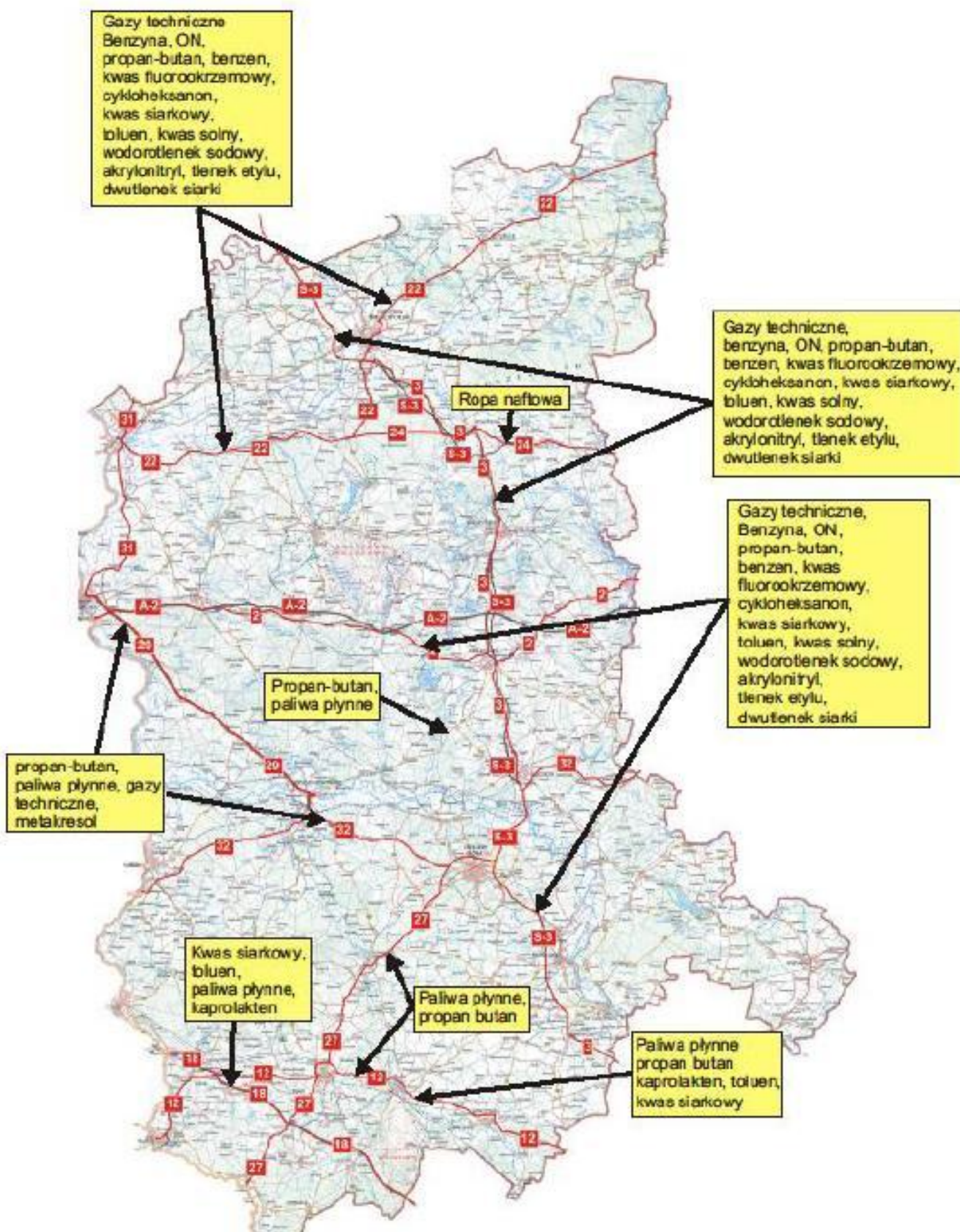
Rysunek 2. Lokalizacja zakładów mogących spowodować poważne awarie na terenie województwa lubuskiego (stan na 31.12.2012 r.).

źródło: WIOŚ Zielona Góra.

Należy zaznaczyć, iż zagrożenie spowodowania poważnej awarii wynikać może także z transportu substancji niebezpiecznych. Przez teren Gminy Rzepin przebiega droga krajowa numer 2, która na odcinku Świecko – Warszawa ma status autostrady o nazwie A2. Droga tą transportowane są takie substancje niebezpieczne jak: propan-butan, paliwa płynne, gazy techniczne, metakresol. Należy pamiętać także o tym, iż paliwa płynne przewożone są praktycznie po wszystkich drogach gdzie występują stacje paliw płynnych.

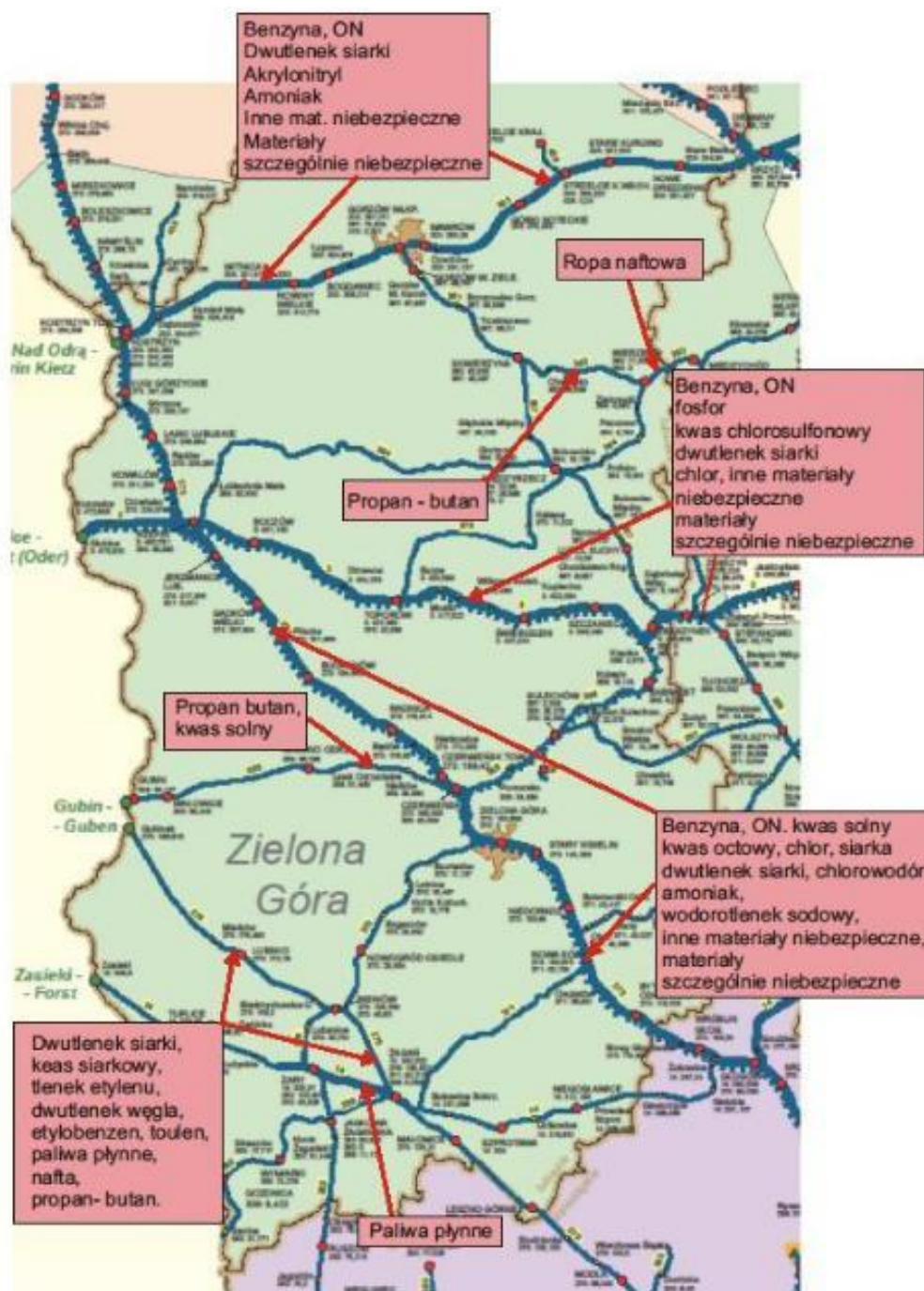
Rysunek 3. Sieć drogowa województwa lubuskiego, po której przewożone są substancje niebezpieczne (stan na 31.12.2012 r.).

źródło: WIOŚ Zielona Góra

Przez teren Gminy Rzepin przebiega także linia kolejowa numer 273 realizacji Szczecin - Wrocław, będąca jedną z głównych szlaków kolejowych po których transportowane są substancje niebezpieczne.

Rysunek 4. Sieć linii kolejowych województwa lubuskiego, po której przewożone są substancje niebezpieczne (stan na 31.12.2012 r.).

źródło: WIOŚ Zielona Góra

4.3.2. Zagrożenia

Na terenie Gminy Rzepin nie występują ZZR oraz ZDR, jednakże przez jej obszar lub w pobliżu przebiegają trakty komunikacyjne, po których transportowane są substancje niebezpieczne. Może to generować zagrożenia wystąpienia poważnej awarii.

4.3.3. Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2021:

Zmniejszanie zagrożenia dla mieszkańców i środowiska z powodu awarii przemysłowych i transportu materiałów niebezpiecznych na terenie Gminy Rzepin.

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Prowadzenie polityki przestrzennej w kierunku zmniejszenia zagrożenia dla środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Zamieszczenie stosownych zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań przestrzennych oraz strategii rozwoju.	Gmina Rzepin
2.	Zapewnienie gotowości bojowej Ochotniczych Straży Pożarnych	Gmina Rzepin
3.	Nadzór nad zakładami zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR).	Gmina Rzepin
4.	Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR).	Gmina Rzepin

5. Ochrona zasobów naturalnych

5.1. Ochrona przyrody

5.1.1. Stan aktualny

Na terenie Gminy Rzepin występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary NATURA 2000,
- Rezerваты przyrody,
- Obszary chronionego krajobrazu,
- Użytki ekologiczne,
- Pomniki przyrody,

Obszary Natura 2000¹

Nazwa obszaru: Dolina Ilanki

Kod obszaru:PLH080009

Powierzchnia:2232,8ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

Opis:

¹Źródło: www.obszary.natura2000.org.pl

Obszar obejmuje swoim zasięgiem naturalny oraz renaturalizujący się fragment Rzeki Ilanki. W obszarze doliny rzeki występują liczne ekosystemy bagienne i wodne takie jak torfowiska niskie. Torfowiska zachowane są w stanie naturalnym, gdyż nie od lat nie są użytkowane. Brzegi Ilanki porastają lasy łąkowe przechodzących w olsy. Krawędź doliny jest zdominowana przez lasy bukowe oraz sosnowe. Dolina rzeczna Ilanki na pewnej długości ma charakter górskiego wąwozu. Na terenie ostoi znajduje się 10 siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, które zajmują 70% całej ostoi. Można tu napotkać 7 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, 11 gatunków roślin zagrożonych w skali kraju oraz 18 gatunków roślin chronionych.

Nazwa obszaru: Rynna Jezior Rzepińskich

Kod obszaru:PLH080049

Powierzchnia:293,9ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

Opis:

Obszar obejmuje swoim zasięgiem kompleks jezior leżących w Rynnie Jezior Rzeplińskich. Należą do niego:

- Jezioro Popienko,
- Jezioro Głębiniec,
- Jezioro Linie,
- Jezioro Oczko,

Na terenie ostoi występują torfowiska, bory bagienne oraz olsy. Na obszarze stwierdzono występowanie 6 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, 1 gatunku ptaka z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 1 gatunek ssaka, 1 gatunek płaza oraz 2 gatunki owadów z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Jest to najliczniejsze na Ziemi Lubuskiej stanowisko lipiennika Loesella, gatunku z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

Nazwa obszaru: Rynna Jezior Rzepińskich

Kod obszaru:PLH080049

Powierzchnia:293,9ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

Opis:

Obszar obejmuje swoim zasięgiem zbiorniki wodne o charakterze bagiennym, położone na granicy torfowiska niskiego, lasu oraz terenów uprawnych. Zbiorniki ulegają stopniowej eutrofizacji. W zarastaniu torfowiska niskiego duży udział mają:

- Pałka szerokolistna (*Typhalatifolia*),
- Trzcina pospolita (*Phragmitesaustralis*),
- Oczeret jeziorny (*Schoenoplectuslacustris*),
- Zachyłnik błotny (*Thelypterispalustris*),
- Rdest ziemnowodny (*Polygonumamphibium*),
- Turzyce (*Carex Sp.*),

Do zbiornika znajdującego się na terenie ostoi z sukcesem wprowadzono aldrowandę pęcherzykową (*Aldrovandavesiculosa*).

Rysunek 5. Obszary Natura 2000 na terenie Gminy Rzepin

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.geoserwis.gdos.gov.pl

Rezerwaty

Rezerwat przyrody „Mokradła Sułowskie”

Województwo: lubuskie

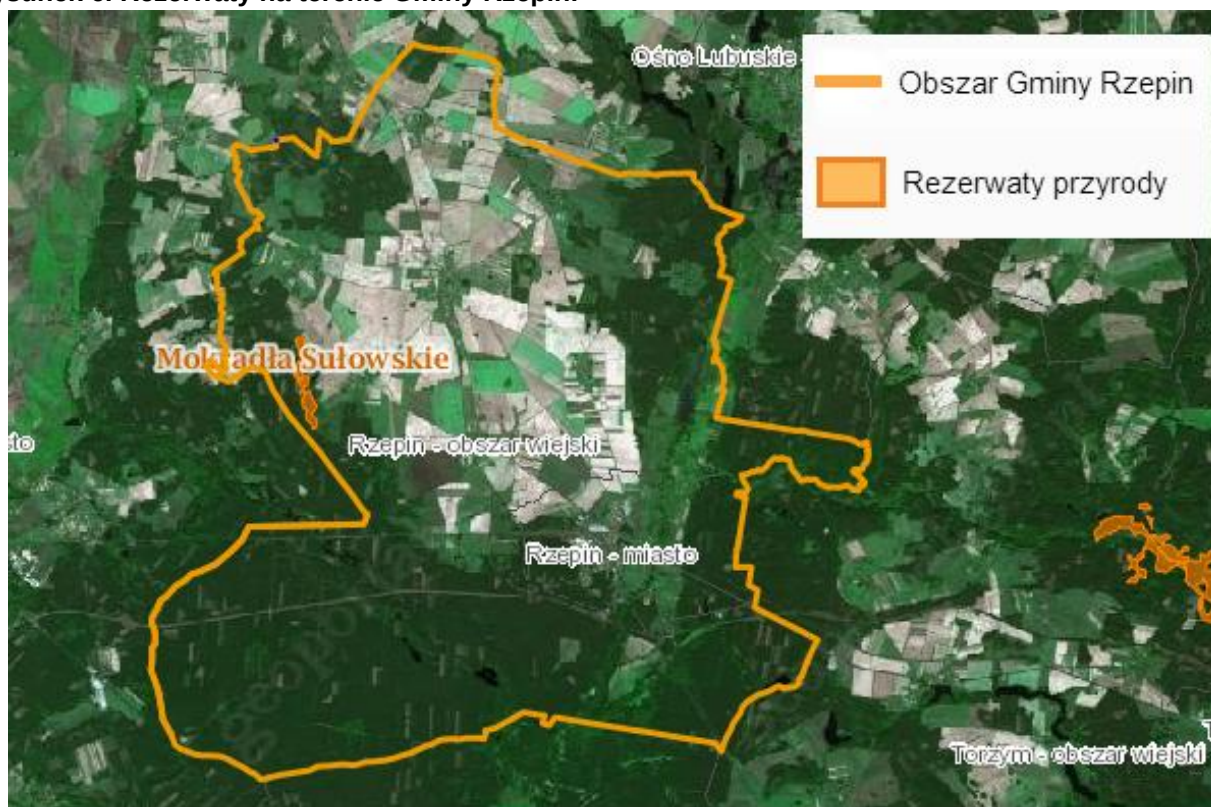
Powiat: słubicki

Gmina: Rzepin

Powierzchnia: 45,27 ha

„Mokradła Sułowskie” to rezerwat typu torfowiskowego. Celem jego powołania jest ochrona rzadkich gatunków roślin, ptaków wodno-błotnych a także charakterystycznego ekosystemu śródlądowych zbiorników astatycznych. W północnej części rezerwatu znajduje się mocno zeutrofizowane jezioro, którego spora część zarośnięta jest przez roślinność wynurzoną. W południowej części ostoi występują torfowiska porośnięte roślinnością oczeretowi. Środkową część rezerwatu stanowi zbiornik wodny porośnięty roślinnością szuwarową.

Rysunek 6. Rezerваты na terenie Gminy Rzepin.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.geoserwis.gdos.gov.pl

Obszary chronionego krajobrazu

Na terenie Gminy utworzono dwa obszary chronionego krajobrazu:

- „Ośniańska Rynna z Jeziorem Busko”,
- „Dolina Ilanki”,

Rysunek 7. Obszary chronionego krajobrazu na terenie Gminy Rzepin

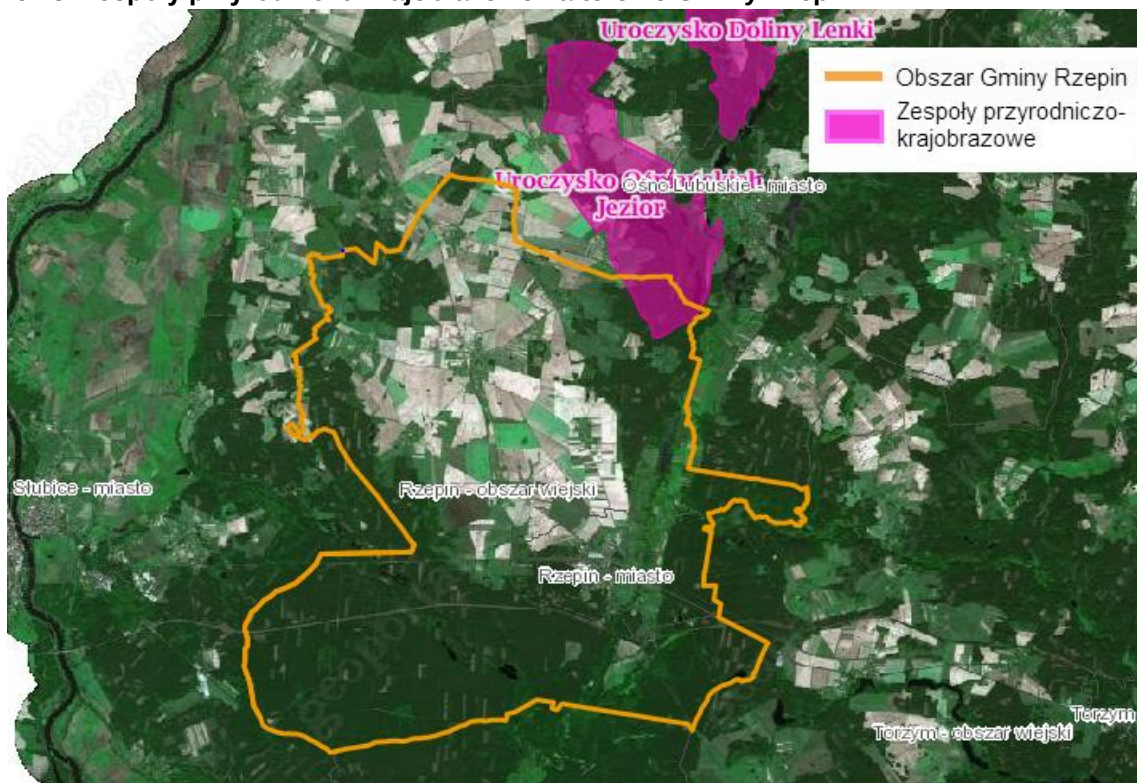

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.geoserwis.gdos.gov.pl

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Niewielka, północno-wschodnia część Gminy Rzepin leży w obrębie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Uroczysko Ośniańskich Jezior”. Obszar ten w większości jest zlokalizowany na terenie gminy Ośno Lubuskie. Celem ochrony jest zachowanie rynny 9 jezior wraz z krajobrazem poleśnym oraz siedlisk im towarzyszących.

Rysunek 8. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe na terenie Gminy Rzepin.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.geoserwis.gdos.gov.pl

Użytki ekologiczne

Na terenie Gminy Rzepin istnieje 10 użytków ekologicznych, które wypisano w tabeli.

Tabela 7. Użytki ekologiczne na terenie Gminy Rzepin.

Lp.	Nazwa użytku	Data utworzenia	Gmina	Obręb ewidencyjny	Opis	Ochrona w zakresie prawa międzynarodowego
1	Przydroże	03.05.2002 r.	Rzepin	Gajec	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk	Nie
2	Wokół Jeziora Popienko	03.05.2002 r.	Rzepin	Gajec	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk	Nie
3	Oczko	03.05.2002 r.	Rzepin	Gajec	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk	Nie
4	Przyoczku	03.05.2002 r.	Rzepin	Gajec	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk	Nie
5	Gajec	03.05.2002 r.	Rzepin	Gajec	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk	Nie
6	Łąki	03.05.2002 r.	Rzepin	Gajec	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk	Nie
7	Nad Ilanką	03.05.2002 r.	Rzepin	Gajec	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk	Nie
8	Pola	03.05.2002 r.	Rzepin	Gajec	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk	Nie
9	Wzdłuż Ilanki	03.05.2002 r.	Rzepin	Lubiechnia Wielka	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk	Nie
10	Przy Ilance	03.05.2002 r.	Rzepin	Lubiechnia Wielka	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk	Nie

Źródło: RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim

Pomniki przyrody

Na terenie Gminy Rzepin znajduje się 12 pomników przyrody, które zostały przedstawione w tabeli.

Tabela 8. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Rzepin.

Lp.	Gmina	Miejscowość	Opis pomnika	Obwód ma wys. 1,3 m [cm]	Wysokość [m]
1	Rzepin	Nowy Młyn	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) „PIAST”	620	22
2	Rzepin	Starościn	Skupisko drzew 5 Sosen zwyczajnych (<i>Pinussilvestris</i>)	210 cm, 225 cm, 237 cm, 267 cm, 292 cm	25
3	Rzepin	Nowy Młyn	Skupisko drzew 6 Sosen zwyczajnych (<i>Pinussilvestris</i>)	210 cm 210 cm, 225 cm, 240 cm, 270 cm, 290 cm	25
4	Rzepin	Nowy Młyn	Wiąz szypułkowy (<i>Ulmuslaevis</i>)	360 cm	25
5	Rzepin	Nowy Młyn	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	550 cm	25
6	Rzepin	Nowy Młyn	Buk zwyczajny (<i>Fagussilvatica</i>)	370	35
7	Rzepin	Nowy Młyn	Skupisko drzew – 3 Dęby szypułkowe (<i>Quercus robur</i>)	340cm, 350cm, 400cm	21
8	Rzepin	Nowy Młyn	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	365	30
9	Rzepin	Rzepin	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	510	20
10	Rzepin	Gajec	Głaz narzutowy	1150	2

Źródło: RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim

Lasy

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie Gminy Rzepin wynosi 9864,7 ha, co daje lesistość na poziomie 51,7%. Wskaźnik lesistości gminy jest wyższy niż średnia krajowa, która wynosi 29,2%.

Gmina Rzepin podlega Nadleśnictwu Rzepin. Rodzaj lasów porastających Gminę jest zależny od rodzaju gleb występujących w danym miejscu. Na glebach szarych można napotkać buczyny, na gliniastych występują lasy grabowo-bukowo-sosnowe, grabowo-dębowo-lipowe oraz wierzbowo-topolowe. Na glebach piaszczystych przeprowadzono zalesianie monokulturą sosnową. Z oryginalnego drzewostanu ocalały jedynie pojedyncze okazy drzew liściastych. Największym kompleksem leśnym na terenie Gminy jest Puszcza Rzepińska, na drzewostan której składają się: cisy, modrzewie, świerki, klony, jawory, wiązy, jesiony, brzozy, olchy, akacje, osiki, lipy, jodły oraz daglezie.

Lesistość na terenie Gminy Rzepin kształtuje się na bardzo dobrym poziomie, przekraczając poziomy docelowe zalesienia kraju do roku 2030.

5.1.2. Zagrożenia

Mając na uwadze, występujące na terenie Gminy Rzepin formy ochrony przyrody, podczas planowania działań mających na celu rozwój gminy należy wziąć pod uwagę wymogi ochrony planistycznej, które to będą miały bezpośredni wpływ na kształtowanie się struktury przestrzenno-gospodarczej gminy.

Podejmowane działania muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, dokumentami obejmującymi swoim zakresem obszar Gminy Rzepin, w tym: Strategii Rozwoju Gminy Rzepin, Planie Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rzepin, Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego.

Aktualnie stan zasobów przyrodniczych nie budzi zastrzeżeń, jednakże należy pamiętać, iż stan ten z biegiem czasu będzie ulegał przemianom z przyczyn abiotycznych i biotycznych. Skutki ekologiczne i przyrodnicze zarówno procesów naturalnych jak i antropogenicznych (głównie presja urbanistyczna) na terenach, charakteryzujących się dominującą funkcją ekologiczną, mogą narastać.

Siedliska leśne występujące na terenie Gminy Rzepin są narażone na szereg zagrożeń dotyczących różnych elementów środowiska. Do najgroźniejszych należą:

- Szkodniki oraz pasożyty - Choroby wywoływane przez owady oraz grzyby stanowią duże zagrożenie dla terenów leśnych zwłaszcza, że w dalszym ciągu ich duża część to monokultury, które sprzyjają ich rozprzestrzenianiu. Zapobiega się temu zjawisku poprzez wprowadzania do zalesień domieszek innych gatunków drzew.
- Zanieczyszczenia powietrza pochodzenia przemysłowego oraz komunikacyjnego – Ten rodzaj zanieczyszczeń może niszczyć tkanki roślin lub wpływać na ograniczenie fotosyntezy. W większym stopniu dotyczy on drzew iglastych. Jego wpływ jest większy w pobliżu tras komunikacyjnych oraz ośrodków przemysłowych.
- Pożary – Źródłem pożarów lasów z uwagi na rolniczy charakter gminy może być wypalanie traw. Innym zagrożeniem jest niewłaściwa gospodarka leśna czy ruch turystyczny. Aby

zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia pożaru zaleca się przeprowadzanie akcji mających na celu edukację ludności w zakresie przeciwdziałania pożarom.

- Czynniki atmosferyczne – Czynnikiem atmosferycznym mającym największy wpływ na siedliska leśne może być wiatr, który przy dużym nasileniu może doprowadzić do złamania drzewa lub uszkodzeń systemu korzeniowego.

5.1.3. Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2021:

Zachowanie i wzmocnienie różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz ochrona zagrożonych gatunków roślin i zwierząt na terenie Gminy Rzepin

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Utrzymanie zieleni na terenie Miasta i Gminy Rzepin	Gmina Rzepin
2.	Promocja walorów przyrodniczych gminy.	Gmina Rzepin
3.	Bieżące utrzymanie i ochrona obszarów cennych przyrodniczo.	Gmina Rzepin
4.	Bieżące utrzymanie zieleni przydrożnej.	Administratorzy dróg
5.	Wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych i ochronnych w obrębie pomników przyrody.	właściciele prywatni, Gmina Rzepin
6.	Uwzględnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.	Gmina Rzepin Lasy Państwowe
7.	Uwzględnianie w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego form ochrony przyrody oraz obszarów przyrodniczo cennych.	Gmina Rzepin Lasy Państwowe
8.	Współpraca przy opracowywaniu planów ochronnych dla obszarów Natura 2000.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Przedsiębiorcy Organizacje pożytku publicznego, Gmina Rzepin
9.	Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie przyrody w trakcie gospodarczego wykorzystywania zasobów przyrody.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Zielonej Górze

5.2. Ochrona powierzchni ziemi

5.2.1. Stan aktualny

Rodzaje gleb

Rodzaje gleb występujące na terenie Gminy Rzepin są determinowane przez rodzaj skał na których zostały utworzone. Na piaskach naglinowych i glin zwałowych lekkich występują gleby brunatne wylugowane, płowe oraz odgórnie oglejone. W miejscach gdzie można napotkać stare tarasy akumulacyjne, piaski zwałowe i akumulacyjne a także gliny zwałowe, wytworzyły się gleby brunatne właściwe i gleby brunatne wylugowane. Z piasków wodnolodowcowych powstały gleby rdzawe oraz bielcowe, natomiast z piasków luźnych powstały gleby bielcowe i bielice. Miejscami występują także gleby hydromorficzne utworzone z gytii i torfów niskich.

Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie Gminy Rzepin

Użytki rolne na terenie Gminy Rzepin stanowią około 39% całego obszaru gminy. Dane statystyczne na temat struktury użytków rolnych zostały zestawione poniżej.

Tabela 9. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie Gminy Rzepin (stan na rok 2005).

Użytki rolne			
Lp.	Nazwa	Jednostka	Wielkość obszaru
1	Użytki rolne (ogółem)	ha	7415
2	Grunty orne (ogółem)	ha	6628
3	Sady (ogółem)	ha	39
4	Łąki (ogółem)	ha	552
5	Pastwiska (ogółem)	ha	196
Pozostałe grunty i nieużytki			
Lp.	Nazwa	Jednostka	Wielkość obszaru
1	Pozostałe grunty i nieużytki	ha	1716

Źródło: GUS.

Odczyn pH

O odczynie pH decyduje poziom stężenia jonów wodorowych w glebie. Do źródeł zakwaszenia gleb zalicza się m.in.:

- procesy geologiczne,
- procesy glebotwórcze,
- wymywanie jonów zasadowych,
- pobieranie wapnia przez rośliny,
- niewłaściwy dobór nawozów,
- kwaśne deszcze.

Na terenie Gminy Rzepin występują gleby o charakterze obojętnym.

Obojętny odczyn pH wpływa korzystnie na pobieranie składników pokarmowych przez rośliny z gleby. W wyniku zakwaszenia gleb, proces pobierania przez rośliny składników pokarmowych, w istotny sposób jest utrudniony. Ponadto, dochodzi wówczas do aktywacji związków toksycznych, czego efektem jest wzrost pobierania metali ciężkich przez rośliny. W efekcie, zjawiska te prowadzą do zmniejszenia ilości plonów i pogorszenia jakości uzyskanych produktów.

Tabela 10. Zmienność odczynu gleby wraz ze zmianą zakresu odczynu pH.

Zakres pH	Odczyn gleby
≤ 4,5	bardzo kwaśny
4,6 – 5,5	kwaśny
5,6 – 6,5	lekko kwaśny
6,6 – 7,2	obojętny
> 7,3	zasadowy

Na terenie Gminy Rzepin nie były prowadzone badania chemizmu gleb. Najbliższy punkt objęty takimi badaniami znajdował się w miejscowości Białków w Gminie Cybinka.

Charakterystyka gleb w punkcie pomiarowym nr 101 – miejscowość Białków.

Punkt: 101

Miejscowość: Białków

Gmina: Cybinka - obszar wiejski

Województwo: lubuskie; Powiat: ślubicki

Kompleks7 (żytni bardzo słaby (żytnio-łubinowy)); Typ: Ar (gleby rdzawe);

Klasa bonitacyjna: VI

Gatunek gleby wg:

BN-78/9180-11: pl (piasek luźny)

PTG 2008: pl (piasek luźny)

USDA: (medium sand)

Tabela 11. Uziarnienie gleb.

Uziarnienie	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
1,0-0,1 mm	udział w %	92	87	87	91
0,1-0,02 mm	udział w %	3	6	6	4
< 0.02 mm	udział w %	5	7	7	5
2,0-0,05 mm	udział w %	n.o.	n.o.	n.o.	94
0,05-0,002 mm	udział w %	n.o.	n.o.	n.o.	5
< 0.002 mm	udział w %	1	1	1	1

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 12. Odczyn gleb.

Odczyn i węglany	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
Odczyn "pH " w zawiesinie H ₂ O	pH	6.9	7.6	6.9	6.8
Odczyn "pH " w zawiesinie KCl	pH	6.2	6.5	6.3	5.8
Węglany (CaCO ₃)	%	n.o.	n.o.	n.o.	0.08

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 13. Substancje organiczne w glebach.

Substancja organiczna gleby	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
Próchnica	%	1.45	1.51	1.67	1.69
Węgiel organiczny	%	0.84	0.87	0.97	0.98
Azot ogólny	%	0.056	0.060	0.070	0.076
Stosunek C/N	-	15.0	14.5	13.9	12.9

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 14. Właściwości sorpcyjne gleb.

Właściwości sorpcyjne gleby	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
Kwasowość hydrolityczna (Hh)	cmol(+)*kg ⁻¹	1.58	1.35	1.13	1.80
Kwasowość wymienna (Hw)	cmol(+)*kg ⁻¹	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.
Glin wymienny "Al"	cmol(+)*kg ⁻¹	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.
Wapń wymienny (Ca ²⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	4.61	4.91	5.71	2.69
Magnez wymienny (Mg ²⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0.25	0.36	0.45	0.24
Sód wymienny (Na ⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0.03	0.06	0.45	0.24
Potas wymienny (K ⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0.21	0.24	0.20	0.22
Suma kationów wymiennych (S)	cmol(+)*kg ⁻¹	5.10	5.57	6.38	3.19
Pojemność sorpcyjna gleby (T)	cmol(+)*kg ⁻¹	6.68	6.92	7.51	4.99
Wysycenie kompleksu sorpcyjnego kationami zasadowymi (V)	%	76.35	80.49	84.95	63.96

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 15. Pozostałe właściwości gleb.

Pozostałe właściwości	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne suma 13 WWA	µg*kg ⁻¹	187	54	155	378
Radioaktywność	Bq*kg ⁻¹	182	268	299	333
Przewodnictwo elektryczne właściwe	mS*m ⁻¹	7.48	10.90	10.10	5.80
Zasolenie	mg KCl*100g ⁻¹	19.30	28.80	26.60	15.32

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 16. Właściwości sorpcyjne gleb.

Właściwości sorpcyjne gleby	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
Mangan	mg*kg ⁻¹	85	74	91	107
Kadm	mg*kg ⁻¹	0.17	0.14	0.21	0.16
Miedź	mg*kg ⁻¹	2.8	3.2	2,7	3.0
Chrom	mg*kg ⁻¹	5.5	4.8	5.4	5.0
Nikiel	mg*kg ⁻¹	4.0	3.6	3.7	3.3
Ołów	mg*kg ⁻¹	6.7	6.5	5.7	9.6
Cynk	mg*kg ⁻¹	18.5	19.0	20.7	23.4
Kobalt	mg*kg ⁻¹	0.72	1.02	1.06	1.29
Wanad	mg*kg ⁻¹	3.5	3.8	5.3	6.8
Lit	mg*kg ⁻¹	2.3	2.2	3.2	1.7
Bar	mg*kg ⁻¹	22.6	19.9	23.9	24.6

Właściwości sorpcyjne gleby	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
Stront	mg*kg-1	8.0	8.9	9.5	7.9
Lantan	mg*kg-1	4.3	4.9	5.6	4.8

Źródło: www.gios.gov.pl

Jak wynika z powyższych tabel na terenach położonych w pobliżu Gminy Rzepin występują gleby o charakterze obojętnym, więc nie ma konieczności ich wapnowania. Nie wykazują one, także wysokiego poziomu zasolenia. Stężenia metali występujących w badanej glebie, kształtują się poniżej poziomu dopuszczalnego dla gruntów rolnych (grupa B), które wyszczególnione są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 roku - w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi.

5.2.2. Zagrożenia

Z uwagi na fakt, iż część Gminy Rzepin to tereny uprawne, istotny wpływ na powierzchnię terenu oraz środowisko glebowe ma rolnictwo. Wynika to z faktu, iż obejmuje ono swoim oddziaływaniem duży obszar i powoduje zasadnicze zmiany w środowisku naturalnym. Najbardziej istotne zagrożenia związane z rolniczym użytkowaniem gruntów to:

- niszczenie mechaniczne roślinności oczek i mokradeł śródpolnych, zwłaszcza pozbawionych zarośli i zadrzewień przywodnych podczas prac polowych, niszczenie chemiczne poprzez stosowanie środków ochrony roślin i nadmierny spływ biogenów z pól,
- stosowanie na całej powierzchni upraw polowych środków ochrony roślin, powodujące ubożenie i zanikanie roślinności segetalnej,
- intensywne zagospodarowanie użytków zielonych z oraniem, „meliorowaniem”, nawożeniem, obsiewem szlachetnymi gatunkami traw, stosowaniem środków ochrony roślin powodujące drastyczne ubożenie bogactwa florystycznego łąk.

Kolejnym zagrożeniem jest fizyczna degradacja gleb, poprzez erozję wodną i eoliczną. Nasilenie naturalnych procesów erozyjnych spowodowane jest zmianą stosunków wodnych, mechanizacją rolnictwa, niewłaściwym wypasem bydła oraz likwidacją murków, miedz i zadrzewień śródpolnych.

5.2.3. Surowce naturalne oraz ich eksploatacja

Surowce naturalne występujące na terenie Gminy Rzepin to głównie torfy, złoża węgla brunatnego oraz kruszyw naturalnych. Złoża obejmujące swoim zasięgiem Gminę Rzepin zebrano w tabeli.

Tabela 17. Surowce naturalne występujące na terenie Gminy Rzepin (stan na rok 2012).

Nazwa złoża	Gminy	Kopalina	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania
Gajec	Rzepin	torf	0,92	złożo rozpoznane szczegółowo
Lubiechnia Mała	Rzepin	torf	1,05	złożo rozpoznane szczegółowo
Na Zachód od Sieniawy	Rzepin, Sulęcín, Łagów, Torzym, Słubice	węgle brunatne	6800	złożo o zasobach prognostycznych
Ośno	Rzepin, Ośno Lubuskie	torf	49,88	złożo rozpoznane wstępnie

Nazwa złoża	Gminy	Kopalina	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania
Rzepin	Cybinka, Słubice, Rzepin	węgle brunatne	2035,62	złóże rozpoznane wstępnie
Sułów	Rzepin	kruszywa naturalne	1,18	eksploatacja złoża zaniechana

Źródło: PIG

Przepisy prawne

Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2011 nr 163 poz. 981 z późn. zm.). Zgodnie z art. 21 ww. ustawy „działalność w zakresie:

1. Poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1;
 - 1a. poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
2. Wydobywania kopalin ze złóż,
3. Podziemnego bezzbiornikowania magazynowania substancji,
4. Podziemnego składowania odpadów,
5. Podziemnego składowania dwutlenku węgla,

może być wykonywana po uzyskaniu koncesji.

Art. 22 ww. ustawy opisuje, w jakich przypadkach stosownej koncesji udziela: Minister właściwy do spraw środowiska, Wojewoda lub Starosta.

Uzyskanie koncesji nie jest konieczne w przypadku, gdy prowadzone działania służą zaspokojeniu potrzeb własnych osób fizycznych i spełniają odpowiedni warunki, gdyż zgodnie z „art. 4.1. Przepisów działu III-VIII oraz art. 168-174 nie stosuje się do wydobywania piasków i żwirów, przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb własnych osoby fizycznej, z nieruchomości stanowiących przedmiot jej prawa własności (użytkowania wieczystego), bez prawa rozporządzania wydobytą kopaliną, jeżeli jednocześnie wydobywanie:

- 1) będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych;
- 2) nie będzie większe niż 10 m³ w roku kalendarzowym;
- 3) nie naruszy przeznaczenia nieruchomości.

Ten, kto zamierza podjąć wydobywanie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany z 7-dniowym wyprzedzeniem na piśmie zawiadomić o tym starostę, określając lokalizację zamierzonych robót oraz zamierzony czas ich wykonywania.

W przypadku naruszenia wymagań określonych w ust. 1 i 2:

- 1) właściwy organ nadzoru górniczego, w drodze decyzji, nakazuje wstrzymanie wydobywania kopaliny; kopię tej decyzji niezwłocznie przekazuje się staroście starosta.
- 2) ustala prowadzącemu taką działalność opłatę podwyższoną, o której mowa w art. 140 ust. 3 pkt 3.”

5.2.4. Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2021:

Ochrona i właściwe wykorzystanie gleb oraz racjonalne wykorzystanie zasobów surowców naturalnych na terenie Gminy Rzepin.

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych.	Gmina Rzepin
2.	Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym, rolnym lub rekreacyjno-wypoczynkowym.	właściciele gruntów, przedsiębiorcy
3.	Prowadzenie monitoringu jakości gleb.	Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
4.	Prowadzenie gospodarki złożem, pozwalającej na pełne wykorzystanie kopaliny głównej oraz kopalin towarzyszących. Minimalizacja odpadów poeksploatacyjnych oraz przeróbczych.	właściciele gruntów, przedsiębiorcy

6. Poprawa jakości środowiska

6.1. Wody

6.1.1. Stan wyjściowy - wody powierzchniowe

Gmina Rzepin zlokalizowana jest w obszarze zlewni rzeki Odry. Głównym ciekim wodnym, który przepływa przez teren omawianej gminy jest rzeka Ilanka. Ilanka to rzeka II rzędu, stanowi prawobrzeżny dopływ Odry. Powierzchnia zlewni rzeki wynosi 437,4 km², natomiast jej długość 54,2 km. Rzeka bierze początek na Pojezierzu Łagowskim w okolicy Torzymia. Rzeka Ilanka płynie w górnym biegu wąską doliną przez jezioro Trawno i Ilno. Powyżej Miasta Rzepin biegnie w szerokiej, podmokłej i zmeliorowanej dolinie. Przepływa przez jezioro Busko i rzekę Ośniankę do Warty. Powyżej Rybocic koryto Ilanki rozdziela się na kilka ramion. Dopływy Ilanki stanowią Rzepia i Cierniczka. Rzeka zasila wodą jeziora: Głębokie w gminie Cybinka, Busko w gminie Rzepin, Lubieńskie Wielkie oraz Lubieńskie Małe w gminie Ośno Lubuskie.

Gmina Rzepin zlokalizowana jest na obszarze Pojezierza Lubuskiego, a na jej terenie występują liczne jeziora rynnowe z dobrze rozwiniętą linią brzegową, jeziora morenowe, a także niewielkie bezodpływowe jeziorka tzw. oczka. Do największych jezior zaliczamy:

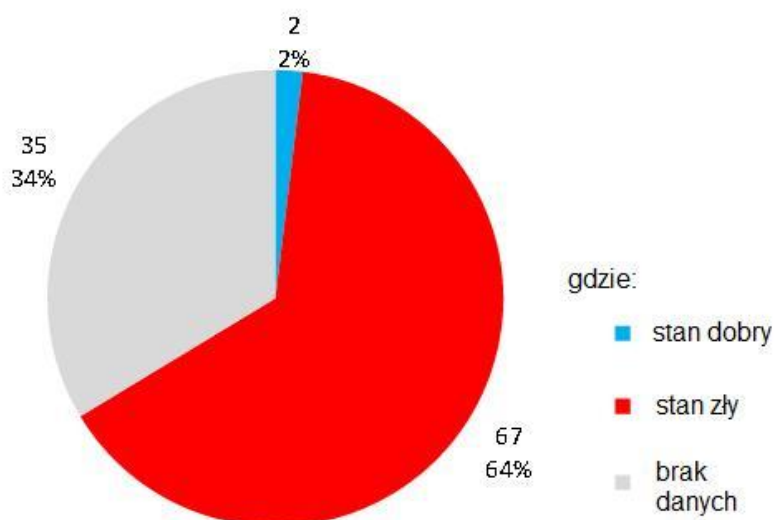
- jezioro Busko – 59 ha,
- jezioro Linie – 18,80 ha,
- jezioro Głębiniec – 11,51 ha,
- jezioro Rzepsko – 11 ha,
- jezioro Długie – 9 ha,
- jezioro Popieńko – 4,41 ha,
- jezioro Oczko – 3,31 ha.

6.1.2. Jakość wód - wody powierzchniowe

Stan rzek

W celu określenia jakości wód powierzchniowych na terenie województwa lubuskiego, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze wykonał ocenę stanu dla 69 z 104 jednolitych części wód. Zaledwie 2 z nich charakteryzowały się stanem dobrym. Pozostałe jcw zakwalifikowane zostały pod względem jakości jako złe.

Rysunek 9. Ocena stanu jednolitych części wód na terenie województwa lubuskiego (stan na rok 2012).

źródło: WIOŚ Zielona Góra

Na terenie Gminy Rzepin zlokalizowany jest punkt pomiarowo-kontrolny Państwowego Monitoringu Środowiska o nazwie: Ilanka – m. Staroścín (kod PLRW6000231786). Według danych przekazanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze na terenie Gminy Rzepin prowadzono badania jakości wód powierzchniowych w 2010 r. Wyniki pomiarów posłużyły do opracowania oceny stanu wód powierzchniowych na lata 2010-2012 r.

Tabela 18. Tabela. Wyniki badań jakości wód powierzchniowych na terenie Gminy Rzepin (stan na rok 2012).

Nazwa rzeki	Kod ocenianej jcw	Kod punktu pomiarowo-kontrolnego	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/potencjał ekologiczny
Ilanka od źródeł do Rzepi	PLRW6000231786	PL02S0401_0668	Ilanka - m. Staroścín	II	I	I	Dobry, powyżej dobrego

źródło: WIOŚ Zielona Góra.

Zgodnie z oceną Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze prowadzoną w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym na terenie Gminy Rzepin, rzeka Ilanka charakteryzuje się II klasą jakości jeśli chodzi o klasę elementów biologicznych, pierwszą klasą jakości jeśli chodzi o klasę elementów hydromorfologicznych i fizykochemicznych. Potencjał ekologiczny określa się jako dobry i powyżej dobrego. Stan jakości rzeki Ilanki spełnia wymagania dla obszaru chronionego wrażliwego na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych. Rzeka Ilanka spełnia ogólne wymagania dla rzek występujących na obszarach chronionych.

Stan jezior

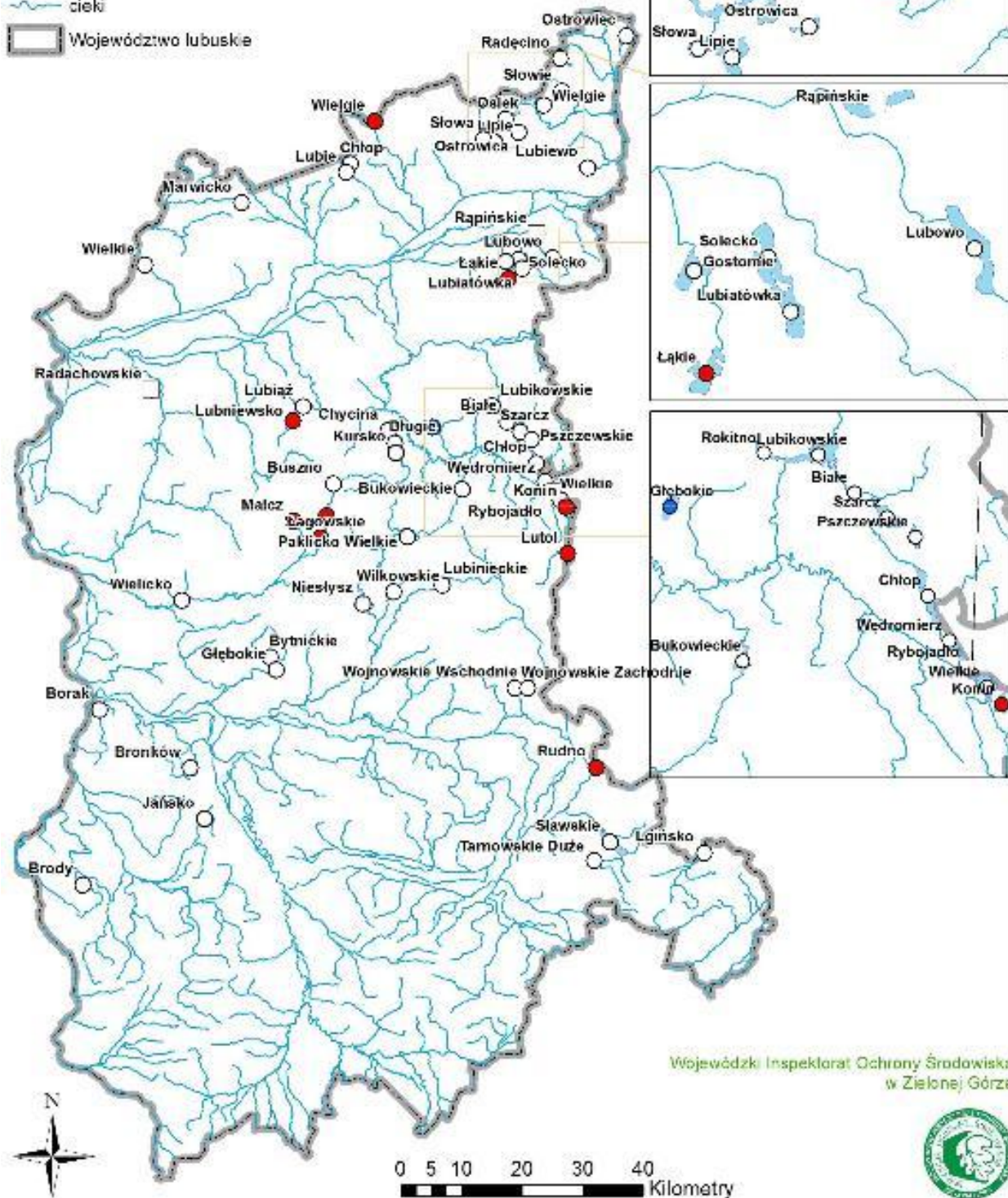
Na terenie Gminy Rzepin nie prowadzono badań dotyczących stanu jakości wód w jeziorach. Wykaz punktów pomiarowych Państwowego Monitoringu Środowiska przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 10. Rys. Punkty pomiarowe PMŚ dotyczące stanu jakości wód jezior na terenie województwa lubuskiego.

Legenda

stan chemiczny

- nie badano
- dobry
- poniżej dobrego
- jeziora
- cieki
- ▭ Województwo lubuskie

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
w Zielonej Górze

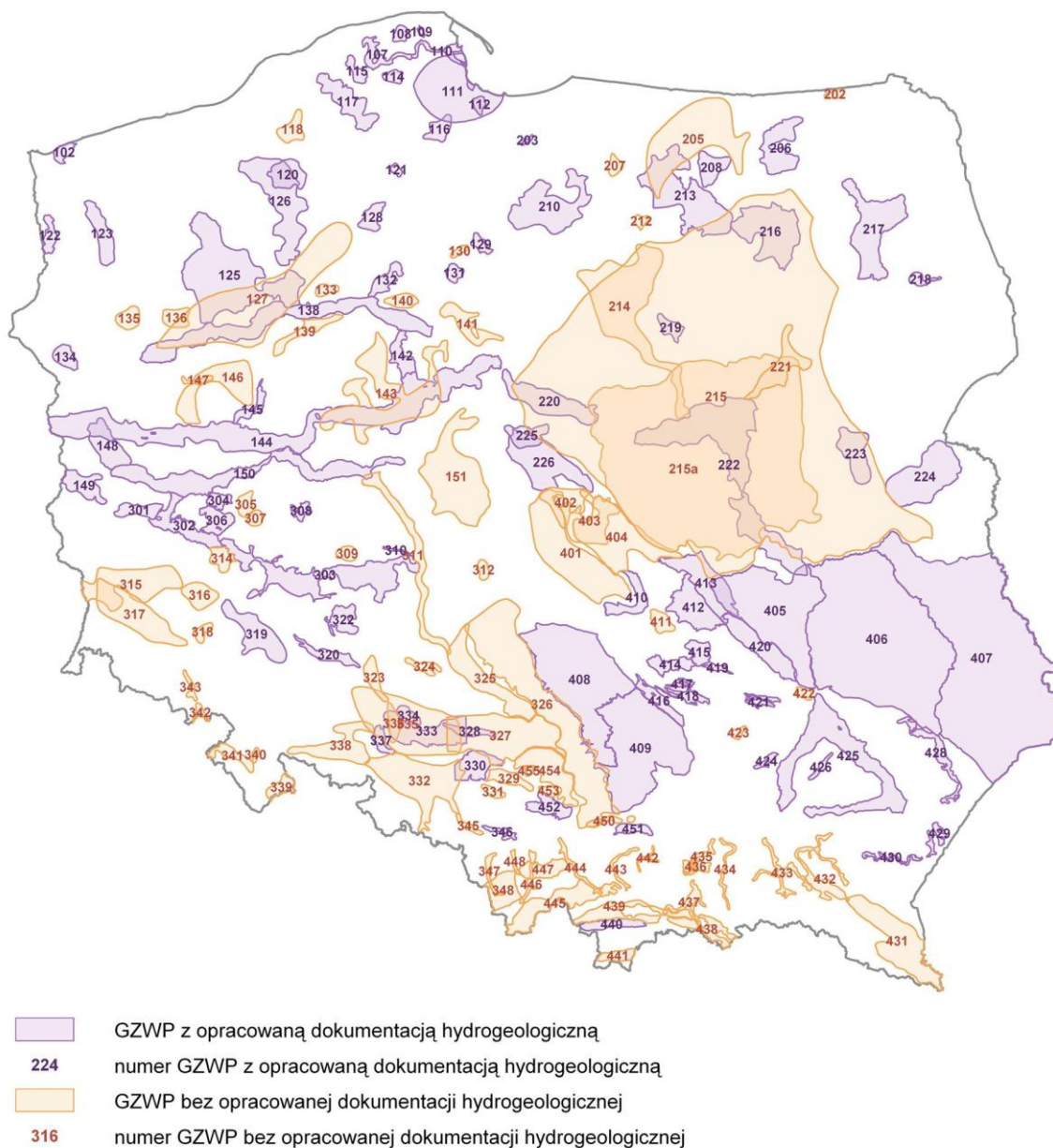
źródło: WIOŚ Zielona Góra

6.1.3. Stan wyjściowy - wody podziemne

Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 144

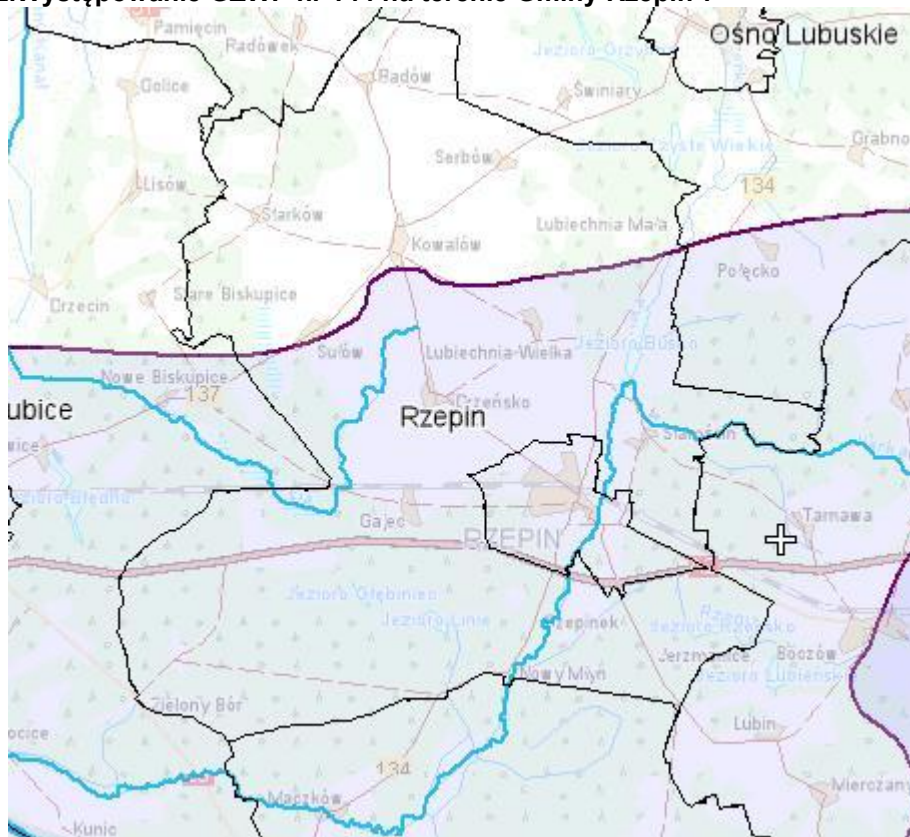
Przeważająca część Gminy Rzepin położona jest na terenie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 Dolina kopalna Wielkopolska. Wiek zbiornika określa się jako utwory czwartorzędu w dolinach kopalnych. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 480 tys. m³/dobę natomiast średnia głębokość ujęć wynosi 60 m.

Rysunek 11. Lokalizacja GZWP w Polsce.

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Rysunek 12. Występowanie GZWP nr 144 na terenie Gminy Rzepin*.

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

*gdzie:

kolor niebieski oznacza obszar występowania GZWP nr 144.

Jednolita Część Wód Podziemnych nr 59

Gmina Rzepin występuje w obrębie JCWPd nr 59. Jej charakterystyka przedstawia poniższa tabela.

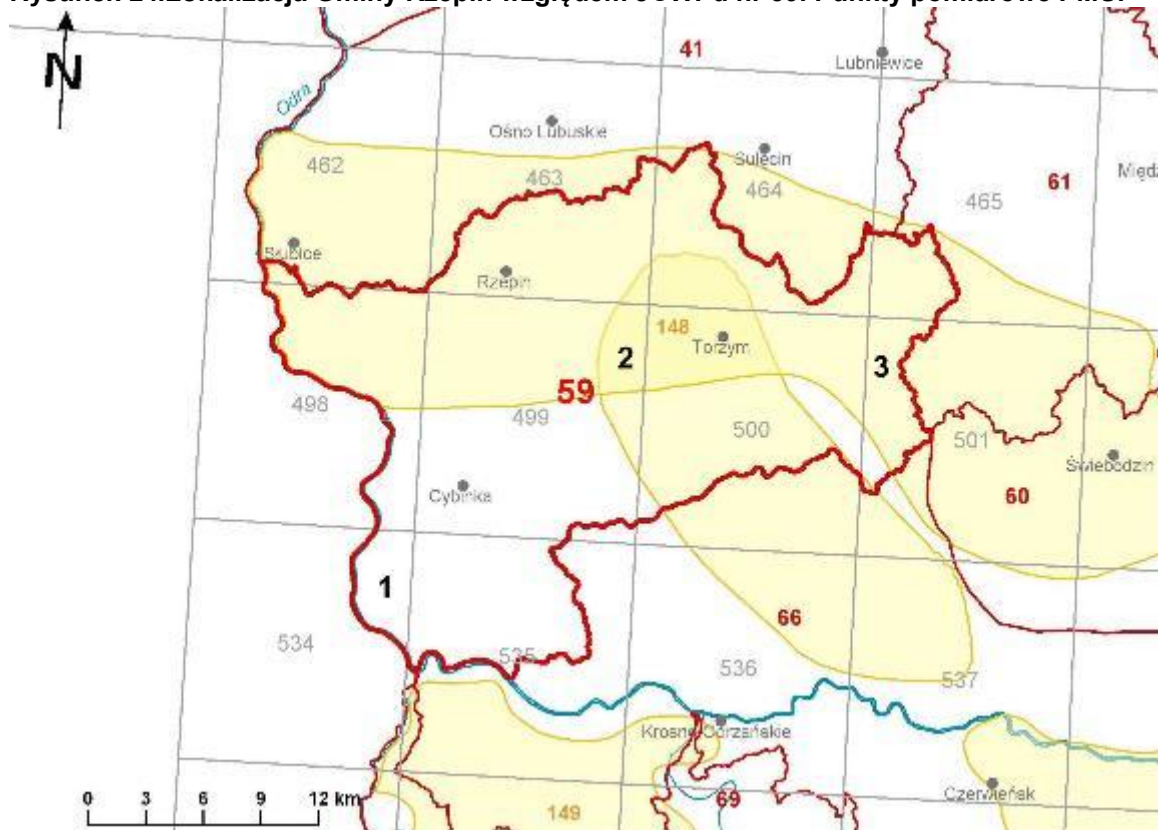
Rysunek 13. Charakterystyka JCWPd nr 59.

Powierzchnia	1131,12 km ²
Region	Odra
Województwo	lubuskie
Powiaty	ślubicki, sulęciński, krośnieński
Głębokość występowania wód słodkich	od 5 do 25 m, lokalnie powyżej 25 m

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Lokalizację JCWPd nr 59 przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 14. Lokalizacja Gminy Rzepin względem JCWPd nr 59. Punkty pomiarowe PMS.

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

gdzie:

- - obszar JCWPd nr 59;
- - punkty pomiarowe jednolitych części wód podziemnych.

6.1.4. Jakość wód - wody podziemne

Na terenie Gminy Rzepin nie prowadzono badań jakości wód podziemnych. Ocenę stanu wód podziemnych przeprowadzono jednak dla innych gmin powiatu słubickiego. W związku z faktem, iż gminy te zlokalizowane są w tej samej JCWPd nr 59 wyniki oceny przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 19. Wyniki oceny JCWPd nr 59 na terenie powiatu słubickiego (stan za rok 2012).

Powiat	Gmina	Miejscowość	JCWPd	Klasa jakości w punkcie (surowa)	Klasa jakości w punkcie (końcowa)
słubicki	Cybinka	Rybojedzko	59	V	V
słubicki	Słubice	Świecko		III	III
słubicki	Słubice	Świecko		IV	IV
słubicki	Cybinka	Rybojedzko		V	IV

źródło: WIOŚ Zielona Góra.

Jak wynika z przeprowadzonej przez WIOŚ oceny, stan wód podziemnych waha się pomiędzy III a V klasą jakości. Ogólny stan wód podziemnych określa się jako niekorzystny. Zakłada się, iż stan wód na terenie Gminy Rzepin jest zbliżony.

6.1.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Gmina Rzepin posiada wodociągową sieć rozdzielczą o długości 54,7 km z 1 037 połączeniami do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego mieszkania. W 2012 roku dostarczono nią 289,8 dam³ wody. Z sieci wodociągowej Gminy Rzepin korzysta 8 476 osób co daje 85% ludności. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci wodociągowej na terenie Gminy Rzepin.

Tabela 20. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Gminy Rzepin (stan na 2012 r.).

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	długość czynnej sieci rozdzielczej	km	54,7
2.	połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1037
3.	woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	289,8
4.	ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	8476
5.	% ludności korzystający z instalacji	%	85
6.	Zużycie wody na jednego mieszkańca	m ³	29,1
7.	Zużycie wody na jednego korzystającego	m ³	34,2

Źródło: GUS.

W 2012 zużycie wód przez przemysł na terenie Gmina Rzepin wyniosło 123 dam³, natomiast pobór wód podziemnych był równy 136 dam³.

6.1.6. Sieć kanalizacyjna

Gmina Rzepin posiada sieć kanalizacyjną o długości 31,8 km z 883 połączeniami do budynków mieszkalnych oraz mieszkania zbiorowego. W 2012 roku odprowadzono nią 318 dam³. Z sieci kanalizacyjnej korzysta 7 339 osób co daje poziom skanalizowania gminy wynoszący 73,6%. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Rzepin.

Tabela 21. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Rzepin (stan na 2012 r.).

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	31,8
2.	połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	883
3.	Ścieki odprowadzone	dam ³	318
4.	ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	7 339
5.	% ludności korzystający z instalacji	%	73,6

Źródło: GUS.

Ścieki na terenie Gminy Rzepin odprowadzane są do oczyszczalni ścieków, której parametry opisano w tabeli.

Tabela 22. Charakterystyka oczyszczalni odbierającej ścieki z terenu Gminy Rzepin na podstawie danych z 2012 roku.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	Przepustowość oczyszczalni	m ³ /dobę	1620
2.	Równoważna liczba mieszkańców	osoba	4850
3.	Ścieki odprowadzane ogółem w ciągu roku	dam ³	318
4.	Ścieki odprowadzane do kanalizacji w ciągu doby	dam ³	0,9
5.	Osady wytworzone w ciągu roku	t	9

Źródło: GUS.

6.1.7. Ujęcia wód

Gmina Rzepin posiada w swoich zasobach nowoczesne ujęcie i stację uzdatniania wody (SUW), która mieści się przy ulicy Malinowej w Rzepinie. Obiekt powstał w latach 2004-2006, przy wsparciu środków Interreg IIIA, a przedmiotem inwestycji była budowa nowoczesnej automatycznej stacji uzdatniania wody wraz z urządzeniami i obiektami stanowiącymi jej uzbrojenie. Stacja dostarcza wodę dla około 70% mieszkańców Rzepina oraz zlokalizowanych w mieście instytucji i zakładów pracy. Na terenie Rzepina wiele zakładów instytucji oraz gospodarstw domowych posiada własne ujęcia wody.

6.1.8 Zagrożenia

Obszary problemowe wynikające z aktualnego stanu środowiska na terenie Gminy Rzepin to:

- niezadowalający stan wód podziemnych;
- brak aktualnych badań stanu wód podziemnych oraz powierzchniowych (jeziora);
- skanalizowanie gminy na poziomie 55,4 %.

Wymienione powyżej obszary problemowe mogą przyczyniać się do pogarszania aktualnego stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Gminy Rzepin.

6.1.9 Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2021:

Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Gminy Rzepin

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Budowa sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody w m. Lubiechnia Mała	Gmina Rzepin
2.	Rozwój infrastruktury wodociągowej i sanitarnej na obszarach wiejskich	Gmina Rzepin
3.	Remont ujęć wodnych oraz urządzeń odprowadzających ścieki	Gmina Rzepin
4.	Bieżąca budowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej na terenie całej gminy	Gmina Rzepin
5.	Konserwacja rowów melioracyjnych.	właściciele gruntów
6.	Zinwentaryzowanie przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych.	Gmina Rzepin
7.	Wspieranie finansowe budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (głównie na terenach zabudowy rozproszonej i obszarach trudnych do skanalizowania).	Gmina Rzepin, Przedsiębiorcy, Właściciele prywatni

6.2. Ochrona powietrza

6.2.1. Źródła zanieczyszczenia powietrza

Emisja z gospodarstw domowych

Głównymi źródłem tego rodzaju zanieczyszczeń powietrza jest:

- spalanie paliwa stałego (węgiel, miał koksowy, koks),
- spalanie odpadów w piecach indywidualnych gospodarstw domowych.

Niska emisja

W okresie zimowym wzrasta emisja pyłów i zanieczyszczeń spowodowanych spalaniem paliw stałych w kotłowniach indywidualnych i indywidualnych piecach centralnego ogrzewania.

Negatywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego mają lokalne kotłownie pracujące na potrzeby centralnego ogrzewania, a także małe przedsiębiorstwa spalające węgiel w celach grzewczych lub technologicznych. Brak urządzeń oczyszczania bądź odpylania

gazów spalinowych powodują, iż całość wytwarzanych zanieczyszczeń trafia do powietrza atmosferycznego. Niska sprawność i efektywność technologii spalania są poważnym źródłem emisji zanieczyszczeń. Co więcej, głównym paliwem w sektorze gospodarki komunalnej jest węgiel, często zawierający znaczne ilości siarki. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 23. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.

Zanieczyszczenia	Źródło emisji
Pył ogółem	spalanie paliw, unoszenie pyłu w powietrzu;
SO ₂ (dwutlenek siarki)	spalanie paliw zawierających siarkę;
NO (tlenek azotu)	spalanie paliw;
NO ₂ (dwutlenek azotu)	spalanie paliw, procesy technologiczne;
NO _x (suma tlenków azotu)	sumaryczna emisja tlenków azotu;
CO (tlenek węgla)	produkt niepełnego spalania;
O ₃ (ozon)	powstaje naturalnie oraz z innych zanieczyszczeń będących utleniaczami;

Źródło: opracowanie własne

Emisja komunikacyjna

Negatywne oddziaływanie na środowisko niesie ze sobą emisja komunikacyjna, która najbardziej odczuwalna jest w pobliżu dróg charakteryzujących się dużym natężeniem ruchu kołowego. W przypadku Gminy Rzepin są to:

- Autostrada A2 przebiegająca przez południową część Gminy,
- Drogi krajowe:
 - Droga krajowa nr 92,
- Drogi wojewódzkie:
 - Droga wojewódzka nr 134,
 - Droga wojewódzka nr 137,
 - Droga wojewódzka nr 139.

Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym należą:

- tlenek i dwutlenek węgla,
- węglowodory,
- tlenki azotu,
- pyły zawierające metale ciężkie,
- pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Dla stanu powietrza atmosferycznego istotne znaczenie ma emisja NO_x oraz metali ciężkich. Duże znaczenie ma również tzw. emisja wtórna z powierzchni dróg, która zależy w dużej mierze od warunków meteorologicznych. Komunikacja jest również źródłem emisji benzeny, benzo(a)piranu, toluen i ksylenu. Na wielkość tych zanieczyszczeń wpływa stan techniczny samochodów, stopień zużycia substancji katalitycznych oraz jakość stosowanych paliw. Gwałtowny rozwój transportu, przejawiający się wzrostem ilości samochodów na drogach oraz aktualny stan i infrastruktury dróg spowodował, iż transport może być uciążliwy dla środowiska naturalnego.

W przypadku substancji toksycznych emitowanych przez silniki pojazdów do atmosfery, źródła te trudno zidentyfikować pod kątem emisji zanieczyszczeń, gdyż zwykle nie ma dla

nich materiałów sprawozdawczych. Na podstawie znanych wartości średniego składu paliwa, szacowany przeciętny skład spalin silnikowych jest następujący:

Tabela 24. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo).²

Składnik	Silniki benzynowe	Silniki wysokoprężne	Uwagi
Azot	24 - 77	76 - 78	nietoksyczny
Tlen	0,3 - 8	2 - 18	nietoksyczny
Para wodna	3,0 - 5,5	0,5 - 4	nietoksyczny
Dwutlenek węgla	5,0 - 12	1 - 10	nietoksyczny
Tlenek węgla	0,5 - 10	0,01 - 0,5	toksyczny
Tlenki azotu	0,0 - 0,8	0,0002 - 0,5	toksyczny
Węglowodory	0,2 - 3	0,009 - 0,5	toksyczny
Sadza	0,0 - 0,04	0,01 - 1,1	toksyczny
Aldehydy	0,0 - 0,2	0,001 - 0,009	toksyczny

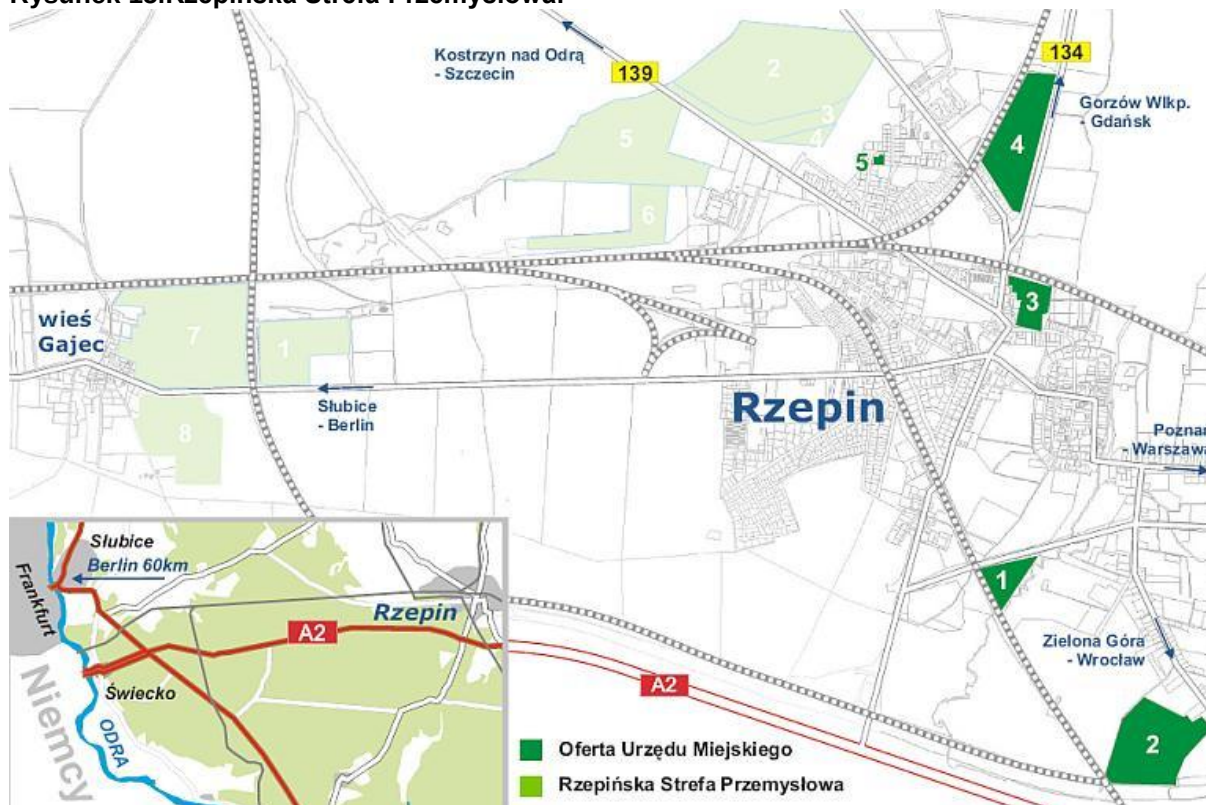
Źródło: J. Jakubowski „Motoryzacja o środowisko”.

Na skutek powszechnej elektryfikacji, emisje do powietrza związane z ruchem kolejowym mają znaczenie marginalne. Należą do nich jedynie emisje zanieczyszczeń pyłowych związanych z ruchem pociągów, oraz niewielkie emisje z lokomotyw spalinowych używanych głównie na bocznicach kolejowych.

Emisja przemysłowa

Źródłem emisji przemysłowej są głównie zakłady produkcyjne i usługowe zlokalizowane na terenie Rzepińskiej Strefy Przemysłowej. Jej obszar przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 15. Rzepińska Strefa Przemysłowa.

² Wg J. Jakubowski - „Motoryzacja a środowisko”.

źródło: www.inwestycje.rzepin.pl

Emisja niezorganizowana

Do tej kategorii zaliczane są inne nie wymienione źródła emisji. Znaczenie w tej kategorii ma emisja pochodząca z zlokalizowanej na terenie gminy oczyszczalni ścieków. Do pozostałych źródeł emisji można zaliczyć np. wypalanie traw, emisję lotnych związków organicznych związanych z lakierowaniem.

6.2.2. Jakość powietrza³

Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.), Państwowy Monitoring Środowiska stanowi systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w otaczającym powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie Województwa Lubuskiego, wyznaczono 3 strefy:

- Miasto Gorzów Wielkopolski (kod strefy: PL0801);
- Miasto Zielona Góra (kod strefy: PL0802);
- Strefa lubuska (kod strefy: PL0803).

Gmina Rzepin zlokalizowana jest w obrębie strefy lubuskiej.

Ocenę jakości powietrza prowadzono w oparciu o wyniki stałych stacji pomiarowych, ich wykaz został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 25. Wykaz stałych stacji pomiarowych, stanowiących źródło wyników do oceny jakości powietrza.

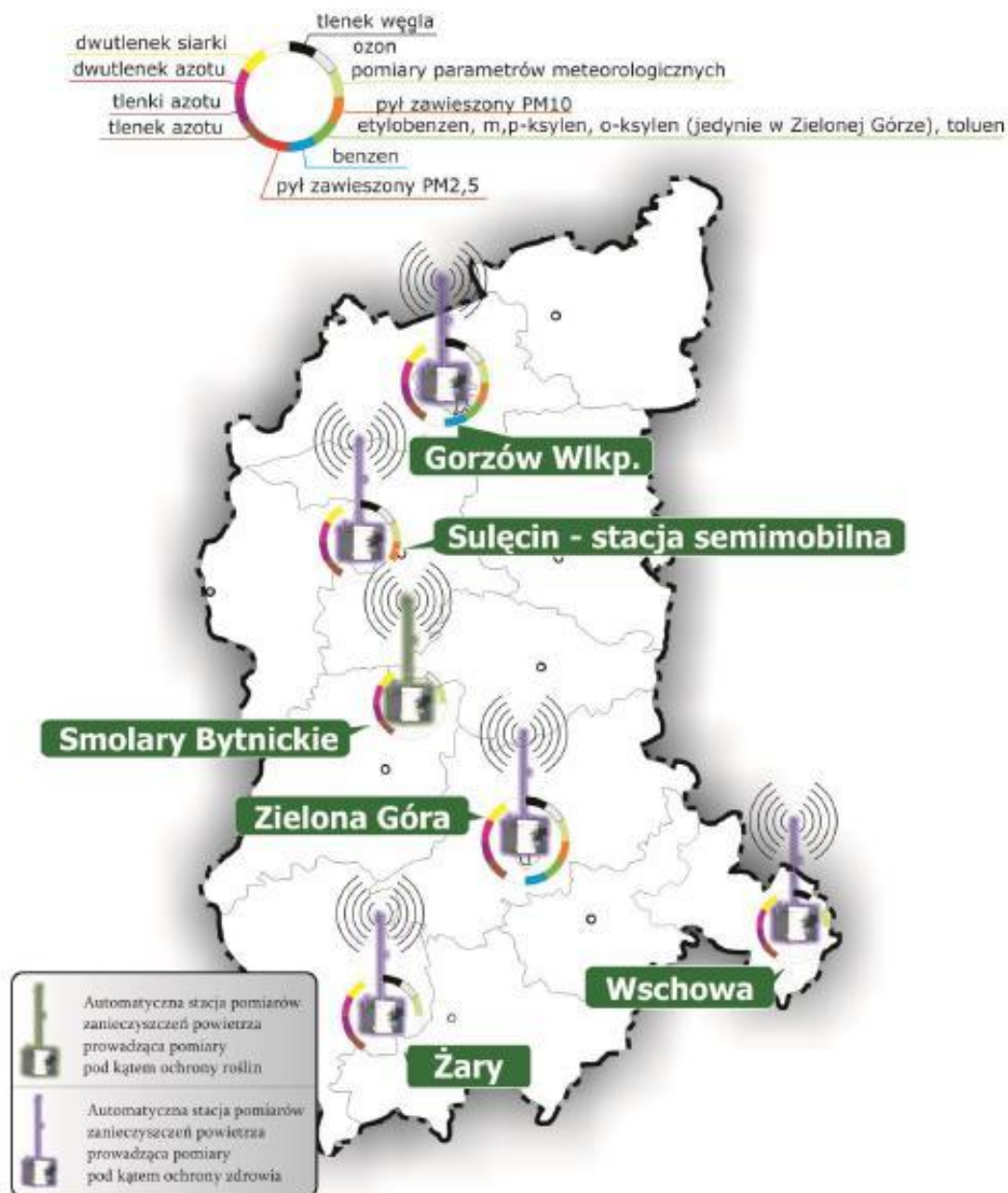
Stacja		Strefa
Miejscowość	Kod krajowy stacji	Nazwa strefy
Sulęcín ul. Dudka 17	LuSulecWIOS_MOB	Strefa lubuska
Smolary Bytnickie	LuSmobytWIOS_AUT	
Wschowa ul. Kazimierza Wielkiego	LuWschowWIOS_AUT	
Żary ul. Szymanowskiego 8	LuZaryWIOS_AUT	

źródło: WIOŚ Zielona Góra

Lokalizację wypisanych powyżej punktów pomiarowych przedstawia poniższy rysunek.

³ Na podstawie: „Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim w 2012 roku”, WIOŚ Zielona Góra 2013 r.

Rysunek 16. Lokalizacja stacji pomiarów automatycznych jakości powietrza i ich zakres pomiarowy.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

W przypadku braku pomiarów poszczególnych zanieczyszczeń powietrza w wymienionych powyżej stałych punktach monitoringu, do oceny jakości powietrza wykorzystywano stacje badań manualnych. Ich lokalizacje przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 17. Lokalizacja stacji pomiarów automatycznych jakości powietrza i ich zakres pomiarowy.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Wyniki klasyfikacji stref jakości powietrza wynikające z „Rocznej oceny jakości powietrza w Województwie Lubuskim za rok 2012” z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzkiego oraz ochrony roślin, przedstawiono w poniższych tabelach. Wyniki odnoszą się do roku 2012 i są to najbardziej aktualne dane dostępne w chwili opracowania niniejszego dokumentu.

Kryterium ochrony zdrowia

Dwutlenek siarki

Badania dwutlenku siarki w 2012 r. na terenie strefy lubuskiej wykazały, że stężenia tego zanieczyszczenia występowały poniżej obowiązujących poziomów stężeń dopuszczalnych.

Tabela 26. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla dwutlenku siarki.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy dla obszaru strefy dla poszczególnych czasów uśredniania stężeń SO ₂			Symbol klasy wynikowej dla SO ₂ w strefie
		godz.	24 godz.	Wynikowa	
strefa lubuska	PL0803	A	A	A	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Dwutlenek azotu

Badania dwutlenku azotu w 2012 r. na terenie strefy lubuskiej wykazały, że stężenia tego zanieczyszczenia występowały poniżej obowiązujących poziomów stężeń dopuszczalnych.

Tabela 27. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla dwutlenku azotu.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy dla obszaru strefy dla poszczególnych czasów uśredniania stężeń NO ₂			Symbol klasy wynikowej dla NO ₂ w strefie
		godz.	24 godz.	Wynikowa	
strefa lubuska	PL0803	A	A	A	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Pył PM₁₀

Badania pyłu zawieszonego PM₁₀ wykonane na terenie strefy lubuskiej wykazały, że warunki dopuszczalnych stężeń nie zostały zachowane.

Tabela 28. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla pyłu PM₁₀.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy dla obszaru strefy dla poszczególnych czasów uśredniania stężeń PM ₁₀			Symbol klasy wynikowej dla PM ₁₀ w strefie
		godz.	24 godz.	Wynikowa	
strefa lubuska	PL0803	C	A	C	C

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Ołów zawarty w pyłe zawieszonym

Stężenia ołowiu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 zmierzone w 2012 r. na terenie strefy lubuskiej wskazują, że zanieczyszczenie to występuje na poziomie niższym od dopuszczalnego.

Tabela 29. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla ołowiu w pyłe zawieszonym PM10, z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia – 2012 r.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla ołowiu w pyłe zawieszonym PM10 w strefie
strefa lubuska	PL0803	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Benzen

Na terenie strefy lubuskiej nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężenia benzenu w powietrzu.

Tabela 30. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla benzenu.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla benzenu w strefie
strefa lubuska	PL0803	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Tlenek węgla

Na terenie strefy lubuskiej nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężenia tlenku węgla w powietrzu.

Tabela 31. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla tlenku węgla.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla tlenku węgla w strefie
strefa lubuska	PL0803	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Ozon

Na terenie strefy lubuskiej nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężenia ozonu w powietrzu.

Tabela 32. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla ozonu.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla ozonu w strefie
strefa lubuska	PL0803	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Arsen

Wyniki badań stężenia arsenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ uzyskane w 2012 roku wykazują, że na terenie strefy lubuskiej w miejscowości Wschowa został przekroczony poziom docelowy (6,0 ng/m³) określony ze względu na ochronę zdrowia ludzi. Na tej podstawie całą strefę lubuską zaliczono do klasy C. Na terenie Gminy Rzepin nie prowadzono badań dotyczących stężenia arsenu w powietrzu.

Tabela 33. Poziom stężenia arsenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w powietrzu w województwie lubuskim z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia (w odniesieniu do poziomu docelowego) – 2012 r.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla substancji w strefie
strefa lubuska	PL0803	C

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Kadm

Wyniki badań stężenia kadmu w pyłe zawieszonym PM₁₀ uzyskane w 2012 roku wskazują, że stężenie docelowe określone dla kadmu ze względu na ochronę zdrowia ludzi nie zostało przekroczone w żadnej ze stref województwa, w tym na terenie strefy lubuskiej.

Tabela 34. Poziom stężenia kadmu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w powietrzu w województwie lubuskim z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia (w odniesieniu do poziomu docelowego) – 2012 r.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla substancji w strefie
strefa lubuska	PL0803	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Nikiel

Wyniki badań stężenia niklu w pyłe zawieszonym PM₁₀ uzyskane w 2012 roku wskazują, że na terenie strefy lubuskiej nie zostało przekroczone stężenie docelowe określone dla niklu ze względu na ochronę zdrowia ludzi.

Tabela 35. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla niklu w pyłe zawieszonym PM₁₀ z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia – 2012 r.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla substancji w strefie
strefa lubuska	PL0803	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Benzo(a)piren

Wyniki badań stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w powietrzu, uzyskane w 2012 roku, wskazują na przekroczenie poziomu docelowego określonego dla benzo(a)pirenu, w strefie lubuskiej. Stacja pomiarowa, na której odnotowano przekroczenia to stacja w Sulęcinie, przy ul. Dudka 17 (LuSulecWIOS_MOB), a przekroczenie wynosiło 2,09 ng/m³.

Tabela 36. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla benzo(a)pirenu.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla substancji w strefie
strefa lubuska	PL0803	C

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Pył zawieszony PM_{2,5}

Badania pyłu zawieszonego PM_{2,5} wykonane w województwie lubuskim wykazały, że wartości docelowe, których termin osiągnięcia wyznaczono do 2010 roku oraz wartości dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, które mają zostać osiągnięte do 2015 r. nie zostały przekroczone na terenie strefy lubuskiej.

Tabela 37. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia (w odniesieniu do poziomu docelowego) – 2012 r.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla pyłu PM _{2,5} w strefie
strefa lubuska	PL0803	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Kryterium ochrony roślin

Dwutlenek siarki

Badania dwutlenku siarki w 2012 r. na terenie strefy lubuskiej wykazały, że stężenia tego zanieczyszczenia występowały poniżej obowiązujących poziomów stężeń dopuszczalnych.

Tabela 38. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla dwutlenku siarki.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla substancji w strefie
strefa lubuska	PL0803	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Dwutlenek azotu

Stężenia średnioroczne NO_x zmierzone na terenie strefy lubuskiej w 2012 r. kształtowały się znacznie poniżej poziomu stężeń dopuszczalnych.

Tabela 39. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla dwutlenku azotu.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla substancji w strefie
strefa lubuska	PL0803	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Ozon

Pomiary ozonu wykonane w latach 2008 - 2012 r. przez stację w Smolarach Bytnickich, zlokalizowanej w strefie lubuskiej, wskazują, że stężenie docelowe określone dla ozonu ze względu na ochronę roślin nie zostało przekroczone.

Tabela 40. Klasyfikacja stref jakości powietrza w województwie lubuskim dla dwutlenku ozonu.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla substancji w strefie
strefa lubuska	PL0803	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

PODSUMOWANIE

Wynik oceny strefy lubuskiej za rok 2012, w której położona jest Gmina Rzepin, wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu (klasa A) ustanowione ze względu na ochronę zdrowia dla następujących zanieczyszczeń:

- dwutlenku siarki,
- dwutlenku azotu,
- benzenu,
- ozonu,
- tlenku węgla,
- ołowiu, kadmu, niklu, benzenu w pyle zawieszonym PM10.

Przekroczone natomiast zostały dopuszczalne poziomy dla:

- pyłu PM10,
- arsenu w pyle zawieszonym PM10,
- Benzo(a)pirenu.

Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy lubuskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 41. Wynikowe klasy strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2012 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
strefa lubuska	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy lubuskiej, ze względu na ochronę roślin, nie zostały przekroczone. Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy lubuskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 42. Wynikowe klasy strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2012 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO ₂	O ₃
strefa lubuska	A	A	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Jak wynika z Rocznej oceny jakości powietrza w Województwie Lubuskim, w 2012 roku na terenie strefy lubuskiej, stwierdzono występowanie w ciągu roku ponadnormatywnej ilości przekroczeń dopuszczalnego średniodobowego stężenia pyłu zawieszonego PM10, a także przekroczenie wartości docelowej stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu i arsenu w pyle PM10 w miejscowości Wschowa. Przekroczone zostało także docelowe stężenie średniorocznego benzo(a)pirenu w pyle PM10 w miejscowości Sulęcín.

Na terenie strefy lubuskiej, stwierdzono także przekroczenie poziomu celu długoterminowego, określonego w odniesieniu do stężenia ozonu (8 godz. średnia krocząca). Wyniki oceny stężeń zanieczyszczeń w powietrzu występujących w 2012 r. na obszarze strefy lubuskiej, uwzględniające kryterium ochrony roślin, wykazało stężenie ozonu (wskaźnika AOT40) przekraczające poziom celu długoterminowego, którego termin osiągnięcia wyznaczono na 2020 rok. Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego zawartości ozonu w powietrzu, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska winno być jednym z celów wojewódzkiego programu ochrony środowiska. Zgodnie z art. 91 ustawy Prawo ochrony środowiska dla wszystkich stref, w których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych (strefy w klasie C) należy opracować programy ochrony powietrza, mające na celu osiągnięcie ww. poziomów substancji w powietrzu.

6.2.3. Zagrożenia

Obszary problemowe związane z ochroną powietrza wynikają m.in. z:

- emisji komunikacyjnej;
- nieprawidłowych praktyk związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi (spalanie śmieci w piecach centralnego ogrzewania);
- spalania niskokalorycznych i zawierających dużą zawartość siarki paliw stałych.

Na terenie Gminy Rzepin odnotowano przekroczenia dopuszczalnych stężeń substancji w powietrzu:

- pył PM10;
- benzo(a)piren w pyle zawieszonym PM10;
- arsen w pyle zawieszonym PM10.

6.2.4 Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2021:

Spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji ze źródeł powierzchniowych, liniowych i punktowych na terenie Gminy Rzepin

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Budowa drogi gminnej – ulica Św. Huberta.	Gmina Rzepin
2.	Budowa sygnalizacji świetlnej wraz z przebudową nawierzchni odcinka ulicy Wojska Polskiego	Gmina Rzepin
3.	Modernizacja nawierzchni drogi gminnej ulicy Al. Wolności w Rzepinie	Gmina Rzepin
4.	Przebudowa ulicy Rzepińskiej wraz z budową chodnika w Kowalowie – dokumentacja projektowa	Gmina Rzepin
5.	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu w ramach stowarzyszenia Odra – Warta.	Gmina Rzepin
6.	Termomodernizacja i modernizacja kotłowni węglowych w gminnych obiektach użyteczności publicznej.	Gmina Rzepin
7.	Modernizacja dróg gminnych.	Gmina Rzepin

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
8.	Oczyszczanie dróg gminnych (ograniczenie emisji pyłu PM10)	Gmina Rzepin
9.	Opracowanie i wdrożenie Programu Ograniczenia Niskiej Emisji.	Gmina Rzepin
10.	Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, paliwa gazowe i energię elektryczną oraz w razie konieczności opracowanie planu.	Gmina Rzepin
11.	Wzrost wykorzystywania odnawialnych źródeł energii – dotacje dla mieszkańców na kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, pompy ciepła itp.	Gmina Rzepin
12.	Wyeliminowanie spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi poprzez kontrole gospodarstw domowych przez upoważnionych pracowników Urzędu Miejskiego oraz funkcjonariuszy Policji.	Gmina Rzepin
13.	Stwarzanie warunków dla rozwoju ruchu rowerowego – wyposażenie ścieżek rowerowych w małą infrastrukturę	Gmina Rzepin
14.	Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w nośniki ciepła, które nie powodują nadmiernej „niskiej emisji”.	Gmina Rzepin
15.	Przekazywanie informacji i ostrzeżeń związanych z sytuacjami zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza: • udział w informowaniu społeczeństwa o stanie zanieczyszczenia powietrza oraz sytuacjach alarmowych, • przekazywanie informacji do dyrektorów jednostek oświatowych (szkół, przedszkoli i żłobków) oraz opiekuńczych o konieczności ograniczenia długotrwałego przebywania podopiecznych na otwartej przestrzeni dla uniknięcia narażenia na wysokie stężenia zanieczyszczeń w ramach realizacji planu działań krótkoterminowych, • przekazywanie informacji do dyrektorów szpitali i przychodni podstawowej opieki zdrowotnej o możliwości wystąpienia większej ilości przypadków nagłych z powodu wystąpienia wysokich stężeń zanieczyszczeń w ramach realizacji planu działań krótkoterminowych.	Gmina Rzepin
16.	Przedkładanie Marszałkowi Województwa Lubuskiego sprawozdań z realizacji działań ujętych w Programie Ochrony Powietrza dla strefy lubuskiej.	Gmina Rzepin
17.	Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach.	Gmina Rzepin, Straż Miejska, Policja
18.	Modernizacja dróg krajowych i wojewódzkich na terenie gminy Rzepin.	GDDKiA, Wojewoda Lubuski
19.	Modernizacja dróg powiatowych na terenie gminy Rzepin.	ZD powiatowych

6.3. Hałas

6.3.1. Stan wyjściowy

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja - wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas - dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu - równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.). W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego LA_{eq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $LA_{eq} < 52$ dB
- średnia uciążliwość 52 dB $< LA_{eq} < 62$ dB
- duża uciążliwość 63 dB $< LA_{eq} < 70$ dB
- bardzo duża uciążliwość $LA_{eq} > 70$ dB

Źródła hałasu możemy podzielić w następujący sposób:

- komunikacyjne,
- przemysłowe i rolnicze,
- pozostałe.

6.3.2. Źródła hałasu

Hałas drogowy

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826) oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2012, poz. 1109). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno - wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu LA_{eqD} w porze dziennej i LA_{eqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45–55 dB.

Na terenie Gminy Rzepin głównym źródłem hałasu drogowego są:

- Autostrada A2 przebiegająca przez południową część Gminy,
- Drogi krajowe:
 - Droga krajowa nr 92,
- Drogi wojewódzkie:

- Droga wojewódzka nr 134,
- Droga wojewódzka nr 137,
- Droga wojewódzka nr 139,
- Drogi powiatowe,
- Drogi gminne,

Dla celów identyfikacji i ewidencjonowania punktów o ponadnormatywnym poziomie hałasu, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze prowadzi wieloletnie pomiary poziomów hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Badania te prowadzone są zgodnie z założeniami Państwowego Programu Monitoringu Środowiska.

Gmina Rzepinie została objęta Programem Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie pomiarów hałasu drogowego. Jednak w 2012 takie badania przeprowadzono na terenie powiatu słubickiego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 137. Punkt pomiarowy znajdował się w Sulęcinie przy ul. Poznańskiej. Z racji umiejscowienia punktu przy drodze wojewódzkiej nr 137 poziomy hałas na terenie Gminy Rzepin będą podobne. Wyniki zestawiono w tabeli.

Tabela 43. Wyniki pomiarów hałasu w na drodze wojewódzkiej nr 137.

Pora	Miejsce Pomiaru		L _{Aeq} dla 16 h dnia [dB]	Natężenie ruchu [poj./h]		
			10 m od jezdni	ogółem	pojazdy ciężkie	% ciężkich
Dzienna	Droga wojewódzka nr 137	Sulęcín, ul. Poznańska 15 a	64,7	301	31	10,3
Nocna	Droga wojewódzka nr 137	Sulęcín, ul. Poznańska 15 a	57,2	46	5	11

Źródło: WIOŚ Zielona Góra

Tabela 44. Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w ciągu drogi wojewódzkiej nr 137.

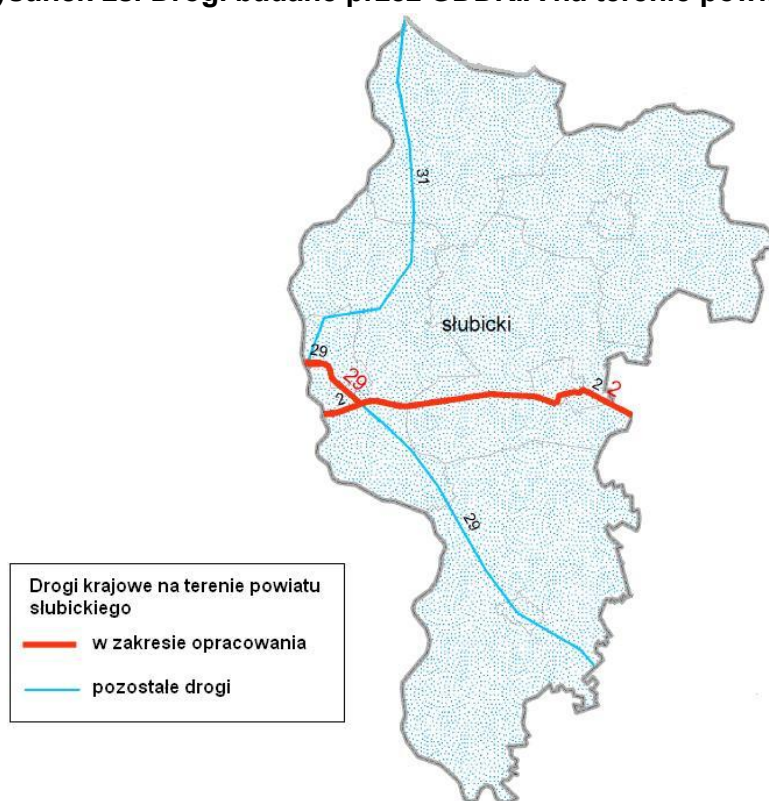
Miejsce pomiaru		Poziom dopuszczalny L _{Aeq} [dB]		Przekroczenie poziomu dopuszczalnego w porze dziennej [dB]	Przekroczenie poziomu dopuszczalnego w porze nocnej [dB]
		W porze dziennej	W porze nocnej	10 m od krawędzi jezdni	10 m od krawędzi jezdni
Droga wojewódzka nr 137	Sulęcín, ul. Poznańska 15 a	65	56	-	1,2

Źródło: WIOŚ w Zielonej Górze

Jak wynika z powyższej tabeli w 2012 roku, w okolicach drogi wojewódzkiej nr 137 zanotowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu komunikacyjnego w porze nocnej.

W 2012 roku Główna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przeprowadziła badania hałasu drogowego na terenie powiatu słubickiego. Badano stan warunków akustycznych wokół wybranych dróg (w tym wypadku autostrady A2).

Rysunek 18. Drogi badane przez GDDKiA na terenie powiatu słubickiego.

Źródło: GDDKiA

Wyniki badań zawierały zestawienie wielkości obszaru oraz ilości budynków narażonych na przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Zebrano je w dwóch tabelach opisujących wskaźnik L_D (długookresowy średni poziom dźwięku, wyznaczony w ciągu wszystkich pór dnia w roku rozumianych jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰) oraz wskaźnik L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku, wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰). Dane zostały zestawione w tabelach.

Tabela 45. Podsumowanie stanu akustycznego środowiska w ciągu autostrady A2 na terenie Powiatu słubickiego. Wskaźnik L_N .

Wskaźnik L_N	Powiat słubicki				
	50-55dB	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	pow. 70 dB
Poziomy dźwięku w środowisku	Stan warunków akustycznych środowiska				
	nieдобry		zły		bardzo zły
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	12,781	8,665	4,577	2,076	1,841
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]	0,313	0,134	0,016	0,008	0,001
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.]	0,940	0,400	0,048	0,024	0,003

Źródło: GDDKiA

Tabela 46. Podsumowanie stanu akustycznego środowiska w ciągu autostrady A2 na terenie Powiatu słubickiego. Wskaźnik L_{DWN} .

Wskaźnik L_{DWN}	Powiat słubicki				
	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75 dB	pow. 75 dB
Poziomy dźwięku w środowisku	Stan warunków akustycznych środowiska				
	nieдобry		zły		bardzo zły
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	13,297	9,774	5,500	2,559	2,289
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]	0,364	0,201	0,067	0,008	0,004
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.]	1,094	0,604	0,200	0,024	0,012

Źródło: GDDKiA

Wyniki badań zleconych przez Główną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad wskazują, na pogorszony stan środowiska akustyczne wzdłuż autostrady. Mieszkańcy obszarów do niej przylegających lub pracujący w jej pobliżu mogą być narażeni na przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu co negatywnie wpływa na stan warunków akustycznych środowiska.

Hałas kolejowy

Gmina Rzepin jest ważnym węzłem kolejowym na trasie łączącej Berlin z Moskwą w ciągu II Paneuropejskiego Korytarza Transportowego Zachód – Wschód. W związku z tym, istnieje potencjalnego zagrożenie nadmiernym hałasem, którego źródłem jest kolej.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Emisja zanieczyszczenia środowiska hałasem

regulowana jest w posiadanych przez podmioty gospodarcze zezwoleniach, dopuszczających określone poziomy hałasu odrębnie dla pory dziennej i nocnej. Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

6.3.3. Zagrożenia

Jak wynika z przedstawionych powyżej danych, na terenie gminy mogą występować problemy związane z nadmierną emisją hałasu komunikacyjnego, zwłaszcza w porze nocnej. Sytuacja ta wynika z obecności na terenie gminy dróg krajowych i wojewódzkich oraz autostrady A2. Zaleca się monitoring oraz realizację działań mających na celu ochronę przed nadmierną emisją hałasu w przyszłości.

6.3.4 Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2021:

Zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego ze szczególnym uwzględnieniem obszarów zurbanizowanych na terenie Gminy Rzepin.

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Wprowadzanie standardów akustycznych w planie zagospodarowania przestrzennego.	Gmina Rzepin
2.	Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich w planie zagospodarowania przestrzennego.	Gmina Rzepin
3.	Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów przemysłowych.	Gmina Rzepin
4.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej.	WIOŚ w Zielonej Górze
5.	Budowa ekranów i instalacja urządzeń ograniczających hałas wzdłuż uciążliwych szlaków komunikacyjnych.	GDDKiA, Zarząd Województwa i Powiatu, Gmina Rzepin
6.	Kontrolowanie oraz eliminowanie technologii i urządzeń przekraczających wartości normatywne w transporcie i przemyśle.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
7.	Stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających emisji hałasu do środowiska.	Zarządcy dróg

6.4. Promieniowanie elektromagnetyczne

6.4.1. Stan wyjściowy

Zagadnienia dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed niekorzystnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych regulowane są przepisami dotyczącymi:

- ochrony środowiska,
- bezpieczeństwa i higieny pracy,
- prawa budowlanego,
- zagospodarowania przestrzennego,
- przepisami sanitarnymi.

Jako promieniowanie niejonizujące określa się promieniowanie, którego energia oddziałująca na każde ciało materialne nie wywołuje w nim procesu jonizacji. Promieniowanie to związane jest ze zmianami pola elektromagnetycznego. Poniżej zestawiono potencjalne źródła omawianego promieniowania

- urządzenia wytwarzające stałe pole elektryczne i magnetyczne,
- urządzenia wytwarzające pole elektryczne i magnetyczne o częstotliwości 50 Hz, (stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia);
- urządzenia wytwarzające pole elektromagnetyczne o częstotliwości od 1 kHz do 300 GHz, (urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne)
- inne źródła promieniowania z zakresu częstotliwości: 0 - 0,5 Hz, 0,5 - 50 Hz oraz 50-1000 Hz.

Zagadnienia dotyczące promieniowania niejonizującego są określone przez *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów* (Dz. U. 2003r., Nr 192, poz. 1883).

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, rozporządzenie ustala odrębną wartość składowej elektrycznej pola w wysokości 7 V/m.

Dla pozostałych terenów, na których przebywanie ludzi jest dozwolone bez ograniczeń, rozporządzenie ustala wysokość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz w wysokości 10 kV/m, natomiast składowej magnetycznej w wysokości 60 A/m. ponadto rozporządzenie określa:

- dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego;
- metody kontroli dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych;
- metody wyznaczania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, jeżeli w środowisku występują pola elektromagnetyczne z różnych zakresów częstotliwości.

Źródła promieniowania

Na terenie Gminy Rzepin źródła promieniowania niejonizującego stanowią:

- linie i stacje elektroenergetyczne wysokich napięć,
- urządzenia radiokomunikacyjne,
- radionawigacyjne i radiolokacyjne,

Monitoring poziomu pól elektromagnetycznych w 2012 obejmował obszar Gminy Rzepin. Do oceny stopnia zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym zostały wykorzystane wyniki uzyskane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w punkcie kontrolnym zlokalizowanym w miejscowości Rzepin. Wyniki pomiarów przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 47. Zestawienie wyników pomiarów prowadzonych w ramach monitoringu pól elektromagnetycznych na obszarze Gminy Rzepin.

Miejsce badań	Zmierzona składowa elektryczna [V/m]	% wartości dopuszczalnej
Rzepin	0,96	13,71

Źródło: WIOŚ w Zielonej Górze

Jak wynika z powyższej tabeli, w otoczeniu badanych źródeł pól elektromagnetycznych będących przedmiotem pomiarów nie stwierdzono miejsc występowania poziomów pól elektromagnetycznych o wartościach wyższych od dopuszczalnych. Analizując powyższe wyniki oraz wieloletnie badania pól elektromagnetycznych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, pozwala założyć, że na terenie Gminy Rzepin brak jest realnego zagrożenia nadmiernym poziomem pól elektromagnetycznych.

6.4.2 Zagrożenia

Na terenie Gminy Rzepin nie występują realne zagrożenia dotyczące

6.4.3 Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2021:

Kontrola źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Rzepin

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego oraz wprowadzenie zagadnienia pól elektromagnetycznych do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.	Starosta Słubicki, Gmina Rzepin
2.	Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze
3.	Prowadzenie ewidencji źródeł promieniowania elektromagnetycznego.	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach, Urząd Komunikacji Elektronicznej

6.5. Gospodarka odpadami

6.5.1. Stan wyjściowy

Odpady komunalne na terenie Gminy Rzepin powstają głównie w gospodarstwach domowych, przedsiębiorstwach handlowych, obiektach użyteczności publicznej (szkoły, przedszkola).

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz przedsiębiorstw, które prowadzą działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości znajdujących się na terenie Gminy Rzepin.

Tabela 48. Wykaz przedsiębiorstw, prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Rzepin.

Lp.	Przedsiębiorstwo	Adres
1.	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. Sulęcín	ul. Chrobrego 3 69-200 Sulęcín
2.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. Słubice	ul. Wrocławska 10, 69-100 Słubice
3.	Veolia Usługi dla Środowiska S.A. Oddział w Gorzowie Wielkopolskim	ul. Podmiejska 19, 66-400 Gorzów Wielkopolski

źródło: UG Rzepin.

Po przeprowadzeniu przetargu Gmina Rzepin zawarła z Zakładem Usług Komunalnych Sp. z o.o. Sulęcín umowę na odbieranie w 2013 roku odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Masa zebranych odpadów

Masa zebranych odpadów w postaci zmieszanych odpadów komunalnych (kod odpadu: 20 03 01) z obszaru Gminy Rzepin (obszar miejski i wiejski) wyniosła 1845,40 Mg, z czego 1808,90 Mg poddano składowaniu, a 36,40 Mg poddano innym niż składowanie procesom przetwarzania.

Łączna masa selektywnie odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wyniosła 85,10 Mg.

Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wyniósł 84,88 %.

Masa odpadów odebranych w sposób selektywny w postaci:

- papieru i tektury (kod odpadu: 15 01 01) wyniosła 72,80 Mg;
- tworzyw sztucznych (kod odpadu 15 01 02) wyniosła 50 Mg;
- szkła (kod odpadu 15 01 07) wyniosła 87,40 Mg.

Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia powyższych frakcji odpadów wyniósł 10,10 %.

Masa zebranych odpadów w postaci odpadów betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów (kod odpadu: 17 01 07) wyniósł 24,80 Mg. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia powyższych frakcji odpadów wyniósł 100,00 %.

Ilość odebranych z obszaru gminy nieczystości ciekłych wyniosła 340 000 m³

Nowelizacja ustawy

Ustawa z dnia 01.07.2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 391 z późn. zm.) weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. W związku z tym Gminy, w tym Gmina Rzepin, zobowiązane są do:

- objęcia wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi,
- nadzorowania gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym realizacji zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
- ustanowienia selektywnego zbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej następujące frakcje odpadów: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło i opakowania wielomateriałowe oraz odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji,
- tworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, w tym wskazują miejsca, w których mogą być prowadzone zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych,
- zapewnienia osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:
 - osiągnięcia do dnia 31 grudnia 2020 r.:
 - poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50% wagowo,
 - poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości co najmniej 70% wagowo.
 - ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:
 - do dnia 16 lipca 2013 r. - do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
 - do dnia 16 lipca 2020 r. - do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
- prowadzenia działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- zapewnienia, budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, a w tym:
 - przeprowadzenia przetargu na wybór podmiotu, który będzie budował, utrzymywał lub eksploatował regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych, lub
 - dokonania wyboru podmiotu, który będzie budował, utrzymywał lub eksploatował regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 19.12.2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym, lub
 - dokonania wyboru podmiotu, który będzie budował, utrzymywał lub eksploatował regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 9.01.2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi,
 - zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy (Rada Gminy może, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, postanowić o odbieraniu odpadów komunalnych od

właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne),

- przygotowania wytycznych do regulaminu utrzymania i czystości i porządku w gminie,
- przygotowania projektów niezbędnych uchwał:
- odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy,
- dla gmin powyżej 10 tysięcy mieszkańców o podziale obszaru gminy na sektory,
- wyborze metody ustalenia opłaty za gospodarowania odpadami komunalnymi (od mieszkańców) oraz o wysokości stawki,
- terminie częstotliwości i trybie uiszczania opłaty od mieszkańców,
- wzór deklaracji o wysokości opłaty składanej przez mieszkańców,
- sposobie i zakresie świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości,
- rodzajach dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów.
- zorganizowania przetargu na odbiór lub odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych,
- zawarcia umowy z firmą, która wygra przetarg i kontrola jej wykonywania,
- pokrycia kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z pobranych od mieszkańców opłat,
- prowadzenia rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Na terenie Gminy Rzepin kwestia gospodarowania odpadami komunalnymi została uregulowana w uchwałach Rady Miasta Rzepin z dn. 31 maja 2012 roku, 29 listopada 2012 roku, 21 lutego 2013 roku, 26 marca 2013 roku, 25 kwietnia 2013 roku.

Regiony Gospodarki Odpadami⁴

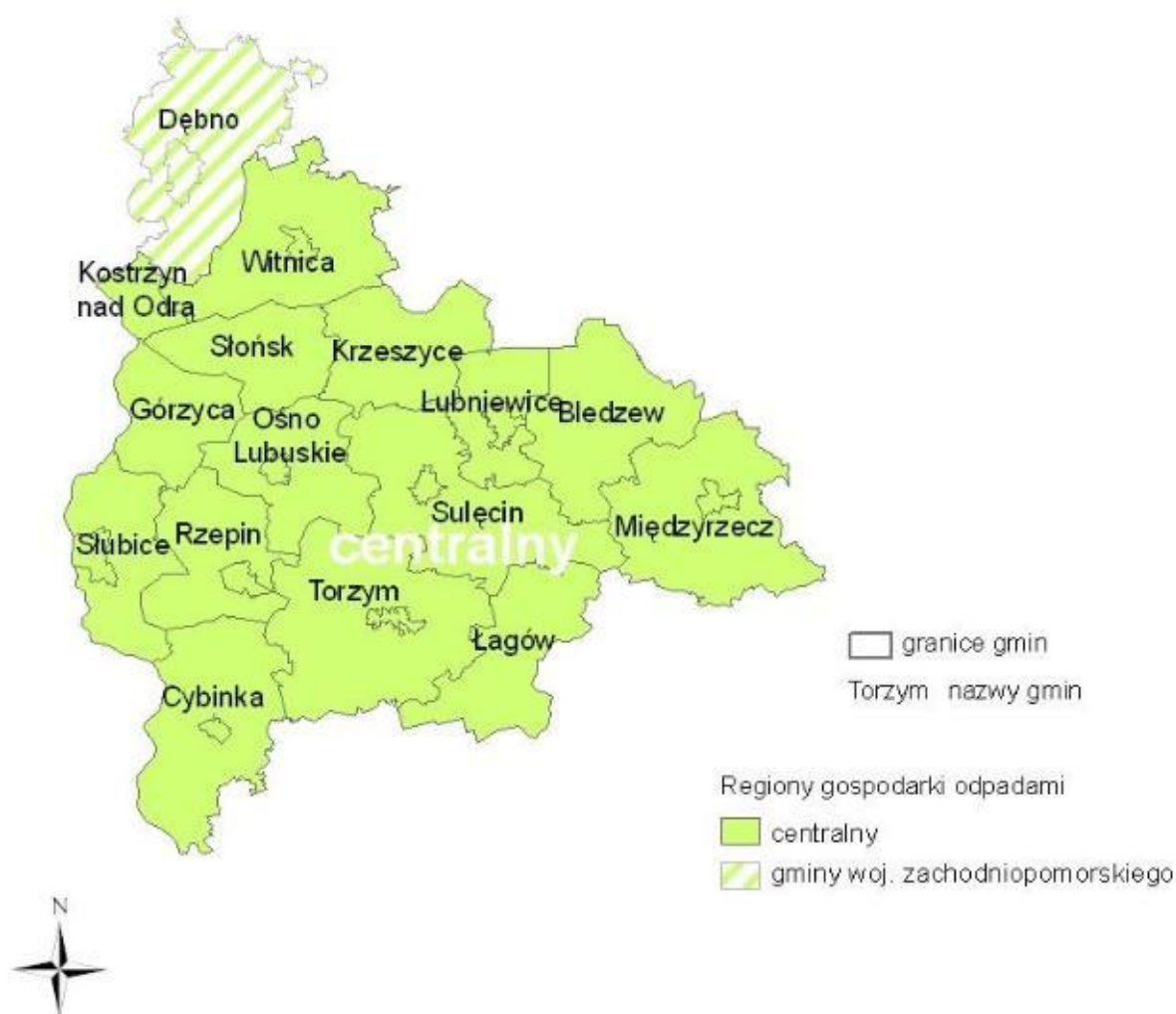
Gospodarka odpadami w województwie lubuskim opiera się na wskazanych w „*Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 roku*” regionach gospodarki odpadami komunalnymi (RGOK). W województwie lubuskim wydziela się cztery regiony gospodarki odpadami komunalnymi:

- Region centralny,
- Region północny,
- Region wschodni,
- Region zachodni.

Gmina Rzepin znajduje się w Regionie centralnym. Poniżej przedstawiono w formie graficznej kształt Regionu centralnego.

⁴ Źródło: „*Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 roku*”

Rysunek 19. Podział administracyjny regionu centralnego.

źródło: „Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 roku”.

Region centralny obejmuje 16 gmin, w tym 1 z województwa zachodniopomorskiego. Gminy wchodzące w skład regionu to: Bledzew, Cybinka, Górzycy, Kostrzyn nad Odrą, Krzeszyce, Lubniewice, Łagów, Międzyrzecz, Osno Lubuskie, Rzepin, Słonek, Słubice, Sulęcín, Torzym, Witnica. Region obejmuje 167 804 mieszkańców⁵. Na terenie regionu centralnego istnieje związek międzygminny: Celowy Związek Gmin CZG 12 z siedzibą w Długoszynie obejmujący gminy: Bledzew, Cybinka, Dębno, Górzycy, Kostrzyn nad Odrą, Krzeszyce, Lubniewice, Łagów, Międzyrzecz, Osno Lubuskie, Rzepin, Słonek, Sulęcín, Torzym i Witnica. Wszystkie gminy należące do związku zadeklarowały przekazywanie wytworzonych odpadów komunalnych, w celu ich zagospodarowania, do instalacji w Długoszynie.

⁵ Stan na rok 2010.

Zbiórka odpadów na terenie Gminy Rzepin ⁶

Właściciele nieruchomości zobowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania odpadów na niej powstających, a odbierający odpady, do odbierania następujących rodzajów odpadów:

1. Zmieszane odpady komunalne,
2. Papier i tektura,
3. Szkło,
4. Tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe ,
5. Odpady ulegające biodegradacji w tym odpady zielone.

Papier i tekturę, tekstylia, tworzywa sztuczne i wielomateriałowe, szkło opakowaniowe bezbarwne i kolorowe należy umieszczać w pojemnikach lub workach przeznaczonych do selektywnej zbiórki odpadów. Do selektywnego gromadzenia odpadów należy używać worków o następujących ujednoliconych kolorach:

- niebieski – makulatura, papier;
- żółty – tworzywa sztuczne;
- zielony – szkło i opakowania szklane;
- brązowy – odpady ulegające biodegradacji.

Odpady opakowaniowe (jeżeli rodzaj materiału na to pozwala) przed wrzuceniem do pojemnika lub worka należy zgnieść tak by, zachowały zmniejszoną objętość. Opakowania po żywności i inne, które uległy zabrudzeniu, należy przed włożeniem do pojemnika lub worka umyć. Odpady te będą odbierane bezpośrednio z terenu nieruchomości mieszkańców w każdej ilości.

Odpady problemowe takie jak przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie, zużyte akumulatory odbierane będą w gminnym punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, który jest zlokalizowany przy ul. Sienkiewicza 20, 69-110 Rzepin.

Przeterminowane leki należy wydzielić ze strumienia odpadów komunalnych i przekazać je do specjalistycznych pojemników znajdujących się w aptekach Gminy Rzepin lub gminnym punkcie zbiórki odpadów problemowych. Zużyte baterie i akumulatory należy wydzielić ze strumienia odpadów komunalnych i przekazać je do specjalistycznych pojemników znajdujących się w gminnym punkcie zbiórki odpadów problemowych, w szkołach, świetlicach i sklepach. Odpady budowlane należy gromadzić w specjalistycznych pojemnikach lub kontenerach, uniemożliwiających pylenie

Gmina przejmuje obowiązek wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki przeznaczone do zbiórki odpadów komunalnych oraz utrzymywania ich w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym oraz technicznym, który będzie finansowany z pobranych opłat od właścicieli nieruchomości za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

⁶ Źródło: Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Rzepin.

Miejsce składowania odpadów

Miejszem składowania odpadów komunalnych zebranych na terenie Gminy Rzepin jest wybudowany w Długoszynie (gm. Sulęcín) Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK), który obecnie obsługuje ponad 150 000 mieszkańców z terenu 15 gmin CZG-12 (do Związku dołączyły gminy: Łagów i Bledzew). Odpady wytworzone na terenie gminy trafiają także do ZUO International Sp. z o.o. na składowisko odpadów komunalnych w Kunowicach.

Punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla Gminy Rzepin jest zlokalizowany przy ul. Sienkiewicza 20 w Rzepinie (ZAMK). Jest on czynny od poniedziałku do piątku w godz. od 7.30 do 15.30. Mieszkańcy Gminy Rzepin mogą oddawać do PSZOK zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady metalowe i chemikalia, stare meble, odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, baterie i akumulatory itp.

6.5.2. Zagrożenia

Obszary problemowe dotyczące gospodarki odpadami związane są z:

- nieprawidłowymi praktykami dotyczącymi gospodarowania odpadami przez mieszkańców (np. spalanie odpadów komunalnych, pozbywanie się odpadów w sposób niezgodny z przepisami prawa);
- niewystarczającym poziomem selektywnej zbiórki odpadów;
- występowaniem wyrobów zawierających azbest.

6.5.3. Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2021:

**Zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów.
Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury.**

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci.	Gmina Rzepin
2.	Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie.	Gmina Rzepin
3.	Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.	Gmina Rzepin
4.	Aktualizacja „Programu usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Rzepin”.	Gmina Rzepin
5.	Realizacja zadań z zakresu gospodarki odpadami w ramach Celowego Związku Gmin 12 – składka członkowska	Gmina Rzepin
6.	Realizacja zadań z zakresu gospodarki odpadami w ramach Celowego Związku Gmin 12 – zapłata za odbiór nieczystości stałych	Gmina Rzepin
7.	Realizacja zadań z zakresu gospodarki odpadami w ramach Celowego Związku Gmin 12 – zakup materiałów i wyposażenia	Gmina Rzepin
8.	Składanie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu	Gmina Rzepin

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
	gospodarowania odpadami komunalnymi do Marszałka Województwa Lubuskiego (rocznie).	
9.	Przeprowadzenie analizy stanu gospodarki odpadami, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi (rocznie).	Gmina Rzepin
10.	Uwzględnianie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w specyfikacji istotnych warunkach zamówienia, zakupów wyrobów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączanie do procedur zamówień publicznych kryteriów związanych z ochroną środowiska.	Gmina Rzepin

6.6. Odnawialne źródła energii

6.6.1 Stan aktualny

Wraz z wciąż rosnącym zapotrzebowaniem na energię a przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych).

Odnawialne źródło energii to natomiast źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

W roku 2012 produkcja energii pierwotnej ze źródeł odnawialnych stanowiła 10,6% produkcji ogółem (GUS). Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE, udział odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu energii brutto powinien wynieść 15% do roku 2020. Do źródeł o największym technicznym potencjale należą kolejno: biomasa, energia wiatru, energia słoneczna, zasoby geotermalne oraz energia wody.

6.6.1.1. Biomasa i biogaz

Biomasa

Biomasę stanowią organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej.

Do najważniejszych rodzajów tego typu paliw należą:

- drewno,
- słoma i odpady pochodzące z produkcji rolniczej,

- odpady organiczne,
- oleje roślinne,
- tłuszcze zwierzęce,
- osady ściekowe,
- rośliny szybko rosnące, takie jak:
 - wierzba wiciowa,
 - miskant olbrzymi (trawa słoniowa),
 - słonecznik bulwiasty,
 - ślazier pensylwański,
 - rdest sachaliński.

Biomasa jest obecnie źródłem energii o największym potencjale. Udział paliw takich jak słoma, drewno czy wierzba energetyczna w bilansie energetycznym kraju systematycznie wzrasta.

Z uwagi na rolniczy charakter Gminy Rzepin, na jej terenie występują znaczne zasoby biomasy. Mogą to być odpadki drewniane, trociny, słoma, siano, darń lub zepsute ziarno. Warto zaznaczyć, iż mogą być one wykorzystane do produkcji ciepła w sposób ekologicznie bezpieczny, a także efektywny energetycznie. Jedną z największych zalet biomasy jest zerowa emisja dwutlenku węgla, gdyż ilość tej substancji jest całkowicie akumulowana w procesie fotosyntezy. Za wykorzystaniem biomasy przemawiają m.in.: nadprodukcja lub bezrobocie na wsi. W chwili opracowywania dokumentu brak było danych na temat upraw energetycznych na terenie Gminy Rzepin.

Biogaz

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów.

W 2010 roku na terenie Gminy Rzepin przystąpiono do budowy biogazowni rolniczej w miejscowości Kowalów. W ramach projektu do realizacji przewidziano: moduł kogeracyjny o nominalnej mocy 1,0 MW, dwie komory fermentacyjne z ujęciem biogazu, komorę pofermentacyjną z ujęciem biogazu, dozownik suchej masy, który spełnia zapotrzebowanie dzienne (50 Mg/dzień), zestaw pomp do napełniania i opróżniania komory fermentacyjnej, szafy sterujące z terminalem komputerowym, chłodnice wentylatorową na kontenerze, pochodnie biogazu, laguny pofermentacyjne o objętości 6000 m³, zbiornik separacyjny o pojemności 60 m³. Zgodnie z założeniami biogazownia ma wykorzystywać substraty pochodzenia roślinnego oraz recyrkulat z procesu technologicznego.

6.6.1.2. Energia wiatru

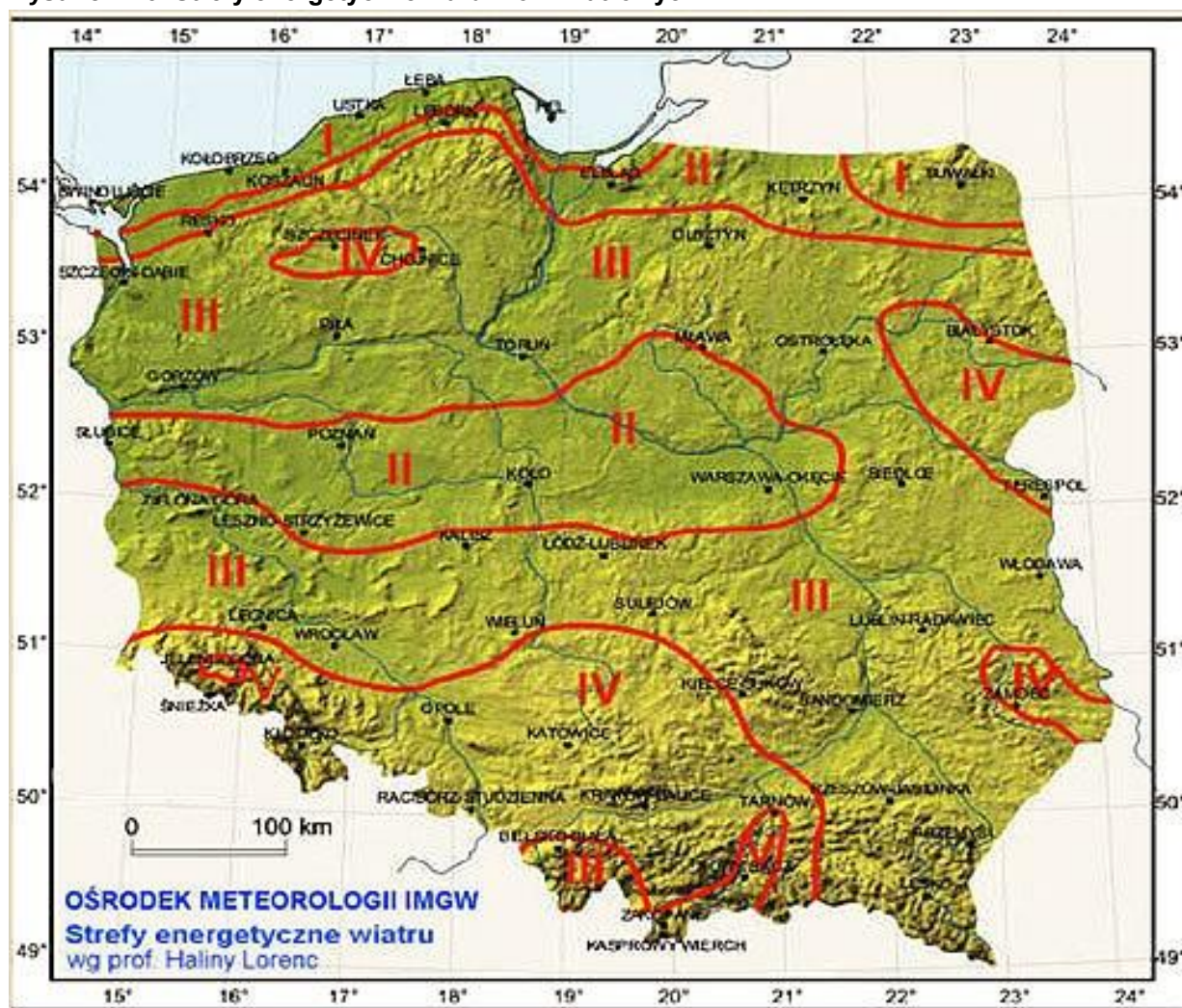
Energię wiatru stanowi energia kinetyczna wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów. Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię

kraju zgodnie z potencjałem energetycznym. Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych:

- Strefa I – wybitnie korzystna
- Strefa II – bardzo korzystna
- Strefa III - korzystna
- Strefa IV - mało korzystna
- Strefa V - niekorzystna

Zgodnie z podziałem wprowadzonym przez Ośrodek Meteorologii IMGW, Gmina Rzepin leży w strefie II – bardzo korzystnej. Poniższy rysunek przedstawia podział terytorium Polski na strefy energetyczne wiatru.

Rysunek. 20. Strefy energetyczne warunków wiatrowych.

źródło: imgw.pl

Aktualnie na terenie gminy funkcjonują 4 turbiny wiatrowe o mocy 2 MW każda.

Planując tego typu inwestycję należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze, techniczne, środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody oraz obszary cenne

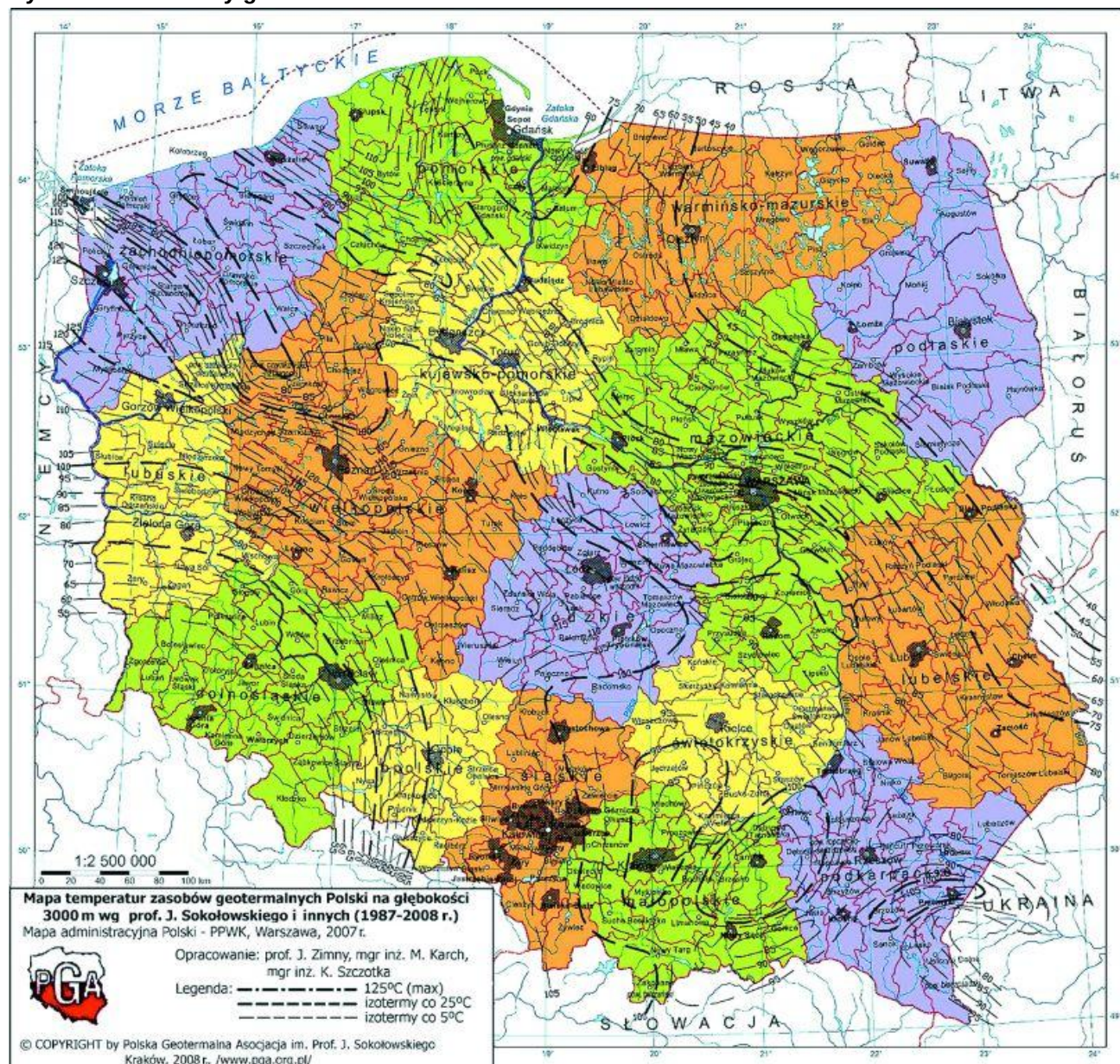
przyrodniczo), prawne, ekonomiczne oraz społeczne. Należy pamiętać, iż realizacja zadań polegających na wykorzystaniu energii wiatrowych może powodować znaczące oddziaływanie na środowisko, w tym człowieka.

6.6.1.3. Energia geotermalna

Energia geotermalna jest to energia cieplna pozyskiwana z głębi ziemi i stosowana głównie w celach grzewczych. Z racji na szerokie rozpowszechnienie o pełną odnawialność energia tego typu stanowi olbrzymi potencjał. Ciepłe wody o wyższej temperaturze podatne są do produkcji energii elektrycznej, pozostałe z powodzeniem stosowane się w ciepłownictwie, rolnictwie czy do celów rekreacyjnych.

Oszacowanie potencjału energii geotermalnej wiąże się z koniecznością kosztownych odwiertów próbnych. Na podstawie prowadzonych aktualnie wstępnych analiz można stwierdzić, iż budowa instalacji geotermalnych na terenie Gminy Rzepin nie jest aktualnie uzasadniona. Warto jednak zaznaczyć, iż dopuszcza się możliwość wykorzystania energii wód podskórnych i ciepła ziemi przy zastosowaniu indywidualnych pomp ciepła. Rozwiązania tego typu mogą znaleźć zastosowanie w domach jednorodzinnych oraz budynkach użyteczności publicznej w terenach o rozproszonej zabudowie.

Rysunek. 21. Zasoby geotermalne Polski

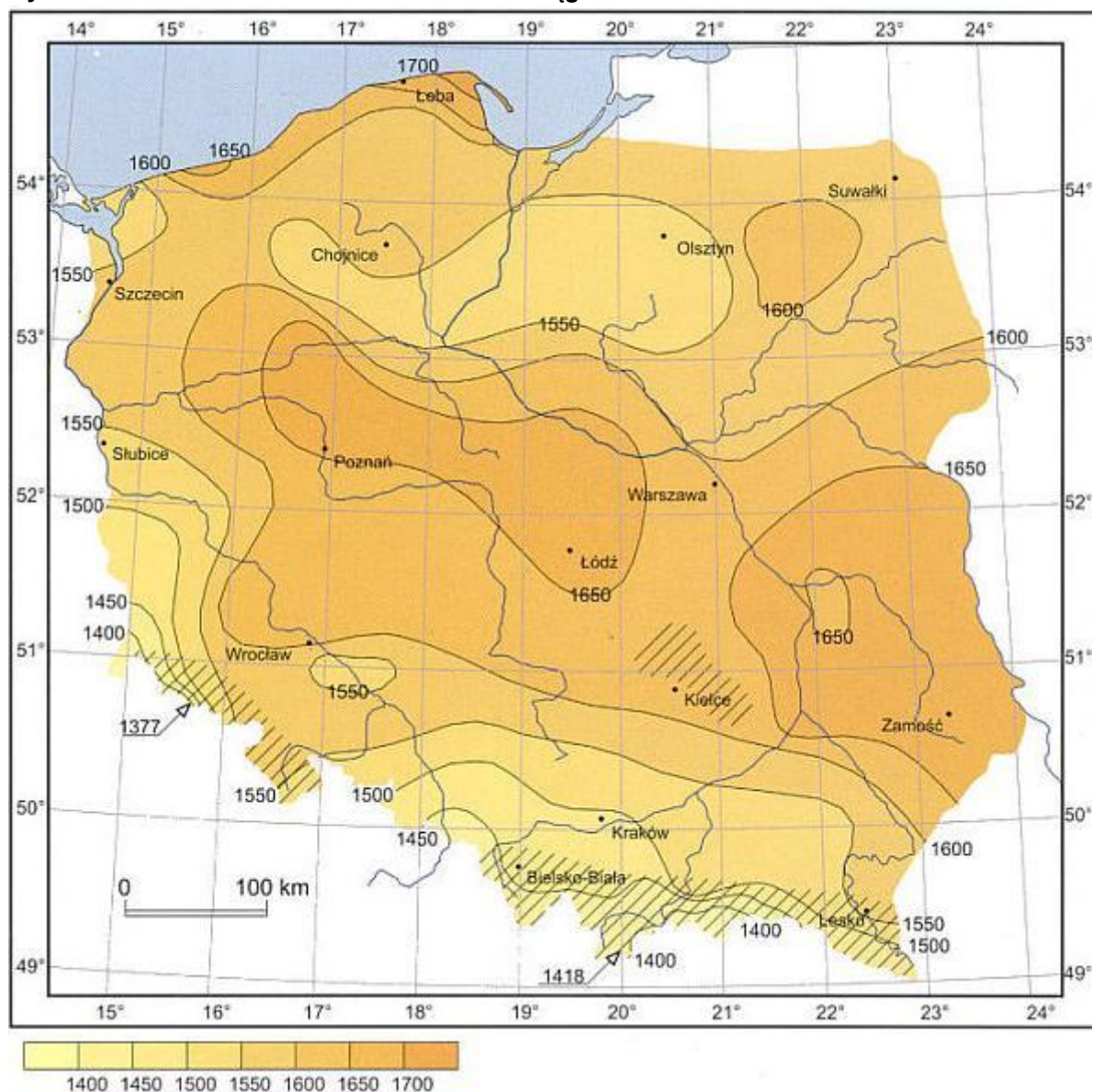

źródło: pga.org.pl

6.6.1.4. Energia słońca

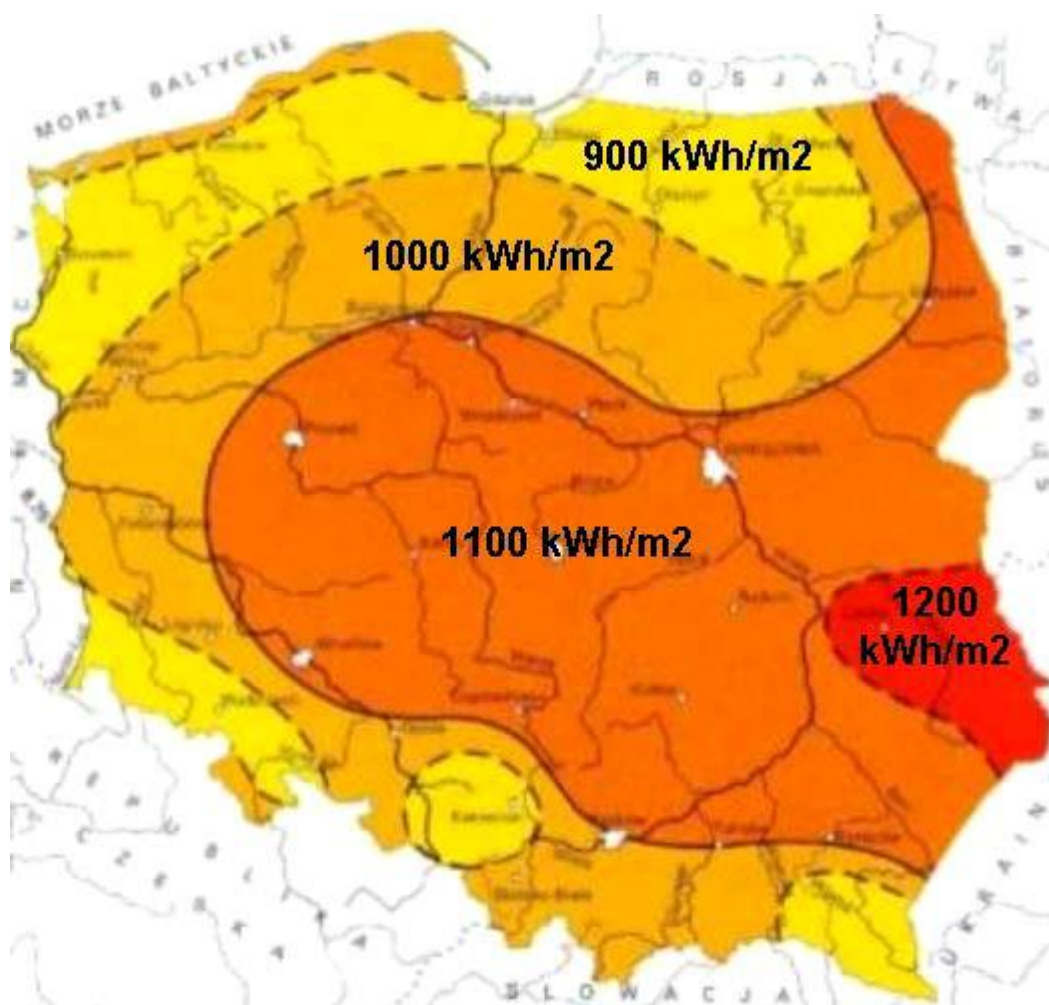
Energia promieniowania słonecznego wykorzystywana jest w dwojaki sposób: do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewanie pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź poprzez systemy cieczowych lub powietrznych kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań, podgrzewaniu wody użytkowej itp. Konwersja promieniowania na prąd elektryczny odbywa się natomiast poprzez zastosowanie ogniw fotowoltaicznych bądź elektrowni termicznych. W strefie klimatycznej, w której leży Polska produkcja energii elektrycznej na szerszą skalę przy pomocy ogniw fotowoltaicznych jest nieopłacalna. Natomiast zastosowanie kolektorów słonecznych może okazać się zasadne już nawet w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepłą wodę. Poniższe rysunki przedstawiają dwa najważniejsze czynniki wpływające na opłacalność inwestycji związanych z wykorzystaniem energii słonecznej.

Rysunek. 22. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski.

źródło: imgw.pl

Rysunek. 23. Mapa nasłonecznienia Polski.

źródło: cire.pl

Gmina Rzepin zlokalizowana jest w strefie gdzie średnioroczna suma promieniowania słonecznego wynosi 1000 -1100 kWh/m², natomiast nasłonecznienie szacowane jest na 1550-1600 h/rok. Opisane powyżej warunki panujące na terenie gminy dają możliwość wykorzystywania energii promieniowania słonecznego do podgrzewania wody użytkowej w budynkach mieszkalnych, a także obiektach oświatowych (szkoły, przedszkola). Z uwagi na koszt instalacji tego rodzaju, warto rozważyć możliwość ich współfinansowania w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego.

6.6.1.5. Energia cieków wód powierzchniowych

Potencjalna i kinetyczna energia cieków wód powierzchniowych wykorzystywana jest do wytwarzania energii w elektrowniach wodnych. Do energii odnawialnej zalicza się tylko i wyłącznie produkcję energii elektrycznej w elektrowniach na dopływie naturalnym (przepływowych). Na terenie powiatu słubickiego funkcjonuje 5 elektrowni wodnych przepływowych o łącznej mocy 0,178 MW. Dwie z ww. elektrowni w celu wytworzenia energii wykorzystują rzekę Iłankę, co więcej jedna z nich zlokalizowana jest na terenie Gminy

Rzepin, w miejscowości Nowy Młyn. Moc elektrowni w Nowym Młynie wynosi 0,03 MW, natomiast wysokość piętrzenia 2,70 m, a przepływ 1,50 m³/s.

Analizując wstępnie wykorzystanie przepływających przez teren Gminy Rzepin cieków wodnych, pod względem możliwości technicznych oraz zasadności budowy zbiorników wodnych, które nadają się do zainstalowania małych elektrowni wodnych (MEW), wskazuje na uzasadnienie tego rodzaju inwestycji.

Planując tego typu inwestycję należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze (ocena zasobów przez IMGW, warunków geomorfologicznych i geologicznych), techniczne (tryb pracy elektrowni, specyfikacja techniczna turbin, wydajność), środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody oraz obszary cenne przyrodniczo), prawne (pozwolenie wodnoprawne zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego), ekonomiczne oraz społeczne (np. turystyka).

Energia elektryczna w skojarzeniu jest to energia pozyskiwana w elektrociepłowni przy okazji produkcji ciepła. Kogeneracja jest najbardziej odpowiednia do zastosowania w przypadku stałego zapotrzebowania na energię cieplną oraz znacznego obciążenia podstawowego instalacji elektrycznej. Analizując specyfikę Gminy Rzepin, szczególnie w zakresie usług logistyczno-magazynowych oraz hotelarsko-turystycznych, istnieją na jej terenie duże możliwości wykorzystania układów kogeneracyjnych.

6.6.2. Ograniczenia rozwoju energii odnawialnej

W przypadku realizacji przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, należy pamiętać, że możliwości rozwoju hydroenergetyki, wykorzystania energii wiatru, energii z wód geotermalnych czy biomasy uwarunkowane są nie tylko zasobami energetycznymi, ale także regulacjami prawnymi w zakresie ochrony przyrody i ustaleniami Samorządu Województwa Lubuskiego, które zawarte są w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa i dotyczą gospodarowania przestrzenią. Ograniczenia prawne dotyczą przede wszystkim wykluczenia inwestycji z terenów chronionych lub przynajmniej dostosowania ich skali do uwarunkowań terenowych i środowiskowych. W związku z powyższym zaleca się, aby z zainwestowania wykluczyć:

- parki narodowe wraz z ich projektowanymi powiększeniami oraz istniejące i projektowane rezerваты przyrody, zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i rozporządzeniami powołującymi poszczególne formy ochrony przyrody.

Na podstawie ustawy o ochronie przyrody, w odniesieniu do obszarów chronionych zaleca się wykluczenie lokalizacji inwestycji mogących znacząco:

- oddziaływać na środowisko na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, zgodnie z rozporządzeniami zatwierdzającymi poszczególne formy ochrony, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego;
- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków fauny i flory, a także w znaczący sposób wpłynąć na gatunki, dla których został utworzony obszar Natura 2000 (dotyczy zarówno projektowanych, jak i potencjalnych obszarów).

Zaleca się także ograniczenie realizacji inwestycji, które:

- wymagają sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko;
- dla których może być wymagane sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko;

- nie wymienionych powyżej, mogących znacząco oddziaływać na obszary sieci Natura 2000 (dotyczy zarówno projektowanych, jak i potencjalnych obszarów sieci Natura 2000).

Zgodnie z dokumentami wyższego szczebla nie zaleca się lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenie projektowanych parków krajobrazowych, projektowanych obszarów chronionego krajobrazu, w otulinach parków narodowych i krajobrazowych oraz w korytarzach ekologicznych.

6.6.3 Zagrożenia

Zagrożenia wynikające z rozwoju wykorzystania alternatywnych źródeł energii mogą być związane z negatywnym wpływem nowopowstałych instalacji służących do wykorzystania odnawialnych źródeł energii na środowisko. Przed przystąpieniem do realizacji tego typu inwestycji zaleca się dobrze dobrać lokalizację inwestycji z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. W celu doboru lokalizacji należy odnieść się do zapisów niniejszego Programu, innych dokumentów lokalnych, a także dokumentów wyższego szczebla, determinujących politykę przestrzenną gminy.

6.6.4. Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2021:

Ograniczanie zużycia energii oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Rzepin.

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Wzrost wykorzystywania odnawialnych źródeł energii – dotacje dla mieszkańców na kolektory słoneczne lub panele fotowoltaiczne.	Gmina Rzepin

7. Plan operacyjny

7.1. Wprowadzenie

Podstawą dla planu operacyjnego na lata 2014-2021, tj. konkretnych przedsięwzięć mających priorytet w skali Gminy, są cele średniookresowe wskazane w poprzednich rozdziałach dotyczących poszczególnych komponentów środowiska oraz polityka finansowa Gminy, gdyż to ona w głównej mierze decyduje o zasadności oraz sposobie realizacji danego zadania.

W rozdziale 9.2. przedstawione zostały kryteria wyboru priorytetów, będących podstawą do sformułowania przedsięwzięć przeznaczonych do realizacji w latach 2014–2021. Poszczególne przedsięwzięcia zostały zebrane w tabeli nr 52. Tabela ta zawiera dodatkowo informacje o instytucjach odpowiedzialnych za realizację danego przedsięwzięcia.

7.2. Kryteria wyboru przedsięwzięć

Podstawą sformułowania przedsięwzięć przeznaczonych do realizacji w latach 2014–2021 są wymagania w zakresie ochrony środowiska i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych. Do najważniejszych kryteriów należą:

- wymogi wynikające z następujących ustaw:
 - Prawo ochrony środowiska,
 - o odpadach,
 - Prawo Wodne,

Zgodność z wymogami Traktatu Akcesyjnego, oraz dokumentami wyższego szczebla, w tym:

- „Polityką Ekologiczną Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”,
- Krajowym Programem Ochrony Środowiska, Wojewódzkim Programem Ochrony Środowiska dla województwa lubuskiego,
- Krajowym Planem Gospodarki Odpadami, Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla województwa lubuskiego,
- „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, „Strategią Rozwoju Województwa Lubuskiego do roku 2020”.

7.3. Lista przedsięwzięć

Lista przedsięwzięć przeznaczonych do realizacji w latach 2014–2021 została przedstawiona w poniższych tabelach. Ważnym jest aby podkreślić, iż zaproponowana lista przedsięwzięć nie blokuje możliwości realizacji innych, charakteryzujących się mniejszym jednostkowym efektem. Oznacza to możliwość realizacji przedsięwzięć nie wskazanych w poniższej tabeli, ale mieszczących się w ramach wyznaczonych celów średniookresowych.

Tabela 49. Lista zadań własnych i koordynowanych przeznaczonych do realizacji w ramach planu operacyjnego na lata 2014-2021.

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ⁷
1. ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKOWE					
1.1.	Sporządzenie raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska.	2016; 2018	Gmina Rzepin	3	środki własne
1.2	Opracowanie aktualizacji Programu Ochrony Środowiska.	2018	Gmina Rzepin	10	środki własne
1.3	Wypełnianie obowiązków w zakresie planowania działań dotyczących środowiska oraz respektowanie wymagań ochrony środowiska w planowaniu przestrzennym.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	koszt zadania w ramach działań statutowych	środki własne
1.4	Prowadzenie kontroli stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym swoją właściwością.	2014 - 2021	Gmina Rzepin		środki własne
2. EDUKACJA EKOLOGICZNA					
2.1	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie szkodliwości spalania odpadów oraz węgla o słabej kaloryczności i wysokiej zawartości siarki w przydomowych kotłowniach.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	14	środki własne, WFOŚiGW
2.2	Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie wprowadzenia nowego systemu gospodarki odpadami ze szczególnym uwzględnieniem selektywnego zbierania odpadów komunalnych.	2014 - 2015	Gmina Rzepin, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy zajmujący się zbiórką odpadów komunalnych	4	środki własne jednostek realizujących zadanie, WFOŚiGW, środki zewnętrzne
2.3	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie odnawialnych źródeł energii.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	7	środki własne, WFOŚiGW
2.4	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie ochrony przyrody.	2014 - 2021	Gmina Rzepin, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Lasy Państwowe	7	środki własne, WFOŚiGW, środki zewnętrzne

⁷ Przez „środki własne” należy rozumieć środki własne jednostki odpowiedzialnej za realizację zadania.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ⁷
2.5.	Organizacja imprez masowych (np. Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata).	2015; 2019	Gmina Rzepin	20	środki własne, WFOŚiGW
2.6.	Zrównoważony rozwój szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych, mający na celu promocję walorów przyrodniczych gminy.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	koszt zależny od wielkości inwestycji	środki własne, WFOŚiGW
2. EDUKACJA EKOLOGICZNA – zadania koordynowane					
2.7	Prowadzenie szkoleń z zakresu dobrych praktyk rolniczych oraz upraw ekologicznych.	2014 - 2021	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	14	środki własne LODR
2.8	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie racjonalnej gospodarki nawozami.	2014 - 2021	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Lubuski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	14	środki własne LODR, Lubuski Oddział Regionalnego ARiMR
3. POWAŻNE AWARIE					
3.1	Prowadzenie polityki przestrzennej w kierunku zmniejszenia zagrożenia dla środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Zamieszczenie stosownych zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań przestrzennych oraz strategii rozwoju.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	koszt zadania w ramach kosztów sporządzenia studium, mpzp, strategii rozwoju gminy	środki własne
3.2	Zapewnienie gotowości bojowej Ochotniczych Straży Pożarnych	2014	Gmina Rzepin	218	środki własne
3. POWAŻNE AWARIE – zadania koordynowane					
3.3	Nadzór nad zakładami zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR).	2014 - 2021	Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze	koszt zadania w ramach działań statutowych	środki własne WIOŚ, PSP
3.4	Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR).	2014 - 2021	Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze, Państwowa Straż		

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ⁷
			Pożarna		
4. OCHRONA PRZYRODY					
4.1.	Utrzymanie zieleni na terenie Miasta i Gminy Rzepin	2014 – 2021	Gmina Rzepin	1296	środki własne
4.2.	Promocja walorów przyrodniczych gminy.	2013 – 2016	Gmina Rzepin	60	środki własne
4.3.	Bieżące utrzymanie i ochrona obszarów cennych przyrodniczo.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	koszt zadania zależy od rodzaju podejmowanych działań	środki własne, WFOŚiGW
4.4.	Bieżące utrzymanie zieleni przydrożnej.	2014 – 2021	Administratorzy dróg	zależne od potrzeb	środki własne
4.5.	Wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych i ochronnych w obrębie pomników przyrody.	2014 – 2021	właściciele prywatni, Gmina Rzepin	zależne od potrzeb	środki własne, środki zewnętrzne
4.6.	Uwzględnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.	2014 – 2021	Gmina Rzepin Lasy Państwowe	koszt zadania w ramach kosztów związanych z powstaniem dokumentów planistycznych	środki własne, LP, WFOŚiGW
4.7.	Uwzględnianie w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego form ochrony przyrody oraz obszarów przyrodniczo cennych.	2013-2020	Gmina Rzepin Lasy Państwowe		środki własne, LP WFOŚiGW
4. OCHRONA PRZYRODY – zadania koordynowane					
4.8.	Współpraca przy opracowywaniu planów ochronnych dla obszarów Natura 2000.	2014 – 2021	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Przedsiębiorcy Organizacje pożytku publicznego, Gmina Rzepin	brak danych	środki własne
4.9.	Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie przyrody w trakcie gospodarczego wykorzystywania zasobów przyrody.	2014 – 2021	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w	brak danych	środki własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ⁷
			Zielonej Górze		
5. OCHRONA LASÓW					
5.1	Uwzględnienie w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego obszarów przeznaczonych pod zalesianie.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	koszt zadania w ramach kosztów sporządzenia mpzp	środki własne
5.2.	Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych.	2014 - 2021	Gmina Rzepin, Lasy Państwowe	koszt zależny od rodzaju podejmowanych działań	środki własne
5. OCHRONA LASÓW – zadania koordynowane					
5.3	Realizacja zadań wynikających z planów urządzania lasów.	2014 - 2021	Nadleśnictwo, Gmina Rzepin, Właściciele prywatny	brak danych	środki własne jednostek realizujących zadanie
5.4	Realizacja Krajowego Planu Zwiększenia Lesistości na terenie Gminy Rzepin.	2014 - 2021	Nadleśnictwo, Gmina Rzepin, Właściciele prywatny	koszt realizacji zadania zależny od zakresu realizowanych zalesień	środki własne jednostek realizujących zadanie
6. GOSPODARKA ODPADAMI					
6.1.	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	80	środki własne
6.2.	Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	zależne od potrzeb	środki własne
6.3.	Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	w ramach działań statutowych	środki własne
6.4.	Aktualizacja „Programu usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Rzepin”.	2015	Gmina Rzepin	20	środki własne, środki

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ⁷
					zewewnętrzne
6.5.	Realizacja zadań z zakresu gospodarki odpadami w ramach Celowego Związku Gmin 12 – składka członkowska	2014	Gmina Rzepin	57	środki własne
6.6.	Realizacja zadań z zakresu gospodarki odpadami w ramach Celowego Związku Gmin 12 – zapłata za odbiór nieczystości stałych	2014	Gmina Rzepin	900	środki własne
6.7.	Realizacja zadań z zakresu gospodarki odpadami w ramach Celowego Związku Gmin 12 – zakup materiałów i wyposażenia	2014	Gmina Rzepin	15	środki własne
6.8.	Składanie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi do Marszałka Województwa Lubuskiego (rocznie).	2014 - 2021	Gmina Rzepin	koszt w ramach działań statutowych	środki własne
6.9.	Przeprowadzenie analizy stanu gospodarki odpadami, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi (rocznie).	2014 - 2021	Gmina Rzepin	24	środki własne
6.10.	Uwzględnianie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w specyfikacji istotnych warunkach zamówienia, zakupów wyrobów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączanie do procedur zamówień publicznych kryteriów związanych z ochroną środowiska.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	koszt w ramach działań statutowych	środki własne
6. GOSPODARKA ODPADAMI – zadania koordynowane					
6.11.	Gospodarowanie odpadami w postaci wyrobów zawierających azbest poprzez realizację zapisów „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Rzepin”.	2013 – 2016	Gmina Rzepin, Właściciele prywatni, Przedsiębiorcy, Gmina Rzepin;	zależne od liczby wniosków (całkowity koszt usunięcia wyrobów zawierających azbest 1036 tys. zł) ⁸	środki własne, WFOŚiGW
7. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE					
7.1.	Budowa sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody	2014	Gmina Rzepin	100	środki własne +

⁸ Zgodnie z zapisami Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Rzepin.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ⁷
	w m. Lubiechnia Mała				środki zewnętrzne
7.2.	Rozwój infrastruktury wodociągowej i sanitarnej na obszarach wiejskich	2014	Gmina Rzepin	125	środki własne + środki zewnętrzne
7.3.	Remont ujęć wodnych oraz urządzeń odprowadzających ścieki	2014	Gmina Rzepin	35	środki własne
7.4.	Bieżąca budowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej na terenie całej gminy	2014 - 2021	Gmina Rzepin	koszt realizacji zadania zależny od wielkości inwestycji	środki własne + środki zewnętrzne
7.5.	Konserwacja rowów melioracyjnych.	2014 - 2021	właściciele gruntów	zależne od potrzeb	środki własne właścicieli gruntów
7.6.	Zinwentaryzowanie przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych.	2014 - 2016	Gmina Rzepin	25	środki własne
7.7.	Wspieranie finansowe budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (głównie na terenach zabudowy rozproszonej i obszarach trudnych do skanalizowania).	2014 - 2021	Gmina Rzepin, Przedsiębiorcy, Właściciele prywatni	5 (1 szt.)	środki własne, WFOŚiGW
8. POWIETRZE					
8.1	Budowa drogi gminnej – ulica Św. Huberta.	2014 - 2016	Gmina Rzepin	90	środki własne
8.2	Budowa sygnalizacji świetlnej wraz z przebudową nawierzchni odcinka ulicy Wojska Polskiego	2014 - 2016	Gmina Rzepin	150	środki własne
8.3	Modernizacja nawierzchni drogi gminnej ulicy Al. Wolności w Rzepinie	2014 - 2016	Gmina Rzepin	160	środki własne
8.4	Przebudowa ulicy Rzepińskiej wraz z budową chodnika w Kowalowie – dokumentacja projektowa	2014 – 2016	Gmina Rzepin	4	środki własne
8.5	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu w ramach stowarzyszenia Odra – Warta.	2014 - 2018	Gmina Rzepin	60	środki własne
8.6	Termomodernizacja i modernizacja kotłowni węglowych w gminnych	2014 - 2021	Gmina Rzepin	zależne od	środki własne,

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ⁷
	obiektach użyteczności publicznej.			potrzeb	środki zewnętrzne
8.7	Modernizacja dróg gminnych.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	zależne od potrzeb	środki własne, środki zewnętrzne
8.8	Oczyszczanie dróg gminnych (ograniczenie emisji pyłu PM10)	2014 - 2021	Gmina Rzepin	zależne od potrzeb	środki własne
8.9	Opracowanie i wdrożenie Programu Ograniczenia Niskiej Emisji.	2014 - 2015	Gmina Rzepin	70	środki zewnętrzne, środki własne
8.10	Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, paliwa gazowe i energię elektryczną oraz w razie konieczności opracowanie planu.	2017	Gmina Rzepin	40	środki własne
8.11	Wzrost wykorzystywania odnawialnych źródeł energii – dotacje dla mieszkańców na kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, pompy ciepła itp.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	400	środki własne, środki zewnętrzne
8.12	Wyeliminowanie spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi poprzez kontrole gospodarstw domowych przez upoważnionych pracowników Urzędu Miejskiego oraz funkcjonariuszy Policji.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	koszty zadania w ramach działań statutowych	środki własne
8.13	Stwarzanie warunków dla rozwoju ruchu rowerowego – wyposażenie ścieżek rowerowych w małą infrastrukturę	2014	Gmina Rzepin	10	środki własne
8.14	Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w nośniki ciepła, które nie powodują nadmiernej „niskiej emisji”.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	koszt zadania w ramach pzp	środki własne
8.15	Przekazywanie informacji i ostrzeżeń związanych z sytuacjami zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza: • udział w informowaniu społeczeństwa o stanie zanieczyszczenia powietrza oraz sytuacjach alarmowych, • przekazywanie informacji do dyrektorów jednostek	2014 - 2021	Gmina Rzepin	koszt realizacji zadania w ramach działań statutowych	środki własne

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ⁷
	oświatowych (szkół, przedszkoli i żłobków) oraz opiekuńczych o konieczności ograniczenia długotrwałego przebywania podopiecznych na otwartej przestrzeni dla uniknięcia narażenia na wysokie stężenia zanieczyszczeń w ramach realizacji planu działań krótkoterminowych, • przekazywanie informacji do dyrektorów szpitali i przychodni podstawowej opieki zdrowotnej o możliwości wystąpienia większej ilości przypadków nagłych z powodu wystąpienia wysokich stężeń zanieczyszczeń w ramach realizacji planu działań krótkoterminowych.				
8.16	Przedkładanie Marszałkowi Województwa Lubuskiego sprawozdań z realizacji działań ujętych w Programie Ochrony Powietrza dla strefy lubuskiej.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	koszt realizacji zadania w ramach działań statutowych	środki własne
8.17	Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach.	2014 - 2021	Gmina Rzepin, Straż Miejska, Policja	koszt realizacji zadania w ramach działań statutowych	środki własne jednostek realizujących zadanie
8. POWIETRZE – zadania koordynowane					
8.18	Modernizacja dróg krajowych i wojewódzkich na terenie gminy Rzepin ⁹ .	2014 - 2021	GDDKiA, Wojewoda Lubuski	zależne od potrzeb	zarządca dróg
8.19	Modernizacja dróg powiatowych na terenie gminy Rzepin ¹⁰ .	2014 - 2021	ZD powiatowych	zależne od potrzeb	zarządca dróg
9. HAŁAS					
9.1	Wprowadzanie standardów akustycznych w planie zagospodarowania przestrzennego.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	koszt realizacji zadania w ramach działań	środki własne

^{9,4} Zadanie dotyczy także działu „hałas”.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ⁷
				statutowych	
9.2	Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich w planie zagospodarowania przestrzennego.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	koszt realizacji zadania w ramach działań statutowych	środki własne
9.3	Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów przemysłowych.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	koszt zadania w ramach mpzp	środki własne
9. HAŁAS – zadania koordynowane					
9.4	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej.	2014 - 2021	WIOŚ w Zielonej Górze	brak danych	WIOŚ
9.5	Budowa ekranów i instalacja urządzeń ograniczających hałas wzdłuż uciążliwych szlaków komunikacyjnych.	2014 - 2021	GDDKiA, Zarząd Województwa i Powiatu, Gmina Rzepin	koszt realizacji zadania zależny od wielkości inwestycji	Gmina Rzepin, Zarząd Województwa i Powiatu (właściwi zarządcy dróg)
9.6	Kontrolowanie oraz eliminowanie technologii i urządzeń przekraczających wartości normatywne w transporcie i przemyśle.	2014 - 2021	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	brak danych	środki własne
9.7	Stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających emisji hałasu do środowiska.	2014 - 2021	Zarządcy dróg	koszt realizacji zadania zależny od rodzaju i wielkości inwestycji	środki własne
10. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE					
10.1	Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego oraz wprowadzenie zagadnienia pól elektromagnetycznych do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.	2014 - 2021	Starosta Słubicki, Gmina Rzepin	koszt realizacji zadania w ramach opracowania dokumentów	środki własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ⁷
				planistycznych	
10. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE – zadania koordynowane					
10.2	Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.	2014 - 2021	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	koszt realizacji zadania w ramach działań statutowych	środki własne
10.3	Prowadzenie ewidencji źródeł promieniowania elektromagnetycznego.	2014 - 2021	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach, Urząd Komunikacji Elektronicznej	koszt realizacji zadania w ramach działań statutowych	środki własne
11. OCHRONA GLEBY I ZASOBÓW KOPALIN					
11.1.	Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	koszt realizacji zadania w ramach opracowania dokumentów planistycznych	środki własne
11. OCHRONA GLEBY I ZASOBÓW KOPALIN – zadania koordynowane					
11.2	Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym, rolnym lub rekreacyjno-wypoczynkowym.	2014 - 2021	właściciele gruntów, przedsiębiorcy	koszt zależny od powierzchni rekultywowanego terenu oraz zakresu prac	środki własne przedsiębiorców i właścicieli gruntów
11.3	Prowadzenie monitoringu jakości gleb.	2014 - 2021	Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	koszt realizacji zadań w ramach działań statutowych	środki własne IUNiG i GIOŚ

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ⁷
11.4	Prowadzenie gospodarki złożem, pozwalającej na pełne wykorzystanie kopaliny głównej oraz kopaliny towarzyszących. Minimalizacja odpadów poeksploatacyjnych oraz przerobczych.	2014 - 2021	właściciele gruntów, przedsiębiorcy	koszty zależne od rodzaju podejmowanych działań	środki własne właścicieli gruntów i przedsiębiorców
12. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII					
12.1.	Wzrost wykorzystywania odnawialnych źródeł energii – dotacje dla mieszkańców na kolektory słoneczne lub panele fotowoltaiczne.	2014 - 2021	Gmina Rzepin	400	środki własne

* prognozowane nakłady finansowe na realizację zadań są wartością szacunkową i mogą ulec zmianie w trakcie ich realizacji.

gdzie:

„środki własne” należy rozumieć środki własne jednostki odpowiedzialnej za realizację zadania;

GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad;

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska;

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska;

IUNiG – Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa;

LODR - Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego;

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Analizując zakres i liczbę przedsięwzięć w powyższym planie operacyjnym należy stwierdzić, że w latach 2014-2021 działania mające na celu ochronę środowiska na terenie Gminy Rzepin będą się skupiać głównie w obszarach związanych z:

- ochroną powietrza,
- ochroną wód powierzchniowych i podziemnych,
- rozwojem systemu gospodarki odpadami.

Analiza aktualnego stanu środowiska, pozwoliła na wyznaczenie celów nadrzędnych, natomiast ich realizacja poprzez wyznaczone zadania, przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie Gminy Rzepin.

8. Uwarunkowania finansowe

8.1. Potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych.

Dla jednostek samorządowych dostępnymi sposobami finansowania inwestycji są:

- środki własne,
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,
- kredyty i pożyczki preferencyjne udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin,
- dotacje państwowe z funduszy krajowych i zagranicznych,
- emisja obligacji.

8.1.1. Fundusze krajowe

Wszelkie działania związane z ochroną środowiska i ekologią są wspierane finansowo poprzez różne krajowe i zagraniczne fundusze ekologiczne oraz programy a także środki własne inwestorów.

Do publicznych funduszy ochrony środowiska w Polsce zalicza się:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW),
- Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Budżety dwóch pierwszych funduszy są tworzone głównie z:

- opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska – wszelkie firmy, które korzystają z zasobów naturalnych środowiska poprzez m.in. zużywanie wody, zanieczyszczając powietrze atmosferyczne czy wytwarzając odpady płacą za to zgodnie ze stawkami wyznaczanymi przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (Ministra OŚZNiL). Każda firma otrzymuje pozwolenie na korzystanie z określonej ilości tych zasobów.
- kar za przekroczenie dopuszczalnych norm - płacą je firmy, które korzystają z większych ilości zasobów środowiska niż im na to zezwolono oraz wszystkie inne instytucje nie przestrzegające wymogów ochrony środowiska.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest największą instytucją realizującą Politykę Ekologiczną Państwa poprzez finansowanie inwestycji w ochronie środowiska i gospodarce wodnej, w obszarach ważnych z punktu widzenia procesu dostosowawczego do standardów i norm Unii Europejskiej. Narodowy Fundusz działa od 1 lipca 1989 roku, a powstał na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska. Celem działalności Narodowego Funduszu jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska.

Dystrybucja środków finansowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odbywa się w ramach następujących dziedzin:

- Ochrona powietrza
- Ochrona wód i gospodarka wodna
- Ochrona powierzchni ziemi
- Ochrona przyrody i krajobrazu oraz leśnictwo
- Geologia i górnictwo
- Edukacja ekologiczna
- Państwowy Monitoring Środowiska
- Programy międzydziedzinowe
- Nadzwyczajne zagrożenia środowiska
- Ekspertyzy i prace badawcze

W Narodowym Funduszu stosowane są trzy formy dofinansowywania:

- finansowanie pożyczkowe (pożyczki udzielane przez NF, kredyty udzielane przez banki ze środków NF, konsorcja czyli wspólne finansowanie NF z bankami, linie kredytowe ze środków NF obsługiwane przez banki).
- finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nieinwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia).
- finansowanie kapitałowe (obejmowanie akcji i udziałów w zakładanych bądź już istniejących spółkach w celu osiągnięcia efektu ekologicznego).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska ma bardzo istotne znaczenie dla ochrony środowiska i gospodarki kraju:

- finansuje ochronę środowiska,
- uruchamia środki innych inwestorów,
- stymuluje nowe inwestycje,
- wspomaga tworzenie nowych miejsc pracy,
- ważny dla zrównoważonego rozwoju.

Szczegółowy zakres działalności NFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym: www.nfosigw.gov.pl oraz w siedzibie Funduszu w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 3a.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze¹¹

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze to samodzielna instytucja finansowa, powołana do wspierania przedsięwzięć w dziedzinie ekologii.

Przedmiotem działania WFOŚiGW jest wspieranie oraz dofinansowywanie działalności służącej ochronie środowiska i gospodarki wodnej, które odbywa się zgodnie z kierunkami polityki ekologicznej państwa i celami środowiskowymi wynikającymi ze strategii zrównoważonego rozwoju województwa lubuskiego.

Ze względu na wieloletnie doświadczenie w finansowaniu ochrony środowiska Funduszowi zostały przydzielone zadania związane z obsługą na terenie województwa lubuskiego środków unijnych przeznaczonych na ten obszar.

Realizacja zadań statutowych WFOŚiGW odbywa się zgodnie z corocznie uchwalanym planem pracy. Wsparcie finansowe realizowane jest poprzez udzielanie pożyczek i dotacji na zadania realizowane w następujących komponentach środowiska:

- ochrona wód,
- ochrona atmosfery,
- gospodarka wodna,
- ochrona powierzchni ziemi,
- ochrona przyrody,
- monitoring środowiska,
- nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- edukacja ekologiczna.

Szczegółowe informacje na temat działalności WFOŚiGW w Zielonej Górze można znaleźć na stronie internetowej funduszu: <http://www.wfosigw.zgora.pl/> lub pod numerem telefonu: 68 419 69 00.

8.1.2. Fundusze Unii Europejskiej

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POLiŚ)¹²

Projekt Umowy Partnerstwa, który wyznacza główne kierunki wsparcia z Funduszy Europejskich w perspektywie finansowej 2014-2020, zakłada realizację krajowego programu operacyjnego dotyczącego m.in. gospodarki niskoemisyjnej, przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu, ochrony środowiska, transportu i bezpieczeństwa energetycznego. Środki unijne z programu przeznaczone będą w ograniczonym stopniu na inwestycje w obszary ochrony zdrowia czy dziedzictwa kulturowego. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, podobnie jak jego poprzednik na lata 2007-2013, będzie wspierać głównie rozwój infrastruktury technicznej kraju, co w efekcie przyczyni się do zrównoważonego rozwoju gospodarki oraz zwiększenia jej konkurencyjności.

Główny cel Programu

Celem nadrzędnym omawianego Programu będzie wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, przyjaznej środowisku, a także sprzyjającej spójności terytorialnej

¹¹ Źródło: <http://www.wfosigw.zgora.pl>

¹² Źródło i na podstawie: www.pois.gov.pl

i społecznej. Wyznaczony cel główny wynika z jednego z priorytetów strategii Europa 2020, którym jest zrównoważony rozwój. Oznacza on budowanie silnej, stabilnej i konkurencyjnej gospodarki, która sprawnie i efektywnie korzysta z dostępnych zasobów. Nacisk na wsparcie gospodarki skutecznie korzystającej z dostępnych zasobów, sprzyjającej środowisku i jednocześnie bardziej konkurencyjnej ekonomicznie, prowadzi będzie do zachowania spójności i równowagi pomiędzy działaniami inwestycyjnymi w infrastrukturę oraz wsparciu skierowanemu do wybranych obszarów gospodarki. Opisany program będzie skutecznie realizował założenia unijnej strategii.

Beneficjenci

Najważniejszymi beneficjentami POIiŚ 2014-2020 będą podmioty publiczne (w tym jednostki samorządu terytorialnego).

Źródła finansowania

W przypadku POIiŚ 2014-2020 wyróżniamy dwa źródła finansowania: Fundusz Spójności (FS), którego głównym celem jest wspieranie rozwoju europejskich sieci transportowych oraz ochrony środowiska w krajach UE oraz Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR).

Priorytety POIiŚ

PRIORYTET I (FS) – 1263 mld euro

Promocja odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej:

- produkcja, dystrybucja oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE), np. budowa, rozbudowa farm wiatrowych, instalacji na biomasę bądź biogaz,
- poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym,
- rozwój i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji, np. budowa sieci dystrybucyjnych średniego i niskiego napięcia.

Instytucja pośrednicząca – MINISTERSTWO GOSPODARKI.

PRIORYTET II (FS) – 3458 mln euro

Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu:

- rozwój infrastruktury środowiskowej (np. oczyszczalnie ścieków, sieć kanalizacyjna oraz wodociągowa, instalacje do zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym do ich termicznego przetwarzania);
- ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, poprawa jakości środowiska miejskiego (np. redukcja zanieczyszczenia powietrza i rekultywacja terenów zdegradowanych);
- dostosowanie do zmian klimatu, np. zabezpieczenie obszarów miejskich przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi, zarządzanie wodami opadowymi, projekty z zakresu małej retencji oraz systemy zarządzania klęskami żywiołowymi.

Instytucja pośrednicząca – MINISTERSTWO ŚRODOWISKA.

PRIORYTET III (FS) – 14 688 mln euro

Rozwój infrastruktury transportowej przyjaznej dla środowiska i ważnej w skali europejskiej:

- rozwój drogowej i kolejowej infrastruktury w sieci TEN-T, połączeń kolejowych poza tą siecią oraz w aglomeracjach;
- niskoemisyjny transport miejski, transport śródlądowy, morski i intermodalny;
- poprawa bezpieczeństwa w ruchu lotniczym.

Instytucja pośrednicząca – MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY I ROZWOJU.

PRIORYTET IV (EFRR) – 2905 mln euro

Zwiększenie dostępności do transportowej sieci europejskiej:

- poprawa przepustowości infrastruktury drogowej (w tym obwodnice, trasy wylotowe).

Instytucja pośrednicząca – MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY I ROZWOJU.

PRIORYTET V (EFRR) – 642 mln euro

Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa energetycznego:

- rozwój inteligentnych systemów dystrybucji, magazynowania i przesyłu gazu ziemnego i energii elektrycznej, np. budowa sieci przesyłowych i dystrybucyjnych gazu ziemnego lub energii elektrycznej.

Instytucja pośrednicząca – MINISTERSTWO GOSPODARKI.

PRIORYTET VI (EFRR) – 400 mln euro

Ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego:

- inwestycje w ochronę i rozwój dziedzictwa kulturowego oraz zasobów kultury, np. instytucji kultury, czy też szkół artystycznych.

Instytucja pośrednicząca – MINISTERSTWO KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO.

PRIORYTET VII (EFRR) – 500 mln euro

Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia:

- wsparcie infrastruktury szpitali ponadregionalnych i współpracujących z nimi jednostek diagnostycznych w zakresie chorób „aktywności zawodowej” i opieki nad matką i dzieckiem;
- wsparcie infrastruktury systemu państwowego ratownictwa medycznego, np. wsparcie szpitalnych oddziałów ratunkowych, lotnisk, lądowisk i baz lotniczego pogotowia ratunkowego.

PRIORYTET VIII (FS) - 300 mln euro

Pomoc techniczna:

- pomoc techniczna dla instytucji realizujących program oraz największych beneficjentów.

Regionalny Program Operacyjny¹³

Celem nadrzędnym RPO dla województwa lubuskiego będzie długofalowy, inteligentny i zrównoważony rozwój oraz wzrost jakości życia mieszkańców województwa lubuskiego poprzez wykorzystanie i wzmocnienie potencjałów regionu, a także skoncentrowane niwelowanie barier rozwojowych. Program realizować będzie głównie cele, które określone zostały w zaktualizowanej w 2012 roku Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020.

Alokacja środków w ramach RPO Lubuskie 2020

Podział alokacji w Programie wynika z przeprowadzonej analizy potrzeb i potencjałów regionu oraz uwzględnia cele określone w dokumentach strategicznych i programowych.

¹³ <http://rpo.lubuskie.pl>

RPO podzielony został na osie priorytetowe, które umożliwiły rozdysponowanie środków unijnych.

Oś priorytetowa 1 – Gospodarka i innowacje

Alokacja: 28,5%, 186,2 mln euro (EFRR)

Cel główny: podniesienie poziomu innowacyjności i konkurencyjności regionu poprzez wsparcie działalności B+R oraz sektora MŚP.

Działania skierowane są m.in. do przedsiębiorców, instytucji otoczenia biznesu, klastrów, jednostek badawczo-rozwojowych i uczelni wyższych. Ich cel to wzmocnienie gospodarki regionalnej w oparciu o nowoczesne technologie i innowacyjne rozwiązania.

Oś priorytetowa 2 – Rozwój Cyfrowy

Alokacja: 4,5%, 29,4 mln euro (EFRR)

Cel główny: rozwój technologii informacyjno-komunikacyjnych i wzrost ich wykorzystania przez mieszkańców regionu.

Beneficjenci to m.in. JST , przedsiębiorcy (wyłącznie w formule partnerstwa publiczno-prywatnego), jednostki samorządu terytorialnego, spółki prawa handlowego będące własnością, kościoły i związki wyznaniowe, uczelnie wyższe, jednostki naukowe itd. Działania realizowane w ramach osi drugiej zmierzają do rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Oś priorytetowa 3 – Gospodarka niskoemisyjna

Alokacja: 15%, 98 mln euro (EFRR)

Cel główny: przejście na gospodarkę niskoemisyjną poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i wzrost efektywności energetycznej.

Celem działań osi trzeciej jest wykorzystanie lokalnych zasobów poprzez zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz umożliwienie ich przyłączenia do sieci energetycznych, co pozwoli na dywersyfikację źródeł oraz kierunków dostaw energii, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery a także dalszy rozwój energetyki w kierunku zrównoważonym, zwiększającym bezpieczeństwo energetyczne regionu.

Oś priorytetowa 4 – Środowisko i kultura

Alokacja: 15%, 98 mln euro (EFRR)

Cel główny: poprawa stanu środowiska przyrodniczego oraz przeciwdziałanie zagrożeniom wynikającym ze zmian klimatu i ochrona dziedzictwa kulturowego.

Celem działań wyznaczonych w ramach czwartej osi priorytetowej jest ochrona środowiska poprzez zapewnienie funkcjonowania podstawowej infrastruktury wodnokanalizacyjnej. Działania w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom (w tym wynikającym ze zmian klimatu), mają wpływ nie tylko na bezpieczeństwo regionu, ale również na stan środowiska.

Oś priorytetowa 5. – Transport

Alokacja: 24%, 156,8 mln euro (EFRR)

Cel główny: wzrost atrakcyjności inwestycyjnej województwa lubuskiego poprzez poprawę przepustowości i sprawności infrastruktury transportowej w regionie.

Zadania związane z infrastrukturą transportową przyczyniają się do podniesienia atrakcyjności gospodarczej i turystycznej regionu, głównie przez włączenie do sieci transportowej TEN-T, zapewniają międzyregionalną dostępność transportową oraz spójność wewnętrzną regionu. Rozwój połączeń zarówno drogowych, jak i kolejowych w województwie lubuskim przyczyni się głównie do jego rozwoju gospodarczego, co pozytywnie wpływać będzie na powstawanie nowych miejsc pracy i polepszanie się warunków życia mieszkańców.

Oś Priorytetowa 6. - Regionalny rynek pracy.

Alokacja: 38%, 96 mln euro (EFS)

Cel główny: podniesienie poziomu aktywności zawodowej mieszkańców regionu oraz adaptacyjności przedsiębiorstw i pracowników do zmian zachodzących w gospodarce.

W celu poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej regionu konieczne jest podniesienie jakości obecnych i przyszłych kadr gospodarki: pracowników przedsiębiorstw i osób pozostających bez zatrudnienia. Zapewni to wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw działających w regionie oraz wzrosną szansę na zdobycie zatrudnienia. Aby osiągnąć te cele, priorytetowo traktowane będą: praktyczne formy wsparcia, automatycznie dające w pracy zawodowej; popytowy system udzielania pomocy pozwalający na trafniejszy dobór form wsparcia, zgodny z potrzebami rynku pracy oraz jak najszerza współpraca międzysektorowa zapewniająca szeroką gamę rozwiązań sytuacji problemowych.

Oś Priorytetowa 7. – Równowaga społeczna

Alokacja: 22%, 55,6 mln euro (EFS)

Cel główny: zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego i niwelowanie dysproporcji społecznych.

W ramach siódmej osi priorytetowej realizowane będą projekty mające na celu m.in. upowszechnienie aktywizacji zawodowej, społecznej, zdrowotnej i edukacyjnej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zwiększenie dostępności usług społecznych oraz wzrost aktywności społeczności lokalnych w obszarze przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Oś priorytetowa 8. – Nowoczesna edukacja

Alokacja: 26%, 65,7 mln euro (EFS)

Cel główny: upowszechnienie edukacji na każdym etapie kształcenia oraz dostosowanie systemu nauczania do potrzeb regionalnego rynku pracy.

Działania w ramach ósmej osi priorytetowej mają na celu dostosowanie form oraz metod nauczania do potrzeb rynku pracy, zmniejszenie nierówności w upowszechnieniu edukacji, a także dostosowanie systemu kształcenia do zindywidualizowanych potrzeb uczniów. W ramach realizacji osi wzmacniany będzie potencjał, atrakcyjność i jakość oferty edukacyjnej szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe uwzględniające potrzeby rynku pracy, upowszechnienie i promocję kształcenia ustawicznego osób dorosłych.

Oś priorytetowa 9. – Infrastruktura społeczna

Alokacja: 13%, 84,9 mln euro (EFRR)

Cel główny: wzrost dostępności i poprawa jakości usług społecznych, zdrowotnych i edukacyjnych w regionie.

Oś priorytetowa 10. – Pomoc techniczna

Alokacja: 14%, 35,3 mln euro (EFS)

Na obecnym etapie prac system instytucjonalny nie zakłada udziału, innych niż UMWL, jednostek we wdrażaniu Programu. Sytuacja ta jednak może ulec zmianie.

9. Wdrażanie i monitoring

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu. Sformułowanie zasad zarządzania środowiskiem stanowi więc podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

Zarządzanie programem to sukcesywna realizacja następujących zadań:

- 1) Wdrożenie programu i jego realizacja, a w szczególności:
 - koordynacja przebiegu wdrażania i realizacji,
 - bieżąca ocena realizacji i aktualizacja celów,
 - raporty na temat wykonania programu,
- 2) Edukacja ekologiczna:
 - utworzenie systemu edukacji ekologicznej,
 - udostępnienie informacji o stanie środowiska,
 - publikacja informacji o stanie środowiska.

9.1. Działania polityki ochrony środowiska

Realizacja celów długookresowych wymaga podjęcia działań, które muszą być zgodne z zasadami zawartymi w stosownych ustawach. Działania będące elementem zarządzania środowiskiem można sklasyfikować w następujące grupy:

1. Działanie prawne – grupa działań mająca na celu respektowanie odpowiednich dyrektyw i decyzji pozwalających na kształtowanie środowiska wg zamysłu władz. Do grupy tej należą systemy wydawania pozwoleń (wprowadzanie do środowiska ścieków, gazów, pyłów, odpadów) decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz koncesji.

2. Działania finansowe – polegają głównie na systemie pobierania opłat za korzystanie z środowiska naturalnego (emisje zanieczyszczeń, składowanie odpadów itp.). Do tej grupy działań należy doliczyć także system kar przewidziany za przekroczenie określonych limitów w pozwoleniach i koncesjach.

3. Działania społeczne – polegają na współpracy i partnerstwie w zakresie realizacji polityki ochrony środowiska. Sprowadzają się one do dwóch zasadniczych aspektów: edukacji ekologicznej oraz budowy powiązań samorząd-społeczeństwo. Wiąże się to

z udostępnieniem i publikacją informacji o środowisku co jest obowiązkiem władz samorządowych wynikającym z Prawa Ochrony Środowiska.

4. Działania strukturalne – polegają na formułowaniu i wdrażaniu polityk ekologicznych. Mowa tu głównie o tworzeniu strategii, programów wdrożeniowych oraz wprowadzaniu narzędzi wspomagających system zarządzania środowiskiem.

Wymienione wyżej sposoby realizacji pozwalają prowadzić działania z zakresu ochrony środowiska przyczyniając się do osiągnięcia celów nie tylko lokalnych, ale i szerzej wojewódzkiego oraz „Polityki Ekologicznej Państwa”. Są to działania umożliwiające wprowadzenie przepisów, egzekwowanie ich oraz pozyskiwanie funduszy na działania ograniczające wpływ degradacji środowiska związanej z działalnością człowieka.

Działania strukturalne to również opracowanie programu ochrony środowiska oraz jego aktualizacji. Przedstawia on stan środowiska oraz główne cele i zadania umożliwiające jego poprawę. Działania mające na celu poprawę stanu środowiska zawarte w Programie to odpowiednie kombinacje działań prawnych, finansowych i strukturalnych.

9.3. Kontrola oraz dokumentacja realizacji programu

Kontrola realizacji Programu Ochrony Środowiska wymaga oceny zarówno stopnia realizacji celów i zadań terminowości ich wykonania. Istotne znaczenie ma tu również analiza rozbieżności pomiędzy założeniami a realizacją.

Ustawa Prawo Ochrony Środowiska zakłada sporządzenie raportów z realizacji programu co dwa lata i przedstawienie go Radzie Gminy. Cały Program aktualizowany powinien być co cztery lata uwzględniając rozbieżności oraz wprowadzając nowe zadania i cele.

Ocena realizacji programu polega na monitorowaniu zmian w wielu wzajemnie powiązanych strefach. System monitorowania w celu uzyskiwania kompatybilnych informacji w skali regionu powinien uwzględniać następujące działania:

- zebranie danych liczbowych,
- uporządkowanie, przetworzenie, analiza zebranych danych,
- przygotowanie raportu,
- analiza porównawcza,
- aktualizacja.

W celu kontroli nad terminową realizacją zadań określonych w niniejszym programie zaleca się dokonywanie analizy realizacji zadań Programu z uwzględnieniem mierników zestawionych w poniższej tabeli.

Tabela 50. Zestawienie wskaźników ogólne dla monitorowania osiągnięcia celów.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka
EDUKACJA EKOLOGICZNA		
1.	Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych	Ilość/rok
OCHRONA PRZYRODY		
1.	Liczba form ochrony przyrody	szt.
OCHRONA LASÓW		
1.	Lesistość Gminy	%
OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI		
1.	Powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych	ha
2.	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych i przywróconych do stanu właściwego	ha
3.	Ilość wykrytych przypadków nielegalnej eksploatacji złóż	Ilość/rok
OCHRONA WÓD		
1.	Klasa jakości wód powierzchniowych	klasa jakości I-V
2.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km
3.	Długość sieci kanalizacji sanitarnej	km
4.	Liczba przyłączy kanalizacyjnych	szt.
5.	Liczba przyłączy wodociągowych	szt.
6.	Ilość ścieków dostarczonych do oczyszczalni	dam ³ /rok
7.	Liczba mieszkańców korzystająca z sieci wodociągowej	Ilość osób
8.	Liczba mieszkańców korzystająca z kanalizacji sanitarnej	Ilość osób
POWIETRZE		
1.	Klasa C jakości powietrza według oceny rocznej: Pył PM ₁₀ , SO ₂ , NO ₂ , Pb, O ₃ , CO, Benzen, B(a)P, As, Cd, Ni	Klasa jakości powietrza
GOSPODARKA ODPADAMI		
1.	Masa odpadów komunalnych odebranych w formie zmieszanej	Mg
2.	Masa odpadów o kodzie 23 03 01 poddane innym procesom niż składowanie	Mg
3.	Masa niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 23 03 01 poddana składowaniu	Mg
4.	Liczba nieruchomości, z których odebrano odpady	szt.
5.	Masa odpadów zebranych selektywnie: - szkło - papier i tektura - tworzywa sztuczne	Mg
6.	Osiągnięty poziom recyklingu odpadów zebranych w sposób selektywny	%
PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE		
1.	Ilość przekroczeń dopuszczalnych norm natężenia promieniowania elektromagnetycznego	Ilość/rok

11. Streszczenie.

Cel opracowania

„Program ochrony środowiska dla Gminy Rzepin na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021” jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na terenie Gminy. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, opracowanie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów.

Podczas tworzenia opracowania, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie zagadnień, będących zagadnieniami techniczno-ekonomicznymi, związanymi z przyszłymi projektami.

Zakres opracowania

Sporządzony *Program* zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w gminie, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska. Program wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a dowodów jego osiągnięcia dostarcza ocena efektów działalności środowiskowej, dokonywana okresowo (co 2 lata). Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie w odniesieniu m.in. do gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej, z podaniem ich charakterystyki, oceną stanu aktualnego i stanu docelowego umożliwiając tym samym identyfikację potrzeb w tym zakresie. Identyfikacja potrzeb gminy w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących w kraju przepisów prawnych i regulacji prawnych Unii Europejskiej, polega na sformułowaniu celów średniookresowych (do 2021 roku) oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie Gminy Rzepin do roku 2021.

Charakterystyka Gminy

Gmina Rzepin jest gminą miejsko-wiejską położoną w zachodniej części województwa lubuskiego, w powiecie słubickim. Gmina od zachodu graniczy z gminą Słubice, od południa z gminą Cybinka, od zachodu z gminą Torzym, od północno-zachodu z gminą Górzycą natomiast od północno-zachodu z gminą Ośno Lubuskie. Powierzchnia omawianej gminy wynosi 190,99 km².

Aktualny stan środowiska

W niniejszym opracowaniu opisano stan środowiska na terenie Gminy Rzepin. Wyznaczono w tym zakresie następujące kategorie:

- Wody (uwzględniająca stan aktualny wód powierzchniowych i podziemnych, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska wodnego),
- Ochrona powierzchni ziemi (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska glebowego),
- Ochrona powietrza (uwzględniająca stan aktualny, identyfikująca zagrożenia i źródła zanieczyszczenia powietrza),
- Ochrona przyrody (uwzględniająca stan aktualny, identyfikująca zagrożenia dla występujących na terenie gminy form ochrony przyrody),
- Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym (uwzględniająca stan aktualny, identyfikująca zagrożenia wynikające z promieniowania elektromagnetycznego),
- Ochrona przed hałasem (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska nadmiernym hałasem).

Cele i strategia ich realizacji

W niniejszym *Programie* zestawiono cele wynikające z dokumentów wyższego szczebla. Na ich podstawie wyznaczono cele i strategię ich realizacji na poziomie gminnym. Narzędziem pomocniczym w realizacji założonych celów są zadania przedstawione w rozdziale 7. „*Program operacyjny*”. Wyznaczone zadania są spójne z planowanymi inwestycjami gminnymi oraz obowiązującym prawem lokalnym.

Wdrażanie i monitoring programu

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu. Z tego powodu w rozdziale 9 „*Wdrażanie i monitoring*” sformułowano zasady zarządzania środowiskiem, które stanowią podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

Analiza uwarunkowań finansowych Gminy

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych. W tym celu w rozdziale 8 „*Uwarunkowania finansowe*” przedstawiono potencjalne źródła finansowania wyznaczonych zadań.

UZASADNIENIE

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021" jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy, którego przyjęcie nakazuje ustawodawca w art.18 ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Przyjęcie opracowanego programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego na terenie Gminy Rzepin, efektywnego zarządzaniem środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy dogodne warunki dla wdrażania obowiązującego w tym zakresie prawa. Przedmiotowy dokument będzie wspomagał dążenie do uzyskania w gminie procesu sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochrony i rozwoju jego walorów oraz racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony.

Opracował:

Mirosław Moskalski